

Rapport og planer

2012-2013

1. Innledning	5
2. Resultatrapportering 2012	8
2.1 Utdanning.....	8
2.1.1 Studieprogresjon og oppnådde resultater i forhold til kvantitative styringsparametere	9
2.1.2 Kvalitetssystemet	11
2.1.3 Læringsmiljø, Læringsmiljøutvalgets arbeid og universell tilrettelegging	15
2.1.4 Studentevalueringer	20
2.1.5 FoU-basert utdanning	22
2.1.6 Læringsformer	22
2.1.7 Kvalifikasjonsrammeverket	22
2.1.8 Utvikling i studieporteføljen.....	23
2.1.9 Analyse av arbeidsmarkedet	24
2.1.10. Studentmobilitet	25
2.1.11 Internasjonal mobilitet ansatte	27
2.1.12 Internasjonalt utdanningssamarbeid	28
2.1.13 Utvikling av masterutdanninger	29
2.1.14 Dialog med arbeidslivet og samfunnet som læringsarena	30
2.1.15 Livslang læring	31
2.1.16 Fleksibel utdanning	32
2.2 Forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.....	34
2.2.1 Høgskolen i Østfold og begrepet «egenart»	34
2.2.2 Oppnådde resultater i 2012	35
2.2.3 Samspill mellom forskning og utdanning	38
2.2.4 FoU-ledelse	40
2.2.5 Stimulering av aktivitet	42
2.2.6 Vitenskapelig publisering	44
2.2.7 Doktorgradsutdanning	44
2.2.8 Eksterne forskningsmidler og samarbeid om forskning og utvikling.....	45

2.2.9 NFRs evaluering av norsk IT-forskning	47
2.2.10 Internasjonalt samarbeid	48
2.3 Formidling og samfunnskontakt.....	52
2.3.1 Innledende kommentarer	52
2.3.2 Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet inkludert etter- og videreutdanning	53
2.3.3 Analyse av søkerlekkasje	54
2.3.4 Høgskolens rolle som samfunnsaktør	54
2.3.5 IPR-policy, kommersialisering og innovasjon	56
2.3.6 Samspill med omverdenen.....	57
2.3.7 Utadrettet virksomhet og arrangementer i 2012.....	58
2.4 Organisasjon og ressurser	60
2.4.1 Midlertidige ansettelser	60
2.4.2 Kompetanseutvikling.....	61
2.4.3 Kvinner i førstestillinger	62
2.4.4 Budsjettfordeling og langsiktig økonomisk planlegging	63
2.4.5 Økonomistyring og effektiv utnyttelse av ressursene.....	64
2.4.6 Robuste fagmiljøer	65
2.4.7 Samarbeid med andre institusjoner	66
2.5 Annen rapportering.....	68
2.5.1 Oppfølging etter etatsstyringsmøtet 2012.....	68
2.5.2 Aktivitetskrav	69
2.5.3 SAK i ingeniørutdanningen	70
2.5.4 Evaluering av førskolelærerutdanningen	72
2.5.5 Universell tilrettelegging	72
2.5.6 Studentkapasitet	73
2.5.7 Midler tildelt over kap.281.....	73
2.5.8 Likestilling.....	74
2.5.9 Større investeringsprosjekter.....	77
2.5.10 Forvaltning av fullmakter	77
2.5.11 Sikkerhet og beredskap	78
2.5.12 Inkluderende arbeidsliv.....	79
2.5.13 Læringer	80

3. Planer for 2013.....	81
3.1 Plan for virksomheten	81
3.1.1 Nærmere om strategi- og organisasjonsprosessen.....	81
3.1.2 Justering av virksomhetsmål og styringsparametere.....	82
3.1.3 Revidering av strategisk plan for Høgskolen i Østfold.....	82
3.2 Plan for tildelt bevilgning	83

Vedlegg:

1. Statusrapport Oslofjordalliansen, s. 86
2. Evaluering av førskolelærerutdanningen, s. 90
3. Aktivitetsplan 2013, s. 93
4. Studentkapasitet, s. 111

1. INNLEDNING

Høgskolen har lagt bak seg et begivenhetsrikt år. I mars vedtok høgskolestyret å avslutte utredningen av en mulig fusjon med Høgskolen i Buskerud og Høgskolen i Vestfold og fortsette som selvstendig institusjon. Samtidig ba styret administrasjonen foreslå en strategi- og organisasjonsprosess basert på det store erfaringsgrunnlaget opparbeidet gjennom fusjonsutredningen og -prosessen. Målet var å omsette disse erfaringene i praksis og samtidig utarbeide planer for videre utvikling. En slik prosess ble vedtatt på styremøtet i mai og gjennomført i løpet av 2012 med stor innsats fra organisasjonen gjennom en rekke arbeidsgrupper.

Samtidig vedtok styret en forlengelse av gjeldende strategisk plan fram til ny plan vedtas av nytt styre.

Høgskolen har fulgt opp de sentrale politiske SAK-signalene gjennom blant annet Oslofjordalliansen (<http://www.oslofjordalliansen.no>). Samarbeidet har i 2012 vært konsentrert om tre fagområder: teknologi, lærerutdanning samt helse-, sosial- og miljøfag. Som grensehøgskole har høgskolen vært opptatt av å videreføre samarbeidet i Universitetsalliansen indre Skandinavia (UNISKA) som i tillegg til Høgskolen i Østfold består av høyskolene i Lillehammer, Gjøvik, Hedmark og Oslo Akershus på norsk side og Högskolan Dalarna og Karlstads Universitet på svensk side. Samarbeidet omfatter forskning, utdanning og arbeidsliv. Det ble i 2012 også initiert et samarbeid med Högskolan Väst som har resultert i en intensjonsavtale om faglig samarbeid. Dette skal konkretiseres våren 2013.

Antall primærsøkere økte med hele 16 % fra 2011 til 2012. Fortsatt er Østfold høgskolens viktigste marked med 75 % av søkerne, og en analyse viser at andelen østfoldinger som søker høyere utdanning, er økende. Søkertall er imidlertid ikke ensbetydende med studenttall, og vi registrerer at det er til dels betydelig frafall fra søkning til opptak. I 2012 viser opptaket til egenfinansierte studier en nedgang på 0,6 %. Mange søkere er ikke kvalifiserte for de studiene de søker, eller de velger andre institusjoner når tilbudene foreligger. Tallene vil bli gjort gjenstand for analyse for å vurdere mulighetene for å kunne påvirke denne utviklingen.

Høgskolen har hatt en betydelig økning i antall studenter de seinere årene uten at dette i særlig grad har gitt seg utslag i økt studiepoengproduksjon. Resultatene fra 2012 viser imidlertid en gledelig økning på 9 % samtidig som studiepoengproduksjonen pr student (heltidsekvivalent) er økt fra 45,2 til 47,1.

Fristen for rapportering av vitenskapelig publisering er først 3. april, men basert på foreløpige tall ser utviklingen ut til å være svært positiv. Høgskolen hadde i 2011 registrert 88 poster. For 2012 ligger tallet an til å passere 130. Også antall poster på nivå 2 ser ut til å øke betydelig. Det er Avdeling for lærerutdanning som står for den største økningen både totalt og på nivå 2.

En tilsvarende positiv utvikling er imidlertid ikke å spore når det gjelder anskaffelse av eksterne forskningsmidler. Igjen går omfanget av midler fra NFR, Oslofjordfondet og EU ned. Samtidig er det også et fall i midler fra andre kilder. Dette er bekymringsfullt, og det legges derfor opp til flere tiltak i 2013 for å kunne snu denne utviklingen.

Den positive utviklingen innen formidling og samfunnskontakt fortsetter, og høgskolen er blitt mer synlig i det regionale mediebildet. Samarbeidet med samfunns- og næringsliv utvikles stadig, og flere avdelinger har nå velfungerende Advisory Boards som brukes aktivt både i utvikling av studieportefølje og FoU.

Det gode samarbeidet med studentdemokratiet er videreført i 2012 med de samme møteplasser som tidligere. Erfaringene fra fadderukene har imidlertid medført at høgskolene og studentdemokratiet har gått sammen om å styrke det faglige innholdet i opplegget.

NOKUT gjennomførte i 2011 en evaluering av høgskolens kvalitetssystem og godkjente systemet 12. juni 2012 etter enstemmig anbefaling fra sakkyndig komité. Komiteen løftet fram tre forhold der det anbefales en videreutvikling, og gjennom høsten 2012 er det lagt planer for oppfølging av disse.

Senter for kompetanseutvikling (SKUT) ble i 2012, etter en prosjektperiode, etablert som en permanent administrativ enhet i høgskolen med ansvar for eksterntfinansiert etter- og videreutdanning. Omfanget av deltakere i videreutdanning er relativt stabilt, mens omfanget av etterutdanning er gått noe ned. Dels skyldes dette naturlige svingninger, men dels ser vi også at stadig mer av offentlige midler styres sentralt fra i retning videreutdanning, noe som gir kommunesektoren som vår største oppdragsgiver, mindre igjen til etterutdanning. Total omsetning derimot er økt fra kr 20,6 mill. til kr 22,3 mill. Et viktig grunnlag for ytterligere økning ble lagt i 2012 gjennom etablering av to nye studiesentra, henholdsvis i Moss og Indre Østfold.

Høgskolen har i 2012 arbeidet videre med utvikling av målstrukturen. Som følge av at fusjonsspørsmålet ikke var avklart da virksomhetsmålene for 2012 ble vedtatt, uttrykte disse i for liten grad høgskolens profil og egenart. Høsten 2012 ble derfor høgskolens målstruktur revidert på bakgrunn av erfaringene fra den avsluttede fusjonsprosessen og den strategi- og organisasjonsprosessen som styret initierte i mai 2012. En arbeidsgruppe, forankret i styret og i høgskolens ledergruppe, la fram et forslag som ble bearbeidet ut fra innspill fra ulike interne organ før vedtak i styret. De nye virksomhetsmålene er basert på de sentrale sektormålene, høgskolens strategiske plan, erfaringene fra fusjonsutredningen, resultatene fra strategi- og organisasjonsprosessen og på en risikovurdering som tar hensyn til sektorens og samfunnets utvikling. Målene har en mellomlang tidshorisont og vil bli gjenstand for ny gjennomgang i forbindelse med revidering av strategisk plan i 2013/2014. De nye målene og styringsparameterne er lagt til grunn ved utarbeidelsen av Aktivitetsplan og budsjettrammer for 2013.

De fire institusjonene i Oslofjordalliansen (OFA) valgte å opprette et felles Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). Rådet hadde sitt første møte høsten 2012 der utkast til strategi for OFA-RSA ble gjennomgått og diskutert. På møtet ble også status for de tre samarbeidsprosjektene i OFA innen teknologi, lærerutdanning og helse-, sosial- og miljøfag presentert.

Høgskolen er inne i en fase hvor det er forventet at de løpende utgifter vil overstige inntektene. Dette er tilfelle i 2012, hvor høgskolen har et merforbruk innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet på kr 4,0 mill. Økt bemanning og satsing på økt kompetanse har i 2012 slått inn i regnskapet i form av betydelige økninger i lønn og sosiale kostnader. Omfanget av oppdragsaktivitet er relativt lavt og årets oppdragsinntekter er noe i underkant av fjorårets. Oppdragsresultatet for 2012 er kr 3,2 mill. Oppdragsinntektene knytter seg i det alt vesentlig til eksterntfinansiert etter- og videreutdanning. Høgskolens BFV-avsetning ved utgangen av 2012 utgjør kr 58,1 mill., mens virksomhetskapitalen

utgjør kr 14,6 mill. Høgskolens økonomi er således robust, men samtidig er det viktig for høgskolens fremtidige økonomiske stilling at den gjennomførte satsingen på kompetanse over tid gir seg utslag i økte inntekter utover bevilgningen.

Høgskolestyret ble på grunn av fusjonsutredningen prolongert ut 2012. Selv om fusjonsprosessen ble avsluttet i mars, ble prolongeringsperioden opprettholdt for å ha rimelig tid til valg av nytt styre. Rektor Elin Nesje Vestli valgte å fratre som rektor da fusjonsprosessen ble avsluttet. Daværende prorektor og styremedlem Hans Blom ble av styret oppnevnt til ny rektor 16. april 2012 med funksjonstid ut styreperioden. Styremedlem Vigdis Abrahamsen Grøndahl ble oppnevnt som ny prorektor.

Etter anmodning fra styret, vedtok Kunnskapsdepartementet at ny styreperiode skulle være fra 1. januar 2013 til 31. juli 2017. Styret vedtok at rektor skulle velges, mens det skulle ansettes to prorektorer. Valg på styre og rektor ble gjennomført i november, og Hans Blom ble valgt til rektor. De to prorektorstillingene (begge 50 %), én prorektor for utdanning og én for FoU, ble lyst ut internt høsten 2012. På grunn av et noe begrenset antall søkere, ble stillingene lyst ut på nytt med søknadsfrist 31. desember 2012. Prorektor Vigdis Abrahamsen Grøndahl ble av styret konstituert i begge de to prorektorstillingene i påvente av en fullføring av ansettelsesprosessen.

Styret har i hele 2012 vært sterkt involvert i høgskolens strategiske utvikling, og det har vært avholdt to styreseminarer i denne forbindelse dels for å kunne vurdere hvordan høgskolen kan benytte erfaringene fra fusjonsprosessen som fortsatt selvstendig institusjon og dels for å trekke opp en midlertidig kurs for høgskolens videre utvikling inntil ny strategisk plan foreligger i 2014. Resultater fra strategi- og organisasjonsprosessen har lagt grunnlag for reviderte virksomhetsmål og styringsparametere vedtatt av styret høsten 2012 samt Aktivitetsplan og budsjett for 2013. De nevnte prosessene har også resultert i styresaker om faglig organisering samt FoU-organisering.

Utover styrets arbeid med høgskolens strategiske utvikling har blant annet utvikling av institusjonens studieportefølje, studentmåltall, oppfølging av etatsstyringsmøtet, tildelingsbrev, budsjett og aktivitetsrammer vært blant styrets viktigste saker. Styret har også fått seg forelagt bakgrunnsmateriale og analyser av sentrale tema, som trender i søkerutviklingen, statsbudsjettet og grunnlaget for tildeling til høgskolen.

Halden 15. mars 2013

Hans A. Blom
Rektor/styreleder

2. RESULTATRAPPORTERING 2012

2.1 Utdanning

Sektormål 1:

Universiteter og høyskoler skal gi utdanning av høy internasjonal kvalitet i samsvar med samfunnets behov.

Nasjonale styringsparametere

- 1.1 Gjennomføring på normert tid
- 1.2 Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere
- 1.3 Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet

De nasjonale styringsparameterne 1.1 og 1.3 er omtalt under virksomhetsmål 1. Nasjonal styringsparameter 1.2 antas å ikke gjelde Høgskolen i Østfold, men doktorgradsutdanning er uansett omtalt under virksomhetsmål 8, avsnitt 2.2.6.

Virksomhetsmål 1

Studentenes studieprogresjon og læringsutbytte skal sikres gjennom god oppfølging, forskningsbasert utdanning og internasjonalt orienterte studier.

Kvantitative styringsparametere	Resultat 2012				Resultatmål 2012
	2010	2011	HiØ	Gj.sn. SH	
Karakterfordeling	A 11,3 % B 24,0 % C 33,6 % D 20,2 % E 10,9 %	A 11,8 % B 25,2 % C 31,8 % D 20,1 % E 11,1 %	A 11,0 % B 25,0 % C 32,6 % D 20,2 % E 11,2 %	A 11,2 % B 27,6 % C 33,8 % D 18,5 % E 8,9 %	Fordelingen bør ligge nær gjennomsnittet for statlige høyskoler.
Strykprosent	8,7 %	7,7 %	9,0 %	8,3 %	Ikke over gjennomsnitt for statlige høyskoler
Studiepoeng pr student	46,1	45,2	47,1	48,3	47,0
Gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan	83,8 %	85,1 %	84,6 %	87,9 %	85,0 %
Kvalitativ styringsparameter					
Resultater av gjennomførte studentevalueringer, se avsnitt 2.1.4					

I vurderingen av måloppnåelse er følgende temaer oppfattet som vesentlige og omtalt særskilt nedenfor:

- Studieprogresjon inkludert resultater av nasjonal styringsparameter 1.1 samt de interne kvantitative styringsparameterne
- Kvalitetssystemet
- Læringsmiljø og universell tilrettelegging
- Kvalifikasjonsrammeverket
- Læringsformer
- FoU-basert utdanning – se også ytterligere kommentarer i avsnitt 2.2.3 under sektormål 2 og nasjonal styringsparameter 2.2

Det internasjonale perspektivet er omtalt under virksomhetsmålene 3 og 4.

2.1.1 Studieprogresjon og oppnådde resultater i forhold til kvantitative styringsparametere

2.1.1.1 Fullføring på normert tid

Tabell 1. Gjennomføring på normert tid (nasjonal styringsparameter 1.1)

	2011		2012	
	HiØ	SH	HiØ	SH
Andel studenter på BA som gjennomfører på normert tid	45,9	51,8	48,4	51,3
Andel studenter på MA som gjennomfører på normert tid	13,1	27,1	15,4	25,0

SH = statlige høyskoler

Datauttak fra KD-portalen hos DBH/NSD for 2012 viser at Høgskolen i Østfold ligger litt under landsgjennomsnittet for fullføring av bachelorutdanninger på normert tid, ca. 3 prosentenheter. Høgskolen i Østfold ligger godt over gjennomsnittet når alle institusjonstyper er med i beregningen. Samtidig ser vi at gjennomføringen av bachelorutdanninger på normert tid øker fra 45,9 % av alle opptatte studenter 3 år tidligere i 2011 til 48,4 % i 2012.

Høgskolen i Østfold rapporterer fullføring på utvalgte studier på normert tid særskilt på de utdanningstyper som framgår av nedenstående tabell. Tallene fra DBH viser følgende fullføringsgrad:

Tabell 2. Fullføring på normert tid – utvalgte utdanninger

Studieprogram/år	2010	2011	2012
Allmennlærerutdanning	55 %	40 %	59 %
Førskolelærerutdanning	56 %	59 %	55 %
Ingeniørutdanning	42 %	45 %	42 %
Sykepleierutdanning	60 %	52 %	59 %
Vernepleierutdanning	49 %	45 %	60 %

I forhold til gjennomsnittet for Høgskolen i Østfold, ligger profesjonsutdanningene med unntak av ingeniørutdanning over gjennomsnittet for alle bachelorutdanningene totalt. Fullføringsgraden på normert tid er i gjennomsnitt økende i treårsperioden for de utvalgte utdanningene.

Høgskolens masterstudier tilbys som en viktig del av samfunnsoppdraget og målet om å legge til rette for livslang læring. Mange av studiene tilbys derfor som deltidsstudier over tre – fire år for å gi studentene mulighet til å kombinere studier og jobb. Dette er en viktig årsak til at fullføringen på normert tid på masterstudier er svært lav, 15 %, jfr. tabell 1. Den nasjonale styringsparameteren legger kun til grunn fullføring på normert tid på heltids masterprogrammer på to år, og resultatene er derfor ikke representative for hele masterporteføljen vår.

Ser vi nærmere på produksjon av studiepoeng per år i forhold til avtalt utdanningsplan, viser tallene for 2012 en gjennomføringsgrad på 84,6 %, en liten nedgang fra året før. Likevel viser dette at studentene våre i stor grad må sies å være bevisst de ulike personlige forhold som kan være med å forsinke en gjennomføring på normert tid i forkant av hvert studieår.

Det er i denne sammenhengen interessant også å se på sammenhengen mellom et opptakstall tre (fire) år tidligere (tre år for heltids bachelorstudier, fire år for deltids bachelorstudier og allmennlærerutdanning) og kandidattall for de aktuelle utdanningene. Denne oversikten tar med uteksaminerte kandidater med forsinkelse underveis i studieløpet, i motsetning til oversikten som

gjelder fullføring på normert tid. Vi får da et mer komplett bilde av den reelle kandidatproduksjonen i lys av hva som kan forventes i forhold til et opptakstall tre-fire år tidligere.

Tabellen viser angitt fullføringsgrad for de siste tre årene (FG) utregnet som funksjon av kandidattallet i forhold til opptakstallet for relevant tilhørende opptaksår.

Tabell 3. Fullføringsgrad

År	2010			2011			2012		
Studieprogram	Opptak 2007 (06)	Kandi- dater 2010	FG	Opptak 2008 (07)	Kandi- dater 2011	FG	Opptak 2009 (08)	Kandi- dater 2012	FG
Allmennlærerutdanning	84	75	89 %	80	63	79 %	70	59	76 %
Førskolelærerutdanning	110	95	86 %	126	101	80 %	141	87	62 %
Ingeniørutdanning	120	63	53 %	139	85	61 %	142	75	53 %
Sykepleierutdanning	122	106	87 %	141	88	62 %	152	119	78 %
Vernepleierutdanning	73	57	78 %	118	63	53 %	70	56	80 %

Tallene viser at når en tar med planlagte forsinkelser i studieløpet, fullfører de aller fleste som påbegynner en bachelorutdanning ved Høgskolen i Østfold sin utdanning med noe ekstra studietid lagt til. Vi ser imidlertid en større frafallsproblematikk knyttet til ingeniørutdanninger og førskolelærerutdanning. Gjennom et eget analyseprosjekt knyttet til inntakskvalitet, som skal gjennomføres i årene 2013-15, basert på opptakskullene 2010-12, vil høgskolen undersøke nærmere om lav konkurranse om de utlyste studieplassene på disse utdanningene, og dermed kanskje svakere inntakskvalitet hos studentene, her også kan være en indikator for å forklare svakere fullføring på disse utdanningene.

2.1.1.2 Kommentarer til øvrige interne styringsparametere

Karakterfordeling

Et resultatmål for karakterfordelingen på skalaen A-E, var at fordelingen burde ligge nær gjennomsnittet for statlige høgskoler. Av tabellen foran ser vi at Høgskolen i Østfold ikke har nådd dette målet fullt ut, det er snarere en liten nedgang i resultatnivået fra 2011. For Høgskolen i Østfold, har 36,0 % av studentene oppnådd A eller B, mens landsgjennomsnittet er på 38,8 %. For karakterene D og E, er resultatet 31,4 % for Høgskolen i Østfold, mot landsgjennomsnittet på 27,4 %. Resultatet er dermed under det resultatmålet som høgskolen har satt. Det bemerkes imidlertid at fordelingen på karakterer ved Høgskolen i Østfold ligger nærmere opp til den teoretiske, matematiske normalfordelingskurven enn det landsgjennomsnittet gjør.

Strykprosent

Strykprosenten ved Høgskolen i Østfold er på 9,0 %, en økning med 1,3 prosentenheter fra 2011, mens landsgjennomsnittet er på 8,3 %. Resultatmålet for 2012 er ikke oppnådd.

Studiepoeng pr. student

Resultatmålet til Høgskolen i Østfold var satt til 47,0 studiepoeng per student. Resultatet ble 47,1. Det er et tilfredsstillende resultat, og innebærer en økning fra 45,2 poeng i 2011. Imidlertid er Høgskolen i Østfold fortsatt noe under landsgjennomsnittet på 48,3.

2.1.2 Kvalitetssystemet

Høgskolens kvalitetssystem er et vesentlig verktøy for å sikre god studiekvalitet, progresjon og læringsutbytte.

Høgskolen har et helhetlig og bredt utbygd kvalitetssystem som dekker hele høgskolens virksomhet. Kvalitetssystemet er beskrevet i dokumentet «Prinsippbeskrivelse – kvalitetssystem for Høgskolen i Østfold» og i det nettbaserte systemet «Beste praksis». Prinsippbeskrivelsen angir de overordnede prinsippene og ansvarsfordelingen som ligger til grunn for kvalitetssystemet. Beskrivelsen av selve kvalitetsarbeidet, som prosedyrer, rutiner og roller, er nedfelt i «Beste praksis», og organisert hierarkisk i fire nivåer: prosesskart, hovedprosess, arbeidsprosess/flytskjema og aktivitetsbeskrivelse. Ansvar er fordelt ved at alle aktiviteter er lagt til en rolle, enten til en stilling eller et organ.

De overordnede målene for kvalitetssystemet slik de er definert i prinsippbeskrivelsen er som følger:

- Kvalitetssystemet ved Høgskolen i Østfold skal sikre kontinuerlig utvikling av utdanningsvirksomheten, fange opp alle tilfeller der høgskolens egne kvalitetskrav ikke tilfredsstilles og sørge for at forbedringstiltak settes i verk.
- Kvalitetskrav og -kriterier skal være i samsvar med faglige standarder innen høgskolens ulike fag, med studentenes behov og ha samfunnsmessig relevans. Kvalitetskrav og -kriterier må også samsvare med de krav studentene møter i sine fremtidige profesjons- og yrkesfelt.
- Kvalitetsarbeidet organiseres etter prinsippet om at utvikling og avvikshåndtering løses på lavest mulig nivå i organisasjonen. Samtidig skal det sikres at relevant informasjon rapporteres opp til ansvarlig nivå, og at kvalitetssystemet gir de ansvarlige den styringsinformasjon som er nødvendig for å fatte informerte beslutninger.

For å nå disse målene er høgskolen avhengig av å ha gode tilbakemeldingskanaler som kan gi en indikator på kvaliteten i utførelsen av de oppgavene vi er satt til å forvalte, men også knyttet til kvalitetssystemets nytte og relevans for organisasjonen, i den daglige utførelsen av oppgaver og for den strategiske videreutviklingen av virksomheten.

2.1.2.1 Ekstern evaluering av kvalitetssystemet

NOKUTs 2. syklus for evaluering av kvalitetssikringssystem ble gjennomført ved høgskolen høsten 2011, og NOKUTs styre godkjente høgskolens system for kvalitetssikring 12. juni 2012, etter enstemmig anbefaling fra sakkyndig komité (Se [NOKUTs tilsynsrapport](#)). I rapporten konkluderes det med følgende:

Komitéen er av den oppfatning at kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Østfold er godt beskrevet med prosedyrer, mål og ansvarlinjer, at det har en utvalgsstruktur som fremmer bred deltagelse i organisasjonen, at institusjonen foretar mange og gode analyser, og at institusjonen fokuserer på utvikling av både kvalitetssystemet og utdanningskvaliteten. Komitéen har også kommet med forslag til forbedringer på noen områder. På denne bakgrunn anbefaler komitéen at system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Østfold godkjennes. Innstillingen er enstemmig.

Komitéen løfter fram tre forhold som den råder høgskolen til å utbedre, i videreutviklingen av kvalitetsarbeidet.

- a) Kilder for datainnsamling: Komitéen har merket seg at data fra studentevalueringer utgjør en stor andel av høgskolens kvalitetsvurderinger og beslutningsgrunnlag, og savner et større innslag av eksterne vurderinger av relevans og faglig nivå (...). Komitéen råder høgskolen til å innføre kandidat- og avtagerundersøkelser, samt programevalueringer, hvor kun ett studieprogram evalueres om gangen.
- b) Utvalgene: Komitéen merket seg at noen av rådene og utvalgene hadde overlappende mandater, og at informasjonen var noe mangelfull, slik at ikke alle råd og utvalg fungerte optimalt. Komitéen vil råde høgskolen til å presisere mandatene og samtidig sørge for at særlig studentrepresentantene får opplæring i rollen, slik at kontinuiteten blir bedre sikret.
- c) Begrepsbruk: Komitéen har registrert at høgskolen anvender det tidligere Norgesnettrådets begreper (inntakskvalitet, program- og undervisningskvalitet, resultatkvalitet og ramme- og styringskvalitet) som parametere i kvalitetssystemet, noe komiteen også har forholdt seg til i evalueringen. Komitéen vil utfordre høgskolen på hva de legger i disse begrepene, og oppfordrer institusjonen til å foreta en intern diskusjon om dette og samtidig diskutere hvilke indikatorer institusjonen trenger for å vurdere sin egen faglige kvalitet og relevans.

Disse anbefalingene stemmer godt overens med det bildet høgskolen selv har av de forbedringsmuligheter som foreligger knyttet til bruk og nytte av kvalitetssystemet, og høsten 2012 har blitt brukt til å legge planer for oppfølging av de tre forholdene NOKUT peker på. Et arbeidsnotat utarbeidet av studie- og forskningsenheten der det skisseres en prosess for arbeidet, har blitt lagt fram både for det sentrale utvalget for utdanningskvalitet (tidligere studiekvalitetsutvalget), og høgskolens ledergruppe bestående av høgskoledirektør, rektor, dekaner og studentleder. Det er på bakgrunn av dette opprettet to arbeidsgrupper. En av disse gruppene består av utvalgssekretærene på institusjonsnivå. Gruppen har fått i mandat å lede arbeidet med å utarbeide rutiner for bedre dialog mellom utvalgene på institusjonsnivå og på tvers av nivå, for å forhindre overlappende mandater, sikre gode rutiner for samarbeid og informasjonsutveksling mellom utvalgene, og gode ordninger for opplæring av studentrepresentanter.

Den andre gruppen skal gjennomgå evalueringsregimet med tanke på hvilke nye og eksisterende elementer som bør inngå i dette. Gruppen har også fått i oppgave å skissere struktur og prosess for gjennomføring av eksterne programevalueringer og systematisk bruk av sensorrapporter. Til slutt har gruppen blitt bedt om komme med forslag til sammensetning og mandat for opprettelse av et lokalt tilsynsorgan som blant annet skal fungere som styringsgruppe for de eksterne programevalueringene. Arbeidsgruppen er bredt sammensatt for å sikre god forankring i organisasjonen. NOKUTs anbefaling om opprettelse av kandidat- og avtagerundersøkelser er fulgt opp i Aktivitetsplanen for 2013 og skal ta utgangspunkt i det pilotprosjekt som ble gjennomført ved Avdeling for informasjonsteknologi i 2012. Arbeidsgruppen vil også vurdere hvordan vi gjennom kandidatundersøkelser, studentundersøkelser og andre analyser av studentdata skal måle oppnådd læringsutbytte for våre studenter.

Kvalifikasjonsrammeverket er i løpet av 2012 implementert i alle studieprogram, og Utvalg for utdanningskvalitet ønsker å følge opp dette med å initiere en evaluering, blant annet av i hvilken grad studentene har lyktes med å oppnå læringsutbytte. Se for øvrig avsnitt 2.1.7.

Gruppene skal på bakgrunn av sitt mandat, presentere sine anbefalinger for ledergruppen i juni 2013. Når resultatet fra arbeidsgruppene foreligger vil ledelsen ta en diskusjon av de begrepene høgskolen

benytter som parametere i kvalitetssystemet, med tanke på å sikre at vi har gode indikatorer for å kunne vurdere og dokumentere studienes faglige kvalitet og relevans ut over det som kommer fram gjennom studentevalueringene.

I tillegg til rådene som ble presentert i NOKUTs rapport, knyttet til behov for utbedringer, tar høgsolen også med seg i det videre arbeidet at sakkyndig komité berømmer høgsolen for de informasjonskildene høgsolen har opprettet og benytter seg av i intern evaluering av kvalitetssystemet, herunder internrevisjonsteamet, avvikssystemet *Sei ifrå* og PULS, se nedenfor.

2.1.2.2 Interne kilder til informasjon om kvalitetssystemet

Internrevisjon: Internrevisjonsteamet er nedsatt av høgsolledirektøren for å sikre et kontinuerlig fokus på bruk og nytte av kvalitetssystemet i organisasjonen. Revisjonene har resultert i endring av praksis hos den enheten som blir revidert, men også i selve kvalitetssystemet. Våren 2011 ble første revisjonssyklus avsluttet etter at alle fagavdelinger og én administrativ enhet hadde blitt revidert. Det ble ikke gjennomført noen revisjoner i 2012. Høgsolledirektøren har i 2013 initiert en ny syklus og teamet har med dette gjenopptatt sin virksomhet. Første revisjon i ny syklus vil avholdes i mars 2013. Oppholdet i 2012 skyldes at høgsolen i etterkant av den avbrutte fusjonsprosessen med Høgsolen i Vestfold og Høgsolen i Buskerud har vært inne i en omfattende intern strategi- og organisasjonsprosess som har omfattet store deler av virksomheten.

Intern strategi- og organisasjonsprosess: På bakgrunn av høgsolestyrets vedtak om å avslutte fusjonsprosessen ble det iverksatt en intern strategi og organisasjonsprosess bestående av en rekke arbeidsgrupper som skulle bidra til videreutvikling av høgsolen. Arbeidsgruppene var bredt sammensatt med deltagelse fra undervisnings- og forskningspersonalet, studenter og administrativt ansatte fra alle nivå, og mandatene som ble gitt dekket store deler av høgsolens virksomhet. Rapportene ble presentert og drøftet på styreseminar og i høringsrunder i løpet av høsten 2012. Arbeidet har gitt mange gode tilbakemeldinger som er relevant for kvalitetssystemet, både knyttet til hvordan vi skal forstå og bruke rutinebegrepet generelt, og helt konkrete forslag til behov for nye eller reviderte rutiner.

Avvikssystemet *Sei ifrå*: *Sei ifrå* er et nettbasert tilbakemeldings- og avvikssystem som ble opprettet i 2011 for å gjøre det lettere for studenter og ansatte, men også råd og utvalg, fagteam og avdelinger å gi tilbakemelding på kritikkverdige forhold ved høgsolen, og å ha et felles system for å håndtere slike henvendelser. Etter at systemet hadde vært åpent for bruk i ett år i august 2012 ble det gjennomført en evaluering av systemet basert på erfaringer ved bruken av systemet og behandling av innmeldte saker.

I løpet av perioden 23. august 2011 – 31. august 2012 kom det inn 35 tilbakemeldinger via *Sei ifrå*, 9 i 2011 og 26 i 2012. Tabellen nedenfor gir en oversikt over tilbakemeldinger fordelt på saksområde og enhet. På bakgrunn av innholdet i meldingene er de ordnet i kategoriene *studiekvalitet, læringsmiljø og informasjon knyttet til fronter, timeplan eller nettsidene*.

Tabell 4. Tilbakemeldinger fordelt på saksområde og enhet.

Enhet Avvik	Felles -adm.	Generell (HiØ)		HS	IR	LU	IT	ØSS	ASC	Totalt
		Studiested Fredrikstad	Studiested Halden							
Studiekvalitet				3	2	3		2		10
Læringsmiljø	6	3	6		1	2				18
Info/timeplan/ Fronter	3			1		1	1	1		7
Totalt	9	3	6	4	3	6	1	3		35

Evalueringen viser videre til at:

- 3 av sakene er meldt inn av ansatte, en sak er meldt inn av en klasse og de resterende 31 sakene er meldt inn av studenter.
- I 2011 var fem av ni tilbakemeldinger anonyme, det vil si 55,5 %. I 2012 var det kun fire av 26, altså 15,4 % av tilbakemeldingene som var anonyme.

I etterkant av denne evalueringen har det høsten 2012 kommet inn ytterligere ni tilbakemeldinger, hvorav:

- to av sakene var meldt inn av ansatte, og syv var meldt inn av studenter.
- fem meldinger omhandlet læringsmiljøet, to omhandlet studiekvalitet og to omhandlet informasjon om studiet.
- Ingen av disse meldingene var anonyme, noe som tilsier at i 2012 var det kun fire av 35 meldinger som var meldt inn anonymt.

Læringsmiljøutvalget har blitt orientert om alle saker som angår læringsmiljøet, også de som er klassifisert som informasjon knyttet til Fronter og timeplan.

Evalueringen konkluderer med at systemet har fungert etter intensjonen. Saksbehandlingsrutinene med tidsfrister og krav til dokumentert oppfølging har blitt etterfulgt. Uavhengig av tilbakemeldings art eller alvorlighetsgrad har alle avviksmeldere mottatt et svar fra ansvarlig enhet med en redegjørelse for deres vurdering av situasjonen og eventuelle tiltak som settes inn. Hensynet til personvern både for den som melder inn og personer det meldes om, i de få tilfellene der meldingen har omhandlet en navngitt person, har blitt ivaretatt på en god måte. Andelen anonyme tilbakemeldinger har som nevnt, gått betydelig ned. Dette kan tyde på at innmelderne opplever at personvernet blir ivaretatt, samtidig som at det å få en tilbakemelding på sin henvendelse oppleves som viktig. *Sei ifrå* har ved gjentatte anledninger medført diskusjoner rundt og justeringer i høgskolens eget kvalitetssystem, blant annet ved utbedring av rutiner.

PULS: *Program for undervisning, læring og studiekvalitet* (PULS) har en viktig rolle i høgskolens kvalitetssystem gjennom sitt arbeid med evaluering, analyse og tiltak. PULS arrangerer kurs i høyskolepedagogikk, er faglig ansvarlige for høgskolens institusjonelle evalueringer, veiledere for emneevalueringene og driver forskning på undervisning, læring og studiekvalitet. Høgskolen har i 2012 styrket denne enheten ved å ansette én førstelektor og én høgskolelektor. PULS har i 2012 initiert prosjekter knyttet til IKT og læring, blant annet gjennom utarbeidelse av påbygningsmodulen *Digitale verktøy og medier i undervisning* til basisstudiet i høgskolepedagogikk. Det er også igangsatt en kartlegging av fleksible studier ved høgskolen med tanke på å synliggjøre kompetansehevingstiltak

og utvikle en overordnet strategi for høgskolen for disse studiene. PULS leder også et prosjekt for oppfølging av studenter med språkutfordringer, der studieforberedende kurs for søkere til høgskolen er første tiltak. Kurset vil bli arrangert siste uken i juni 2013. PULS planlegger å følge opp studentene som deltar på kurset med tanke på blant annet gjennomføring og frafall, og gjennom dette arbeidet jobbe fram ytterligere tiltak som kan fremme læringsmiljø og studiekvalitet for høgskolens studenter.

2.1.2.3 Strategisk bruk av kvalitetssystemet

Det overordnede målet for kvalitetssystemet er at det skal gi tilbakemeldinger som kan brukes til videreutvikling av høgskolen på alle nivåer. Høgskolen i Østfold har ikke en samlet, årlig kvalitetsrapport til styret. I stedet er rapporteringen delt inn i temarapporter, slik at styret og ledelsen får oppdatert informasjon på de tidspunktene avgjørelsene skal tas og tiltak utvikles. Temarapportene følger de parameterne som er satt for å måle studiekvaliteten:

- **Inntakskvalitet:** *Trender i søkjarutviklinga*. Legges frem for styret i oktober/november i forbindelse med vedtak om hvilke studier som skal utlyses og måltall for disse
- **Program- og undervisningskvalitet:** *Rapport om EVA 2*, inngår i *Rapport og planer* (mars)
- **Resultatkvalitet:** *Rapport og planer* (mars)
- **Rammekvalitet:** *Rapport om EVA 1, Årsrapport fra LMU* (januar/februar)

Ansvar for kvalitetssikringen følger ledelsesstrukturen, men høgskolen har etablert flere råd og utvalg, som alle bidrar til å utvikle kvalitetssystemet. I 2012 ble det innført en ny utvalgsmodul i høgskolens budsjettfordelingsmodell som sikrer at alle utvalg på institusjonsnivå får muligheten til å spille inn de tiltak de mener høgskolen bør prioritere kommende år fordelt på strategiske tiltak, behov for stimuleringsmidler og midler til utvalgenes faglige aktivitet.

2.1.3 Læringsmiljø, Læringsmiljøutvalgets arbeid og universell tilrettelegging

UH-lovens § 4.3 fastsetter at styrene ved institusjonene har det overordnede ansvaret for at studentenes fysiske og psykiske læringsmiljø er fullt forsvarlig, ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. Læringsmiljøutvalget (LMU) skal på vegne av styret bidra til at bestemmelsene knyttet til læringsmiljøet gjennomføres. Utvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. Dette fordrer gode kanaler for kommunikasjon og samarbeid mellom LMU og styret, men også at LMU sikrer seg gode og pålitelige kilder til informasjon om læringsmiljøet ute i institusjonen.

2.1.3.1 Samarbeid mellom LMU og styret

Samarbeidet mellom LMU og høgskolestyret er sikret gjennom noen faste rutiner som inngår i LMU sitt årshjul. I 2012 ble samarbeidet mellom LMU og styret konkretisert på følgende måte:

Januar 2012: På bakgrunn av høgskolestyrets behandling og vedtak av *Aktivitetsplan og budsjetttrammer 2012* (19. desember 2011, sak 115/11) mottok LMU tildelingsbrev der utvalget ble bedt om å involvere seg i følgende konkrete tiltak i 2012:

- Tiltak 1. Det skal gjennomføres en analyse av årsaker til frafall og svekket gjennomstrømming med sikte på å formulere forbedringstiltak.
- Tiltak 2. Det skal utarbeides tydelige retningslinjer for hvordan studenter med nedsatt funksjonsevne skal bli møtt og fulgt opp.
- Tiltak 5. Høgskolen skal bidra til å øke kapasitet i StudentRådgivningen gjennom økning av stillingsressurs.

Det ble i tildelingsbrevet spesifisert at tiltak 1 følges opp av Studie- og forskningsenheten, og LMU har holdt seg orientert om at dette arbeidet er igangsatt. LMU ble bedt om å følge opp tiltak 2. Saken ble spilt inn til Studieadministrativ gruppe som består av ansatte fra studiestedsadministrasjonene og studieseksjonen og fulgt opp der. Tiltak 5 ble vedtatt av høgskolestyret og dermed fulgt opp direkte gjennom økning av høgskolens tilskudd til Studentsamskipnaden. I budsjettvedtaket ba styret om et tillegg der direktøren ble bedt om å utrede behovet for en prosjektstilling knyttet til utvikling av et bedre helhetlig læringsmiljø. Dette var et resultat av et konkret innspill fra LMU om opprettelse av en læringsmiljøkonsulentstilling ved høgskolen. Se for øvrig avsnitt 2.1.3.2 under.

Mai 2012: Årsrapport for LMU 2011 ble lagt fram og behandlet av høgskolestyret. Årsrapporten gir en oversikt over LMUs arbeid det aktuelle året, og er samtidig en tilstandsrapport for det overordnede læringsmiljøet ved institusjonen. Årsrapporten gir i tillegg en statusoppdatering for arbeidet med høgskolens *Handlingsplan for studenter med nedsatt funksjonsevne*.

Oktober-desember 2012: LMU spilte inn forslag om faglige aktiviteter, stimuleringsmidler og strategiske satsingstiltak til høgskolens aktivitets- og budsjettprosess, på lik linje med andre utvalg på institusjonsnivå. LMU er i tillegg det eneste utvalget som kan gi kommentarer direkte til styret etter at direktøren har lagt saken fram for styret. Denne strukturen er forankret i høgskolens kvalitetssystem *Beste praksis*. LMU behandlet Aktivitetsplan og budsjetttrammer 2013 på sine møter i oktober og desember 2012, sak 50/12 og 57/12. LMU sine kommentarer til direktørens forslag ble lagt fram for høgskolestyret i møtet 13. desember 2012. Høgskolestyret vedtok samtidig nye virksomhetsmål for høgskolen for 2013. LMU spilte inn forslag til justeringer i virksomhetsmålene slik at universell utforming og tilrettelegging for et inkluderende læringsmiljø ble tydeliggjort.

Januar 2013: Årsrapport for LMU 2012 ble lagt fram og behandlet av høgskolestyret 31. januar 2013, sak 6/13. Her ble det også vedtatt ny kontaktperson for LMU i styret, som jevnlig vil bli invitert til LMUs møter i 2013. Styret ble videre orientert om at LMU 18. desember 2012 (sak 58/12) vedtok å endre navn på *Handlingsplan for studenter med funksjonsnedsettelse* til *Handlingsplan for universell utforming og studenter med funksjonsnedsettelse*.

2.1.3.2 Arbeid med læringsmiljø ved høgskolen i 2012 – universell utforming

Se også avsnitt 2.5.5.

Det overordnede perspektivet for LMUs virksomhet er universell utforming. Arbeidet med å gjøre utdanning mest mulig inkluderende og tilgjengelig for alle har i de senere årene ført til et økt fokus på å inkludere så mange som mulig i de ordinære løsningene og å redusere behovet for spesialløsninger som kan virke stigmatiserende. Begrepet *Universell utforming* som tidligere ble brukt hovedsakelig om det fysiske miljøet, blir på bakgrunn av dette stadig oftere brukt også om det pedagogiske og psykososiale læringsmiljøet.

Tiltaksdelen av *Handlingsplan for universell utforming og studenter med funksjonsnedsettelse* revideres hvert år og er sammenfallende med de tiltak som LMU spiller inn til høgskolens planprosess ved Aktivitetsplan og budsjettammer. Handlingsplanen inneholder følgende tiltak for 2013:

1. Læringsmiljøutvalget skal arrangere en intern fagdag med tema *Mangfold* våren 2013.
2. Det skal gjennomføres en kartlegging av miljørelatert praksis ved høgskolen som grunnlag for en helhetlig miljøstrategi.
3. Høgskolen skal delta i den nasjonale læringsmiljøundersøkelse administrert av Universell.
4. Høgskolens nettsider skal utbedres med tanke på universell utforming og tilgjengelighet.
5. Fadderordningen skal styrkes med mer faglig innhold i fadderukene.
6. Det skal gjennomføres en begrepsavklaring av begrepet fleksibel utdanning som grunnlag for å utarbeide en helhetlig strategi for slike studier.

Tiltakene er utkrystallisert av LMUs fokusområder, og informasjon om utfordringer knyttet til det psykososiale, fysiske, pedagogiske og elektroniske læringsmiljøet, som har kommet fram gjennom de kilder LMU har hatt til rådighet i 2012:

- Læringsmiljøundersøkelsen 2011 (EVA1)
- Eksterne evalueringer (Difi – «kvalitet på nett» 2011)
- Orienteringer fra administrasjonen (kvalitetsrådgiver, administrasjonssjefer, driftssjefer)
- Rapport fra overordnet fadderutvalg
- Evaluering av tilbakemeldings- og avvikssystemet Sei ifrå
- Rapporter fra den interne strategi- og organisasjonsprosessen
- Utredning av behov for en læringsmiljøkonsulentstilling

Fokusområder for LMU i 2012 har vært det psykososiale læringsmiljøet og prosjekt Grønt HiØ.

Det psykososiale læringsmiljøet

Det ble ikke gjennomført noen læringsmiljøundersøkelse ved høgskolen i 2012 (se for øvrig avsnitt 2.1.4). Læringsmiljøundersøkelsen som ble gjennomført som del av studiekvalitetsundersøkelsen (EVA2) i 2011 har dermed dannet grunnlag for oppfølging av det sosiale læringsmiljøet i 2012. Konkret har dette betydd tett oppfølging av fadderordningen gjennom jevnlig orientering fra overordnet fadderleder på LMU sine møter, samt deltagelse i prosessen med å utrede og opprette en prosjektstilling som læringsmiljøkonsulent ved høgskolen. Høgskolestyret vedtok opprettelse av en slik stilling 10. mai 2012, sak 42/12. Leder for LMU deltok i intervju av aktuelle søkere i oktober 2012. Tiltredelse vil skje senest 1. mars 2013. LMU anser at læringsmiljøkonsulenten vil bli en viktig bidragsyter i arbeidet med å tilrettelegge for et inkluderende faglig og psykososialt læringsmiljø for høgskolens studenter. Fadderordningen er tildelt midler til å styrke det faglige innholdet i fadderukene, og studentsamskipnaden og høgskolen er trukket inn i arbeidet med å legge til rette for universelt utformede aktiviteter som passer for alle studentgrupper.

Det elektroniske læringsmiljøet

Studentene tilbringer mye av sin studiehverdag i et elektronisk læringsmiljø, både gjennom bruk av elektroniske informasjons- og kommunikasjonskanaler, men også gjennom fleksible studieopplegg og elektroniske læringsplattformer.

LMU har i 2012 blitt inkludert i arbeidet med å avgi høringssvar på nye kriterier for undersøkelsen *Kvalitet på nett* som hvert år utføres av Direktorat for forvaltning og IKT (Difi). Denne undersøkelsen har vært en fast kilde til informasjon om tilgjengeligheten på høgskolens nettsider. På grunn av arbeidet med endringene i kriteriesettet har Difi ikke gjennomført undersøkelsen i 2012. Informasjons- og kommunikasjonsenheten laget i desember 2012 en plan for utbedring av høgskolens nettsider basert på de nye kriteriene. Den neste kvalitetsvurderingen gjennomføres fra medio februar 2013. Utbedring av høgskolens nettsider var også tema for en av arbeidsgruppene i den interne strategi- og organisasjonsprosessen; *Ett HiØ – Profilerings og kommunikasjon*. I denne rapporten pekes det blant annet på at det er nødvendig med fokus på universell utforming gjennom å utvikle gode maler og riktige tekniske plattformer for at målet om å nå alle brukergrupper skal lykkes. Med bakgrunn i Aktivitetsplanen for 2013 skal det igangsettes et prosjekt som skal legge grunnlag for en helhetlig tjenstedesign og kommunikasjonsplattform for høgskolen. LMU vil følge dette arbeidet gjennom jevnlig kontakt med leder for informasjons- og kommunikasjonsenheten ved høgskolen.

En annen rapport i den interne strategi- og organisasjonsprosessen ser på organisering av virksomheten i grenselandet IKT/undervisning/support. Arbeidsgruppen som står bak denne rapporten, peker på at det er behov for en overordnet og framtidsrettet strategi for organisering av fleksible studier for høgskolen som helhet. LMU mener at bruk av nye læringsplattformer i undervisningen og tilfredsstillende IKT-støtte for studenter og ansatte er et viktig element i den universelle utformingen av det elektroniske læringsmiljøet som også vil redusere behovet enkelte studenter har for individuell tilrettelegging i studiene. Utvalget spilte dette inn til Aktivitetsplanen for 2013, og saken følges opp av PULS og Studie- og forskningsenheten.

LMU har mottatt jevnlig orienteringer om avviksmeldinger som har kommet inn via det nettbaserte systemet *Sei ifrå*. Flere av disse har omhandlet det elektroniske læringsmiljøet. Se omtale av *Sei ifrå* nedenfor samt i avsnitt 2.1.2.2.

Det fysiske læringsmiljøet

LMU har i løpet av 2012 blitt informert om tiltak knyttet til universell utforming av det fysiske læringsmiljøet fra leder for bygningsmessig drift (21. mars 2012, sak 14/12). Universell utforming er høyt på agendaen i alle endringsprosjekter, og har blitt ivaretatt i følgende utviklingsprosjekter i 2012:

- Kråkerøy, A-bygg forprosjekt for mulig rehabilitering
- Remmen, ny studentkro
- Kunnskapsparken på Remmen, byggetrinn 1, der høgskolen skal leie et mindre areal i 1. etg.

Konkrete tiltak som er gjennomført ved studiested Halden i regi av Statsbygg i 2012:

- Bedre belysning i HCWC og andre rom med svak belysning.
- Skifte til sorte klosettlokk og andre kontrasttiltak i HCWC.
- Kontrastmaling på dørkarmen i bygg D.
- Bedre kontrastmerking av heiser.
- Skifte til knapper med «strukturtall» for svaksynte i heiser.
- Kontraststriper på trappetrinn ved biblioteket.

Konkrete tiltak som i 2012 er gjennomført ved studiested Fredrikstad:

- Montering av kontraststriper på glassflater.
- Tilpasning av toalett til rullestolbruk.
- Utskifting av terskler som tilfredsstiller behov for framkommelighet, krav til brannsikkerhet og behov for lydisolasjon.

Teleslynge er installert i utvalgte områder på begge studiesteder.

Prosjekt Grønt HiØ: LMU vedtok i januar 2012 (sak 11/12) å sette i gang en prosess for å kartlegge grønn praksis, med fokus på hvordan høgskolen håndterer miljørelaterte problemstillinger i sin daglige virksomhet. Dette er et tema som helt klart er av stor betydning for læringsmiljøet og ble valgt fordi det er et uttalt ønske fra studentene om å få på plass bedre muligheter for resirkulering og andre miljørelaterte tiltak; fordi det allerede eksisterer engasjement og enkeltinitiativ ved høgskolen og i Studentsamskipnaden som ikke faller inn under noen helhetlig plan eller strategi; og fordi det henger nøye sammen med høgskolens strategiske mål om å være en viktig samfunnsaktør. LMU sendte på bakgrunn av dette 12. april 2012 en anmodning til direktøren om å initiere en kartlegging av miljørelatert praksis i organisasjonen knyttet opp mot studentenes læringsmiljø, som bakgrunn for etablering av en helhetlig miljøstrategi for et grønt HiØ. Saken ble lagt fram på administrativt ledermøte høsten 2012 og ble vedtatt av høgskolestyret (sak 100/12) som et tiltak i høgskolens aktivitetsplan for 2013.

Sei ifrå: Et flertall av sakene som er meldt inn via det nettbaserte avvikssystemet Sei ifrå har omhandlet det fysiske læringsmiljøet, og kvalitetsrådgiver som administrerer systemet har orientert LMU om alle avvikene samt oppfølgingen av dem, totalt 32 av 44. Av disse omhandlet 9 det elektroniske læringsmiljøet som informasjon på høgskolens nettsider eller bruk av læringsplattformen fronter. Sei ifrå har dermed etablert seg som en særdeles nyttig informasjonskilde til kunnskap om utfordringer og behov for utbedringer knyttet til universell utforming av høgskolens fysiske og elektroniske læringsmiljø.

LMU stiller seg positiv til den måten avviksmeldingene har blitt behandlet og fulgt opp av høgskolen. Se for øvrig avsnitt 2.1.2.2.

Det pedagogiske læringsmiljøet

Universell utforming er inkludert i studieplanarbeidet gjennom studieseksjonens status- og evalueringsmøter med fagavdelingene. Det fokuseres her på universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatte funksjonsevne i utarbeidelsen av arbeidskrav, undervisningsformer og eksamensgjennomføring. I eksamensarbeidet ved høgskolen opplever man en økning i antall studenter som søker om og får innvilget særskilt tilrettelegging på eksamen.

På bakgrunn av et opplevd behov har det også blitt satt i gang tiltak rettet mot universell utforming av det pedagogiske læringsmiljøet i regi av PULS gjennom etablering av et mangfoldsutvalg som blant annet planlegger gjennomføring av studieforberedende kurs i 2013, og kompetansehevingstiltak knyttet til IKT i læring gjennom ny modul i basisstudiet i høgskolepedagogikk. Se for øvrig avsnitt 2.1.2.2.

2.1.4 Studentevalueringer

Se intern kvalitativ styringsparameter under virksomhetsmål 1.

Studentevalueringer utgjør kjernen i informasjonsinnhenting knyttet til studiekvalitet i kvalitetssystemet. Resultatene fra studentevalueringene knyttes til program- og undervisningskvalitet og rammekvalitet som utgjør to av de fem parameterne som studiekvaliteten måles etter. Resultatene fra evalueringsundersøkelsene EVA1 og EVA2 analyseres og publiseres i en egen rapport hvert år. Denne rapporten utgjør én av flere temarapporter som inngår i høgskolens kvalitetsrapportering. Se for øvrig avsnitt 2.1.2.

EVA1 - læringsmiljø: Det ble ikke gjennomført noen institusjonell studentevaluering av det utvidete læringsmiljøet i 2012. I 2010 og 2011 ble EVA1 samkjørt med den avdelingsovergripende studentevalueringen av undervisning (EVA2). I 2012 valgte man å ta ut spørsmålene om læringsmiljø fra denne undersøkelsen fordi EVA2 skulle gjennomføres også ved Høgskolen i Vestfold og Høgskolen i Buskerud, og det var et poeng at undersøkelsen skulle være lik ved de tre lærestedene (Se Rapport og planer 2011-2012, avsnitt 1.3.5). Læringsmiljøutvalget vedtok å ikke gjennomføre en egen EVA1 i 2012 som først planlagt. I stedet ønsket utvalget å konsentrere seg om å følge opp resultatene fra EVA1 2011, ved aktivt å bruke andre utfyllende kilder til informasjon om læringsmiljøet. Målet var å oppnå en bredere forståelse av det bildet EVA1 i 2011 ga av læringsmiljøet. Det ble parallelt jobbet med høgskolens deltagelse i den nasjonale læringsmiljøundersøkelsen som er administrert av Universell og som skulle finne sted tidlig i 2013. Dette ble spilt inn som et strategisk satsingstiltak til Aktivitetsplan og budsjett for 2013 og ble vedtatt av styret.

EVA2 - studiekvalitet: EVA2 er en undersøkelse som retter seg mot de enkelte studieprogram og identifiserer styrker og utfordringer ved studiekvaliteten ved det respektive program. Undersøkelsen gir imidlertid også aggregerte data på institusjonsnivå. I løpet av mars-april 2012 ble tilsammen 2 060 spørreskjemaer administrert til 24 studieprogrammer. I alt 1 475 fullstendig utfylte skjemaer ble returnert, noe som gir en svarprosent på institusjonsnivå på 72 %.

I 2012 var det 63 % som sa seg helt eller delvis enig i utsagnet «*I det store og det hele er jeg fornøyd med kvaliteten på studiet*». 17 % svarte med alternativet middels, som er et uttrykk for at de opplever kvaliteten som "midt på treet", eller som "OK, greit nok", mens 20 % var helt eller delvis uenig i utsagnet. Dette viser at det har vært en liten nedgang i den generelle prosentvise fornøydheten fra året før, hvor 65 % var helt eller delvis fornøyd.

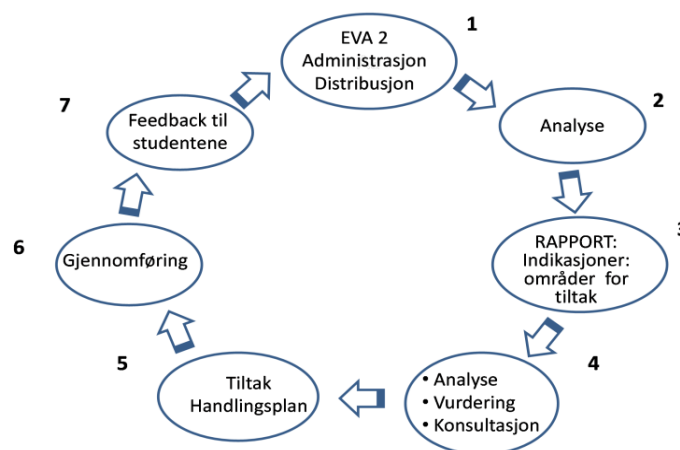
«Bred prosentvis enighet» er et uttrykk som refererer til summen av de som sier seg helt eller delvis enig i at de i det store og hele er fornøyd med kvaliteten på studiet, pluss andelen som opplever kvaliteten som «midt på treet», eller «OK, greit nok». Altså viser bred enighet til andelen studenter som *ikke* gir et entydig uttrykk for at de er misfornøyd med kvaliteten. For høgskolen som institusjon tegner det seg et stabilt bilde av studentenes fornøydhet med studiekvaliteten basert på undersøkelser den siste femårsperioden: Bred enighet er på 80 %, basert på svar fra i alt 4 654 studenter.

Det er Program for undervisning, læring og studiekvalitet (PULS) som gjennomfører EVA2-undersøkelsen, behandler dataene og skriver den årlige EVA2-rapporten, mens Utdanningskvalitetsutvalget har ansvaret for å holde et overoppsyn med at den enkelte avdelingen

følger opp resultatene med tiltak der det er behov for dette. Figuren nedenfor illustrerer kvalitetssløyfa som ligger til grunn for alle prosesser ved høgskolen, her spesifisert for studentevalueringer. Høgskolen har gode rutiner for de tre første momentene, som dekker én av hensiktene med EVA2, nemlig å gi et summativt bilde av situasjonen slik studentene opplever kvaliteten på studiene her og nå.

Den andre hovedintensjonen med undersøkelsen, nemlig å bidra til kvalitetsutvikling, skal sikres gjennom implementering av punkt 4-7 i kvalitetssløyfa (se figur nedenfor) og er avdelingenes ansvar. For at man skal lykkes med dette må resultatene fra EVA2 sees i sammenheng med resultater fra avdelingenes egne studentevalueringer på program og/eller emnenivå (EVA3), analysene må føre til konkrete tiltak og studentene må få tilbakemelding om hvorvidt evalueringene fører til konkrete endringer og hva disse innebærer. I 2012 bestilte Utdanningskvalitetsutvalget konkrete tilbakemeldinger fra samtlige avdelinger på hvordan resultatene fra årets EVA2 var blitt fulgt opp. Dette var et insentiv for å slutte kvalitetssirkelen og dermed realisere den intenderte effekten av studentevalueringene i kvalitetsarbeidet.

Kvalitetssløyfe for studentevaluering av undervisning og læringsmiljø
(modifisert etter *Satisfaction Cycle*,
Harvey 2011)

EVA3 - emneevaluering: studentevalueringer på emnenivå har i 2012 blitt gjennomført av den enkelte emneansvarlige. EVA3 har litt ulik betydning i de ulike fagmiljøene. Noen steder gjennomføres EVA3 hovedsakelig som en midt- eller underveisevaluering i samråd med studentenes tillitsvalgte. Andre steder gjennomføres EVA3 som sluttevaluering etter endt undervisning via et skjema. Grunnet emnenes egenart har man ikke fra sentralt holdt tilrettelagt for én felles rutine eller ett felles skjema for emneevalueringer, men overlater dette til det enkelte fagmiljø. Det som imidlertid er rutinebeskrevet og innlemmet i studieplanene er at det *skal* gjennomføres emneevaluering på alle emner ved høgskolen og at resultatene skal formidles til studentene og følges opp med tiltak. Tilbakemeldinger fra studenter på at dette ikke i tilstrekkelig grad har blitt fulgt opp i enkelte studieprogram medførte at Utdanningskvalitetsutvalget i 2012 vedtok å opprette en arbeidsgruppe som skulle se på behovet for sentraliserte rutiner for dokumentasjon knyttet til gjennomføring av EVA3. Dette arbeidet har nå blitt innlemmet i høgskolens oppfølging av NOKUTs evaluering og godkjenning av høgskolens system for kvalitetssikring. Se for øvrig avsnitt 2.1.2.1.

2.1.5 FoU-basert utdanning

Lov om universiteter og høyskoler sier klart at vi som høyskole skal tilby høyere utdanning som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Utvalg for utdanningskvalitet satte forskningsbasert utdanning på dagsorden i 2012 og arrangerte i samarbeid med FoU/KU-utvalget en fagdag over tema *forskningsbasert utdanning*. Fagdagen tok utgangspunkt i UHR-rapporten «Utdanning + FoU = Sant». Leder for UHR-rapporten, Curt Rice, prorektor for forskning og utvikling ved Universitetet i Tromsø, og professor Knut Mørken, Institutt for informatikk, Universitetet i Oslo innledet på fagdagen. Erfaringer fra interne fagansatte fra ulike avdelinger ved høyskolen ble også delt på seminaret. Fagdagens målsetting var hvordan synliggjøre, konkretisere og implementere forsknings- og utviklingsarbeid i utdanningene våre – og få gjennomført det. Dagen skal være et redskap i det interne arbeidet ved høyskolen. Utdanningskvalitetsutvalget vil i 2013 følge opp seminaret på ulike måter.

Høyskolen etablerte i 2011 en egen Utdanningskvalitetspris der ett av kriteriene er knyttet til *samspill mellom forskning, utvikling og utdanning*. I 2012 gikk prisen til førsteamanuensis Eva Lambertsson Björk og førsteamanuensis Jutta Eschenbach ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag for prosjektet «Reel life: Films, feelings and fundamental values» - et FoU-prosjekt der man prøver ut et undervisningskonsept med bruk av film for å fremme interkulturell læring. Prosjektet anses å ha stor overføringsverdi til andre fagområder og utdanninger.

Se for øvrig sektormål 2 og avsnitt 2.2.3.

2.1.6 Læringsformer

Høyskolen i Østfold tilbyr i dag et basisstudium i høyskolepedagogikk på 15 studiepoeng. Dette er tenkt å utvides til å omfatte 30 studiepoeng. De resterende 15 studiepoengene skal tilbys som grunnleggende IKT-kompetanse for undervisnings- og forskningspersonalet, med vekt på ulike *digitale verktøy og medier i fleksibel og nettbasert undervisning*. Det tas sikte på å utvikle 3 emner á 5 studiepoeng. Det første emnet er opprettet og tilbys for første gang våren 2013.

Våren 2012 (5. juni) arrangerte utvalg for e-læring, utvalg for utdanningskvalitet og PULS ved høyskolen i samarbeid med e-læringsgruppa i OFA fagdag med tema forelesningsopptak. Grunnet streik i offentlig sektor ble seminaret noe amputert, og følges derfor opp med ny fagdag våren 2013. På fagdagen ble det presentert to verktøy for undervisningsopptak; Camtasia Relay og Adobe Connect.

2.1.7 Kvalifikasjonsrammeverket

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet i 2009 og frist for implementering i studieplanene var 31. desember 2012. Høyskolen i Østfold startet implementeringen av kvalifikasjonsrammeverket allerede i 2010, og i revisjonsprosessen av studieplanene våren 2012 ble rammeverket implementert for de siste gradsstudiene. 10 studieprogram vil våren 2013 uteksaminere studenter som skal ha vitnemål i tråd med nasjonalt

kvalifikasjonsrammeverk. Høsten 2012 startet derfor høgskolen forarbeidet til dette arbeidet. Utvalg for utdanningskvalitet (UKU) som er ansvarlig for implementeringen, avholdt to workshops, ett på hvert studiested, der studieledere, lokal studiestedsadministrasjon, studie- og forskningsenheten og leder av UKU deltok. For utarbeiding av nytt vitnemål har høgskolen tatt utgangspunkt i, og langt på vei fulgt mal for vitnemål og vitnemålstillegg utarbeidet av UHR i 2012. Den nye vitnemålsmalen inneholder bl.a. læringsutbytte og skal bidra til en kvalitetssikring av dokumentene på tvers av utdanningsinstitusjonene. En naturlig fortsettelse av dette arbeidet i 2013 er å evaluere innføringen av kvalifikasjonsrammeverket. UKU vil da blant annet oppfordre avdelingene til å foreta undersøkelser av om studentene har lyktes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet gjennom studentevalueringer.

Virksomhetsmål 2

Studentene skal gjennom sin utdanning tilegne seg kompetanse som er tilpasset arbeidslivet.

Kvalitativ styringsparameter

Analyse av informasjon fra arbeidslivet

Det vises til kommentarer under virksomhetsmål 1, særlig avsnitt 2.1.2 og 2.1.7.

2.1.8 Utvikling i studieporteføljen

Gjennom den årlige rapporten «Trender i søkjarutviklinga» analyserer Høgskolen i Østfold faktorer bak utviklingen i søkertallene. Dette er et viktig bakgrunnsdokument for å vurdere årlig status i søkermarkedet og for videre utvikling av høgskolens studieportefølje.

Et hovedfunn i rapporten, er den vedvarende stabiliteten i rekrutteringen til høgskolens studier. Høgskolen i Østfold er førstevalget for regionens søkere for de utdanningene vi tilbyr, og det er kun søkerlekkasje av noen betydning på studier vi selv ikke tilbyr. Tendensen er at søkere i Østfold i økende grad i den siste treårsperioden velger utdanning nær hjemstedet. Av de 10 mest søkte studiene blant østfoldinger ved samordna opptak i 2012, var ni studier ved Høgskolen i Østfold. Dette er en indikator på at høgskolens relativt brede studieportefølje tilfredsstiller søkernes preferanser i regionen, samtidig som det også kan være en indikasjon på manglende interesse og mulighet for mobilitet. Høgskolen har hatt en sterk vekst i søkertallene siden 2010, med nesten 30 % økning totalt i samordna opptak.

Høgskolen har siden opprettelsen i 1994 hatt en profil klart rettet mot profesjonsutdanninger som er godt tilpasset samfunnets behov for tilgang på kompetanse av yrkesutdannende med god basiskompetanse. Parallelt med dette har høgskolen også utviklet nasjonalt ledende fagmiljøer innenfor informasjonsteknologi, språk- og samfunnsfag og scenekunst.

Østfoldsamfunnet er et tradisjonelt industrifylke, som nå kan sies å være inne i en brytningstid. Kravet til kompetanse hos de ansatte øker, i takt med den teknologiske utviklingen, og det er et kompetanseetterslep innen industrien. Utdanningsnivået er dessuten generelt lavt i forhold til

landsgjennomsnittet, og Høgskolen i Østfold har et særdeles viktig samfunnsoppdrag med å gi regionen den arbeidskraften som kan sikre en god og kunnskapsbasert utvikling.

Vi kan vise til flere tiltak som er iverksatt på studieporteføljesiden:

- Det har vært en økt satsing på opptak av søkere med fagbrev til ingeniørutdanning gjennom Y-veien. Ved opptaket 2013 økes denne porteføljen til også å inkludere kjemiingeniør- og bioingeniørutdanning, og det forventes mellom 40 og 50 nye studenter gjennom denne ordningen. På sikt vil dette være med på å avhjelpe kompetanseetterslepet i industrien.
- Det tilbys fremmedspråkstudier som nettstudier, noe som har økt rekrutteringen til studiene og fremmet mulighetene for fleksibel læring. Tilbudene er spesielt viktige og populære for lærere som ønsker videreutdanning innen språk, derfor rekrutteres studenter fra hele landet.
- Innen helse- og sosialfagene er de fleste tidligere videreutdanningene nå integrert i nye masterstudier, noe som vil bidra til å utvikle kompetansenivået ytterligere utover det de grunnleggende bachelorutdanningene gir.
- Det arbeides videre med utvikling av flere tilbud om masterstudier, med målsetting om å gi slike tilbud innenfor alle høgskolens hovedutdanningsområder.
- Det er opprettet et nytt videreutdanningsstudium i velferdsteknologi for helse- og sosialfagene, for å kunne møte samfunnets behov for teknologiske løsninger i eldreomsorgen.

2.1.9 Analyse av arbeidsmarkedet

Som del av rapporten «Trender i søkjarutviklinga» inngår en årlig analyse av arbeidsmarkedet i Østfold basert på statistikkene fra NAV. Gjennom denne analysen ønsker høgskolen å sikre at vi fanger opp variasjoner og endringer i arbeidsmarkedet som kan ha innvirkning på kompetansebehovet i fylket og dermed høgskolens studietilbud. Arbeidsmarkedsanalysen er en del av høgskolens strategi for å sikre et studietilbud som i størst mulig grad samsvarer med det kompetansebehovet som til enhver tid finnes i fylket. De årlige og månedlige statistikkene og rapportene som NAV produserer er gode kilder til en slik analyse, men vi ønsker å utvide kildegrunnlaget på sikt for å fange opp flere variasjoner og strukturer i arbeidsmarkedet som ikke kommer til syne i disse. Østfold er et industrifylke der en stor del av arbeidsstyrken er rettet inn mot tradisjonell eksportbasert industriproduksjon. Dette er en næring som i lengre tid har vært i nedgang både nasjonalt og internasjonalt, men som etter finanskrisen i Europa og USA har blitt særlig utsatt. Dette har resultert i høy arbeidsledighet blant arbeidstakere i industrien. I tillegg har Østfold en høy andel ufaglært arbeidskraft innen butikk, salg og sørvisyrker som også er utsatt på arbeidsmarkedet. Samtidig med en stor arbeidsledighet er det også en stor mangel på arbeidskraft innen bestemte næringer i fylket. Blant disse finner vi for eksempel lærere, ingeniører og arbeidstakere innen helse og sosial, bygg og anlegg, og forretnings- og faglig tjenesteyting. Alle disse er yrker som krever enten en høyere eller en annen utdanning enn det som store deler av den ledige arbeidsstyrken har. I skjæringspunktet mellom både stor arbeidsledighet og stor mangel på kvalifisert arbeidskraft har Høgskolen i Østfold en nøkkelrolle, både i å utdanne ufaglærte fra grunnen av og etterutdanne arbeidstakere med bakgrunn særlig fra industrien. Studieporteføljen 2012 viser at høgskolen tilbyr utdanning innen alle de fem næringsveiene som i størst grad mangler kvalifisert personale i Østfold.

Virksomhetsmål 3

HiØ skal legge til rette for økt mobilitet blant studenter og ansatte.

Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Antall utvekslingsstudenter ut/inn/totalt	25/68/93	59/70/129	43/93/136	50/70/120
Ansattmobilitet ut/inn/totalt	34/18/52	35/24/59	59/20/79	40/20/60

2.1.10. Studentmobilitet

Høgskolen har i 2012 registrert 136 tellende utvekslingsstudenter, inkludert kvotestudenter. I antall innreisende har det vært en positiv økning fra 70 til 93 studenter. Det gjør at vi i 2012 har litt flere innreisende studenter enn hva som er gjennomsnittet for statlige høyskoler. Flest innreisende studenter kom i 2012 fra Frankrike, med Spania, Tyskland og Russland på de neste plassene. Nesten 80 % kommer innenfor Erasmus-programmet, mens 16 % i 2012 fullførte sin grad ved høgskolen innenfor kvoteprogrammet. Om lag 65 % av utvekslingene er knyttet til Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag.

Tilbudet til innkomne studenter har over tid vært ganske konstant. At fransk, tysk og spansk nå tilbys som fjernundervisning bidrar til å redusere tilbudet noe. Det er imidlertid søkt NOKUT om akkreditering av nye masterprogrammer hvor det er planlagt å undervise på engelsk i to av dem. Målet er også å kunne utvikle et fast semestertilbud på engelsk innenfor ingeniørfag.

Vi har dessverre måttet si nei til å ta imot sykepleierstudenter fordi Sykehuset i Østfold ikke har kunnet skaffe praksisplasser. En viktig oppgave framover blir dermed i samarbeid med institusjoner i regionen å legge til rette for nye praksisplasser.

I løpet av 2012 har vi fornyet avtalen med Samskipnaden om å garantere hybel for alle innkomne studenter. Høgskolen har en god mottaks- og fadderordning som er videreført i 2012, og som blant annet bidrar til å gi de internasjonale studentene et nettverk både blant norske og internasjonale studenter. Jfr. også virksomhetsmål 4.

Vi registrerer at det har vært en nedgang i antall utreisende studenter fra 59 til 43, noe som gjør at vi sammenlignet med andre høyskoler ligger under gjennomsnittet. Nedgangen er knyttet til Avdeling for helse- og sosialfag (sykepleie), Avdeling for ingeniørfag og Akademi for scenekunst. Bortsett fra ved Akademi for scenekunst, hvor årlige svingninger i utvekslingsstudenter henger sammen med at det ikke tas opp studenter hvert år, er det ikke spesielle forhold som skulle tilsi nedgangen ved de to andre avdelingene.

Det jobbes godt med å forhåndsgodkjenne og innpasse utvekslingsopphold, og å veilede studenter innenfor programmer hvor det er lagt godt til rette for utveksling. Vi har god erfaring med å forberede studenter for praksisopphold ute gjennom et utreiseseminar, «Identitetshåndtering, rollebevissthet, yrkesetikk og skikk og bruk».

Vi sendte fire studenter på Erasmus praksisopphold våren 2012 innenfor utdanninger hvor vi i liten grad tidligere har hatt denne type utveksling, det vil si innenfor andre utdanninger enn profesjonsutdanningene, og vi ser en økende interesse blant studentene for slike opphold.

For å stimulere flere til å utveksle har høgskolen etablert en prøveordning med et ekstra HIØ-stipend til studenter som utveksler tre måneder eller mer innenfor avtaler. Høsten 2012 ble for første gang 25 stipend utdelt. Vi håper denne prøveordningen etter hvert kan bidra til at flere utveksler. Samtidig må særlig profesjonsutdanningene bli flinkere til å legge til rette for utveksling i studieplaner. Informasjon, ikke bare fra Internasjonalt kontor, men også fra undervisnings- og forskningspersonalet er viktig. I tillegg er det hele tiden behov for å videreutvikle avtaleporteføljen for å sikre gode avtaler med partnerinstitusjoner som har tilbud tilpasset våre utdanninger. Arbeidet med å utvikle såkalte fagpakker for utreisende studenter, det vil si konkret informasjon om hvilke fag studentene kan velge ved våre partnerinstitusjoner, vil bli intensivert i 2013.

Det har også i 2012 vært arrangert internasjonale dager og uker hvor studentene får informasjon om utvekslingsmuligheter. Målet er å intensivere dette i 2013, særlig når vi har kommet lenger med å konkretisere utvekslingsmuligheter innenfor profesjonsutdanningene.

De to mest populære reisemålene for høgskolens studenter er fortsatt Storbritannia og Australia.

Høgskolens avtaleportefølje er hele tiden under utvikling. I tillegg til en rekke stabile partnerinstitusjoner som vi jevnlig oppdaterer avtaler med har høgskolen i 2012 inngått noen nye avtaler, som blant annet bidrar til flere innkomne studenter.

Selv om hovedmålet er å få flere til å utveksle i 3 måneder eller mer, arbeides det også med internasjonalisering hjemme gjennom blant annet bruk av internasjonal litteratur, gjesteforelesere og studiebesøk. Jfr. virksomhetsmål 4.

I tillegg til de såkalte tellende utvekslingene i DBH har høgskolen i 2012 registrert 255 utvekslinger av mellom en uke og tre måneders varighet (247 ut og 8 inn). Til sammenligning registrerte høgskolen 277 tilsvarende utvekslinger i 2011 (238 ut og 39 inn)

Tabell 5. Studentutveksling 2012 – kortere opphold

Utreisende	
Akademi for scenekunst	10 studenter til Ruhrtriennale, Tyskland, 1 uke 3 studenter til Statens Teaterskole, Erasmus IP, Danmark, 2 uker 5 studenter til Columbia University/Watermill Center, USA, 1 uke 2 studenter til Alberta University, Canada, 1 uke
Avdeling for helse- og sosialfag	6 barnevernstudenter, praksis Namibia, 8 uker 6 sosionomstudenter, praksis Namibia, 8 uker 1 sykepleierstudent, praksis Filippinene, 2 mnd 2 sykepleierstudenter, European Nursing Module, Sverige, 2 uker 2 sykepleierstudenter, European Nursing Module, Portugal, 2 uker 6 sykepleierstudenter, European Nursing Module, Romania, 2 uker 2 sykepleierstudenter, European Nursing Module, Spania, 2 uker 2 sykepleierstudenter, European Nursing Module, England, 2 uker 2 sykepleierstudenter, European Nursing Module, Bulgaria, 2 uker 15 sykepleierstudenter, studietur India, 1 uke 5 sykepleierstudenter, studietur Spania, 1 uke 5 sykepleierstudenter, studietur Sverige, 1 uke 2 sykepleierstudenter, studietur Portugal, 1 uke

Utreisende forts.	
Avdeling for lærerutdanning	12 studenter, praksis Malawi, 5 uker 3 lærerstudenter, praksis Thailand, 5 uker 2 førskolelærerstudenter, praksis Thailand, 5 uker 6 studenter, praksis Kosovo, 1-2 uker 20 lærerstudenter, vinterutdanning i idrett, Østerrike, 1 uke 15 lærerstudenter, IKT-messe, England, 1 uke 7 lærerstudenter, studietur Danmark, 1 uke 30 lærerstudenter, studietur Danmark, 1 uke 35 lærerstudenter, skolebesøk England, 1 uke
Avdeling for økonomi, samfunnsfag og fremmedspråk	5 statsvitenskapsstudenter, Erasmus IP, Litauen, 2 uker 7 franskstudenter, Université Clermont-Ferrand, 4 uker 1 franskstudent, Université Clermont-Ferrand, 2 uker 1 franskstudent, Université Clermont-Ferrand, 1 uke
SKUT	27 studenter, Engelsk for lærere 1 og 2, Det norske studiesenteret i York, 1 uke
Innreisende	
Avdeling for helse- og sosialfag	3 sykepleierstudenter fra Danmark, praksis 2 uker, European Nursing Module 1 sykepleierstudent fra England praksis 2 uker, European Nursing Module
Akademiet	4 studenter fra Columbia University/Watermill Center, USA, 1 uke

2.1.11 Internasjonal mobilitet ansatte

Høgskolen har en internasjonal fagstab som bidrar til et internasjonalt læringsmiljø, jfr. virksomhetsmål 4. I tillegg registrerer vi en økende interesse for internasjonalt samarbeid blant de ansatte. I 2012 var det 59 ansatte som hadde et faglig opphold i utlandet av en ukes varighet eller mer. Av disse var syv av oppholdene på fire ukers varighet eller mer. 39 utvekslinger skjedde innenfor Erasmus-programmet i 2012, hvorav 16 gjaldt ansattmobilitet. Dette er en økning fra året før hvor i alt 28 utvekslinger skjedde innenfor Erasmus.

Høgskolen har en ordning med ekstra reisetilskudd for å stimulere ansatte til å utveksle innenfor utdanningsprogrammene, og erfarer at dette fremmer mobilitet. Erasmus-stipendene har også vært brukt til språkopphold, og det har vært økt interesse for dette etter at vi blant annet aktivt har markedsført noen utvalgte språksentre i England.

Omfanget på antall innkomne har vært lavere, men som forventet. Vi har også mottatt flere partnere på opphold av mindre varighet enn en uke.

Ved Akademi for scenekunst er det utstrakt bruk av internasjonale gjesteforelesere, både på korte og lange opphold.

Virksomhetsmål 4

HiØ skal legge til rette for et flerkulturelt og internasjonalt fag- og studiemiljø med god integrering av internasjonal fagstab og internasjonale studenter.

Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Antall innreisende utvekslingsstudenter	68	70	93	70
Øvrige internasjonale studenter	216	235	321	Opprettholde nivå
Antall innreisende på ansattmobilitet	18	24	20	20
Antall tilbud som utlyses mot et internasjonalt søkermarked			3	Opprettholde antall
Kvalitativ styringsparameter Redegjørelse for gjennomført aktivitet				

Se også kommentarer under virksomhetsmål 3.

Høgskolen har foreløpig tre studier som i 2012 ble utlyst mot et internasjonalt søkermarked: kunstutdanningene innen skuespill og scenografi ved Akademi for scenekunst og masterutdanning i anvendt informatikk ved Avdeling for informasjonsteknologi.

2.1.12 Internasjonalt utdanningssamarbeid

I tillegg til Erasmus, Nordplus og Kvote-programmet har høgskolen i 2012 fått stipendmidler fra Eurasia-programmet.

Avdeling for ingeniørfag fikk på slutten av året midler fra Samarbeidsprogrammet med Russland til et prosjekt av såkalt kortvarig art med St Petersburg Electrotechnical University og Universitetet i Agder. Avdelingen deltok våren 2012 med en lærer og tre studenter i intensivprogrammet «Ecopreneurship – In the Baltic and Nordic Countries» arrangert av Nordplus-nettverket EkoTekNord på Høgskolen i Buskerud.

Ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag ble Erasmus intensivprogrammet «Local Government in the Baltic Sea Area. Present Challenges and Solution» gjennomført for andre gang med 22 studenter og 13 lærere fra Latvia, Litauen, Norge, Polen og Sverige. Programmet som koordineres av Høgskolen i Østfold, ble gjennomført i Litauen. I tillegg er Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag koordinator for Erasmus intensivprogrammet «Wisstrans» som skal gjennomføres i april 2013 med studenter og lærere fra Hellas, Tyskland, Finland, Island og Slovenia.

Begge intensivprogrammene er koblet til andre samarbeidsprosjekter. For det første prosjektets vedkommende blant annet til et langvarig NOrdicBaltic-prosjekt (NOBA) som ble avsluttet i 2012. I tillegg ble det EU-finansierte prosjektet Heprogress – Programme for Employment and Social Solidarity - PROGRESS som har vært et samarbeidsprosjekt mellom på den ene siden Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag og kommuner i Østfold og på den andre siden Universitetet i Latvia og distrikter i Latvia, sluttført i 2012.

Også Avdeling for helse- og sosialfag er involvert som deltaker i planleggingen av et Erasmus intensivprogram med partnere fra Belgia, Nederland, Romania, Sverige og Italia. Tittelen på programmet er "Best practice in End-of-Life-Care. A challenge for Young European Nurses to implement best practice in End-of-Life-Care in Terminally Ill Oncology Patients".

Akademiet har i 2012 gjennomført et vellykket samarbeidsprosjekt med studenter og lærere fra Columbia University/Watermill Center, USA. Dette er et prosjekt som har hatt finansiering fra Nord-Amerika programmet som SIU administrerer. De har også deltatt med tre studenter og en lærer på et Erasmus Intensivprogram som koordineres av Statens Teaterskole København.

For informasjon om internasjonale FoU-prosjekter vises det til omtale under virksomhetsmål 9, avsnitt 2.2.10.

Virksomhetsmål 5 Høgskolen skal ha en dynamisk studieportefølje basert på kunnskap om samfunnets behov.				
Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Utvikling i søkertall (førsteprioritet)	3 998	4 379	5 087	4 200
Utvikling i studenttall (totalt)	4 853	5 034	5 268	5 100
Kvalitativ styringsparametere Utvikling i arbeidsmarked				

Utvikling av studieporteføljen og analyse av arbeidsmarkedet, se kommentarer under virksomhetsmål 2, henholdsvis avsnitt 2.1.8 og 2.1.9.

2.1.13 Utvikling av masterutdanninger

Utvikling av masterutdanninger blir stadig viktigere for å kunne møte behovene for utdanning i samfunnet. Høgskolen har hatt en positiv utvikling i eksisterende masterutdanninger, se avsnitt 2.1.15. Samtidig ønsker høgskolen å utvikle tilbudet ytterligere innen flere fagområder.

I 2012 utarbeidet og leverte høgskolen derfor fem akkrediteringssøknader om masterstudier til NOKUT innen fristen 15. mars. Dette var masterstudier innen scenografi og romdesign, småbarnsvitenskap, sosialt arbeid, sykepleie og spesialpedagogikk – alle innenfor sentrale fagområder i høgskolen. Én av disse gikk videre til sakkyndig vurdering, men fikk avslag. De fire andre ble administrativt avvist med begrunnelse i manglende fagkompetanse på søknadstidspunktet. Med utgangspunkt i begrunnelsene fra NOKUT for tre av søknadene ble disse bearbeidet høsten 2012 med tanke på ny innsending innen fristen 1. februar 2013. Høsten 2011 sendte høgskolen inn akkrediteringssøknad til NOKUT for Masterstudium i materialer i energiteknologi. Denne ble avslått. Avdeling for ingeniørfag benyttet 2012 til å omarbeide mastersøknaden, og endret navn og innhold på studiet til å omhandle *framtidens energiteknikk*.

1. februar 2013 sendte høgskolen inn fire akkrediteringssøknader til NOKUT innen scenografi og romdesign, spesialpedagogikk, småbarnsvitenskap og fremtidens energiteknikk med tanke på

oppstart høsten 2014. Alle søknadene har nå gått gjennom NOKUTs administrative behandling og videre til vurdering i sakkyndige kommisjoner.

2.1.14 Dialog med arbeidslivet og samfunnet som læringsarena

Det er svært viktig at kandidatene som uteksamineres fra Høgskolen i Østfold har en kompetanse som er i samsvar med de behovene som er i samfunnet til enhver tid. Våre kandidater skal kunne gå inn i de stillingene de er utdannet til og må inneha den kunnskapen og de ferdighetene som er nødvendig for å klare dette. Høgskolen i Østfold har flere strategier for å sikre at våre kandidater har en solid og relevant utdanning. Flere av avdelingene ved Høgskolen i Østfold har opprettet Advisory Boards som en del av arbeidet med å sikre kvaliteten i studiet. Avdeling for helse- og sosialfag har opprettet et Advisory Board som fungerer for alle studiene på denne avdelingen, og gruppen har møter flere ganger i året. I forbindelse med utredning om masterstudier har Avdeling for ingeniørfag også opprettet et Advisory Board som har regelmessige møter. Avdeling for informasjonsteknologi opprettet et Advisory Board i 2010 med deltakere fra en rekke virksomheter i Oslo og Østfold. Disse virksomhetene er også promotert som potensielle arbeidsgivere for våre IT- studenter, og Advisory Board blir brukt både i utviklingen av studiene og i markedsføringen av disse for å gjøre dem så faglig attraktive som mulig for søkere. I tillegg til våre tre egne Advisory Boards er det opprettet en Advisory Board for Pilotprosjekt teknologi (Oslofjorden teknologiutdanning) innen OFA-samarbeidet. Pilotprosjekt teknologi er et forpliktende samarbeid innen teknologiutdanning i OFA-samarbeidet som Høgskolen i Østfold er en del av.

Akademi for scenekunst har et kunstnerisk råd som består av ledende utøvere innen scenekunst. Dette rådet fungerer som et rådgivende organ for studievirksomheten ved avdelingen og den internasjonale sammensetningen av rådet sikrer tilgjengelig kompetanse om arbeidsforhold og utvikling utenfor Norge noe som er essensielt for disse yrkesgruppene som ofte virker på en internasjonal arena.

I tillegg til ordningen med Advisory Boards bruker Høgskolen i Østfold flere alternative metoder for å sikre relevans i studiene. De siste fem årene har Avdeling for informasjonsteknologi brukt et todelt trainee-program. En variant der ferdig utdannede bachelorer får tilbud om en seksmåneders trainee-stilling i en egnet bedrift med oppfølging av en fagansatt ved avdelingen. Arbeidet skal resultere i et avtalt resultat og studenten får en attest og referanser til bruk i videre arbeidssøking. Den andre varianten er for masterstudenter som kan velge å innlemme et trainee-løp i en egnet bedrift som 15 studiepoeng i mastergraden. Denne ordningen sikrer at de deltagende studenter får en særlig relevant studieløp, men krever også at ansvarlig fagansatt har løpende kontakt med de aktuelle næringene noe som kommer hele studiet til gode. Det er vanlig at våre trainee-studenter får tilbud om tilsetting i bedriftene de har vært utplassert i. Dette viser at potensielle arbeidsgivere finner utdanningen relevant og at kandidatene våre har de nødvendige ferdighetene.

Ved Avdeling for ingeniørfag blir de fleste bacheloroppgavene skrevet med utgangspunkt i en konkret problemstilling i en bedrift som studentene samarbeider med over lengre tid. På denne måten får studentene et godt innblikk i de utfordringene de kan forvente å måtte løse når de skal ut i arbeidslivet. Flere andre av studiene våre har også lignende prosjektoppgaver der studentene arbeider tett med bedrifter opp mot en eksamen. Både i sykepleierutdanningen og lærerutdanningen

er det obligatorisk praksis som skal bestås, noe som fordrer at fagmiljøene samarbeider spesielt nært med potensielle arbeidsgivere i utformingen av praksisen og kriteriene som må oppfylles for å bestå. I denne forbindelse inngår Avdeling for lærerutdanning tre-årige samarbeidsavtaler med grunnskoler og barnehager i Østfold, mens praktisk pedagogisk utdanning har tilsvarende avtaler med ungdoms- og videregående skoler. Hovedfokus for **partnerskapsavtalene** er samarbeid om studentenes veiledede praksisstudier, men avtalene omfatter også andre former for faglig samarbeid og utgjør viktige arenaer for systematisk diskusjon om de ulike studienes relevans for arbeidslivet.

Når det gjelder Råd for samarbeid med arbeidslivet, valgte institusjonene i Oslofjordalliansen å etablere et felles råd. Rådet består av representanter fra fylkesmannen, fylkeskommunen og arbeidslivet i de fire fylkene samt de fire OFA- institusjonene Høgskolen i Østfold, Høgskolen i Vestfold, Høgskolen i Buskerud og Universitetet for miljø- og biovitenskap. Hensikten med rådet er blant annet å utvikle en systematisk og godt forankret kontakt mellom politisk og administrativ ledelse av fylkene, arbeidslivet og utdanning i de aktuelle fylkene. Rådet skal ha en strategisk funksjon som bidrar til å realisere ideen om kunnskapstriangelet innenfor dette trekantsamarbeidet. I 2012 fastsatte rådet en strategi som skal være grunnlag for dette arbeidet framover. I strategien defineres det konkrete arbeidsfelt og tiltak som rådet skal jobbe med innen hver av de tre satsningsområdene forskning, utdanning og innovasjon.

Virksomhetsmål 6 HiØ skal legge til rette for livslang læring.				
Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Antall personer i videreutdanninger egenfinansierte/ eksterntfinansierte	329/448	274/402	215/441	250/450
Antall personer i høyere grads studier	352	394	502	420
Antall personer i etterutdanning	2 373	3 296	1 379	2 500
Andel studenter over og under 30 år	40/60	39/61	38/62	

2.1.15 Livslang læring

Høgskolen legger til rette for livslang læring på flere måter, blant annet:

- Gjennom fleksibilitet i studiene som til en viss grad tillater studentene å tilpasse sin utdanning til egen livssituasjon og som gjør det mulig å kombinere arbeid og studier
- Gjennom tilbud om etter- og videreutdanning
- Gjennom et økende tilbud om utdanning på masternivå

Vi registrerer nå en vridning fra videreutdanninger til masterutdanning både som følge av et økt tilbud, men også i form av økt søkning og opptak til masterutdanningene. Antall primær søker økte fra 451 i 2011 til hele 714 i 2012, ikke minst takket være ny masterutdanning i psykososialt arbeid med 204 primær søker. Totalt opptak økte fra 151 studenter i 2011 til 234 studenter i 2012. Vi ser også av resultatene i den kvantitative parameteren over at antall studenter i masterutdanninger har økt betydelig. De fleste masterutdanningene er deltidsstudier, og nasjonal styringsparameter 1.1 omtalt i avsnitt 2.1.1.1, viser at gjennomføringen på normert tid er lav om enn økende. Dette skyldes dels at studentene finner det krevende å kombinere jobb og utdanning.

Eksternfinansiert etter- og videreutdanning håndteres av Senter for kompetanseutvikling (SKUT) som i 2012, etter en to-årig prosjektperiode, ble etablert som en permanent administrativ enhet i høgskolen med ansvar for eksternfinansiert etter- og videreutdanning på vegne av alle høgskolens avdelinger. SKUT viser en stabilt høy aktivitet innen videreutdanninger der hovedtyngden fortsatt er rettet mot lærerutdanning, men det er også økende aktivitet i andre avdelinger. Antall deltakere i etterutdanning er betydelig redusert i forhold til 2011, dels på grunn av naturlige svingninger, men også som følge av at offentlige midler nå i sterkere grad vris mot videreutdanning.

Gjennom den omfattende strategi- og organisasjonsprosessen som ble gjennomført i 2012, ble det fokusert på høgskolens tilstedeværelse i hele regionen nettopp med sikte på å gi alle regionens innbyggere et best mulig tilbud om etter- og videreutdanning. Dette resulterte i at det høsten 2012 ble etablert to nye studiesentra, ett i Moss og ett i Indre Østfold. Det ble samtidig inngått intensjonsavtaler med kommunene som skal sikre innbyggerne i disse regionene et tilbud om etter- og videreutdanning nær hjemstedet.

Virksomhetsmål 7 HiØ skal legge til rette for økt fleksibilitet i studiene.				
Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Omfang av fleksibel utdanning				
- Desentralutdanning	63	79	125	
- Fjernundervisning	99	110	155	

2.1.16 Fleksibel utdanning

I høgskolens verdigrunnlag, som er definert i Strategisk plan 2010-2017, står det at høgskolen skal være fleksibel og tilgjengelig gjennom å tilby relevante og fleksible studier for kunnskapssamfunnet. Et konkret mål er at høgskolen skal tilby utdanning med høy fleksibilitet blant annet gjennom å være en pådriver i bruk av nye læringsformer og tilrettelegge studiene slik at de i størst mulig grad er uavhengige av studentenes livssituasjon.

Videreutdanningstilbudet administrert av SKUT, er fleksibelt organisert gjennom å være samlings- og/eller nettbasert med utgangspunkt i høgskolens studiesteder i Halden og Fredrikstad. I november 2012 inngikk høgskolen en intensjonsavtale med Moss kommune og kommunene i Indre Østfold om etablering av etter- og videreutdanningstilbud der. Hensikten er å møte et behov for kompetanseheving i Østfold fylke gjennom å etablere desentraliserte tilbud til potensielle studenter som ikke har anledning til å følge studier ved høgskolens to studiesteder. Se for øvrig virksomhetsmål 6, avsnitt 2.1.15.

Høgskolen har også jobbet med å gjøre det ordinære utdanningstilbudet mer tilgjengelig gjennom tekniske og organisatoriske løsninger. I følge oversikten over studietilbudet på høgskolens nettsider tilbyr høgskolen i dag syv rene nettbaserte studier, hvorav ett er et masterstudium. 46 studier er organisert som deltidsstudier basert på samlinger, og flere av disse er også nettbaserte. Alle høgskolens studier er i en eller annen grad IKT-støttede blant annet gjennom bruk av læringsplattformen Fronter.

Blant annet som følge av at Avdeling for lærerutdanning våren 2012 meldte inn en opplevd økning i behovet for administrativ støtte knyttet til bruk av IKT-verktøy i undervisningen og en gjennomgang av hvordan denne støtten i dag er organisert, ble det nedsatt en arbeidsgruppe som utarbeidet rapporten *Organisering av virksomheten i grenselandet IKT/undervisning/support* (publisert 7. juni 2012 og lagt ved som en tilleggsrapport til den interne strategi- og organisasjonsprosessen).

I rapporten pekes det på at det ikke er gitt noen klare signaler i strategiske dokumenter om langsiktig, planlagt satsing på dette området for høgskolen som helhet. Den viser videre til at det tilbys fleksible studiemodeller ved flere avdelinger, men at det er uklart hvilket behov det er for administrativ og teknisk støtte og veiledning, samt uklart hvem, og i hvilket omfang man tar seg av dette i dag. Dette har resultert i en arbeidsgruppe som skal gjennomgå hvordan IKT-støtten til avdelingene er organisert.

I Aktivitetsplan og budsjettrammer 2013 er det vedtatt at det skal opprettes en arbeidsgruppe som har fått i mandat å kartlegge hvilke typer fleksible studier som tilbys ved høgskolen og hvilke kompetansehevingstiltak det er behov for i administreringen av disse. Arbeidsgruppen har startet sitt arbeid og sendt ut et spørreskjema til alle avdelingene der man ber om å få tilbakemelding på alle typer studier som kan falle inn under definisjonen fleksibel utdanning. Gruppen har her tatt utgangspunkt i NOKUTs definisjon av fleksibel utdanning i rapporten *Kvalitetsutfordringer i fleksibel profesjonsutdanning*, som et samlebegrep for nettbaserte, IKT-støttede, desentraliserte og samlingsbaserte utdanninger og kombinasjoner av disse. Målet med kartleggingen som skal være ferdigstilt i juni 2013, er å gi høgskolens ledelse et grunnlagsmateriale i arbeidet med utformingen av en helhetlig strategi for fleksible studier for høgskolen.

Program for undervisning, læring og studiekvalitet (PULS) har i 2012 utviklet en påbygningsmodul til basisstudiet i høgskolepedagogikk med tittel *Digitale verktøy og medier i undervisning*. Planen er at denne skal utvides med ytterligere tre moduler og være et tilbud til alle høgskolens undervisnings- og forskningsansatte for å styrke den grunnleggende IKT-kompetansen i organisasjonen. 5. juni 2012 arrangerte utvalg for e-læring, utdanningskvalitetsutvalget og PULS i samarbeid med e-læringsgruppa i OFA en fagdag med tema forelesningsopptak. Se for øvrig avsnitt 2.1.6 under virksomhetsmål 1.

2.2 Forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid

Sektormål 2:

Universiteter og høyskoler skal i tråd med sin egenart utføre forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.

Nasjonale styringsparametere

2.1 Resultatopptåelse på forskning i forhold til egenart

2.2 Samspill mellom forskning og utdanning

Frist for rapportering av data til CRISTin er satt til 3. april 2013, og kommentarer knyttet til publisering og formidling under sektormål 2 og 3 er derfor basert på interne foreløpige oversikter. Det er av denne grunn heller ikke registrert resultater for de styringsparametere som er avhengig av CRISTin-rapporteringen.

Vi har valgt innledningsvis å gå nærmere inn i begrepet «egenart» for deretter i avsnitt 2.2.2 å gi en beskrivelse av resultatene med utgangspunkt i nasjonal styringsparameter 2.1.

Nasjonal styringsparameter 2.2 er omtalt i avsnitt 2.2.3 og også omtalt under virksomhetsmål 1, avsnitt 2.1.5.

2.2.1 Høgskolen i Østfold og begrepet «egenart»

I lys av den nye nasjonale målstrukturen der man i sektormål 2 fokuserer på begrepet «egenart», har det vært viktig for høgskolen å påbegynne en diskusjon om hva begrepet bør/skal inneholde for Høgskolen i Østfold, ikke minst sett i forhold til den strategiprosess som nå følger i kjølvannet av høgskolens avslutning av fusjonsprosessen. Denne prosessen har så langt ført til en tydeligere fokusering på profesjonsforskning og det regionale perspektivet med enkelte sterke nasjonale og dels også internasjonale fagmiljøer slik som fremmedspråk og scenekunst.

Også høgskolens lokalisering som en grensehøyskole innebærer et betydelig potensial for å øke samarbeidet med institusjoner i Sverige. I 2012 er det derfor arbeidet med å knytte tettere bånd til blant annet Högskolan Väst. Fra før har høgskolen et godt samarbeid med Karlstads Universitet ikke minst når det gjelder doktorgradsutdanning, men også gjennom Uniska, og med Göteborgs universitet og Linné-universitetet når det gjelder masterutdanning i fremmedspråk i skolen.

Innenfor **informasjonsteknologi** er det regionale perspektivet viktig gjennom det omfattende samarbeidet avdelingen har med høykompetansebedriftene og forskningsmiljøene i fylket inkludert Norwegian Center of Expertise (NCE) Smart Energy Markets. Dette står sentralt i arbeidet for å kunne utvikle FoU og forskningsbasert utdanning med høy kvalitet og relevans for regionen.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har et av landets største fagmiljøer innen fremmedspråkene tysk, fransk og engelsk. Mye av forskningen ved avdelingen har sitt tyngdepunkt nettopp her. Sammen med Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen representerer dette et bredt og vitenskapelig aktivt fagmiljø med betydelig nasjonalt potensial.

Begge de to store profesjonsavdelingene, **lærerutdanning** og **helse- og sosialfag**, har et praksisnært og hovedsakelig regionalt fokus. Avdeling for helse- og sosialfag har i 2012 påbegynt utviklingen av forskningsområdet folkehelse, og har i den forbindelse inngått et samarbeid med Østfold Fylkeskommune dels om å søke nasjonal pilotstatus innen folkehelse og dels om utvikling og gjennomføring av prosjektet «Inkluderende Østfold – gode levekår for alle» om sosial ulikhet og helse i Østfold.

Innenfor **ingeniørfag** fokuseres det på tre satsingsområder for FoU: materialteknologi, energi og miljø og innovasjonsprosesser. Avdelingen har tett samarbeid med regionalt nærings- og arbeidsliv og en bred fagportefølje som er utviklet for primært å dekke regionens behov for forskningsbasert kunnskap. I 2012 har man arbeidet aktivt med å bygge opp robuste fagmiljøer blant annet gjennom kompetansemessig styrking av fagmiljøer og en mer programoverskridende organisering.

Akademi for scenekunst har et internasjonalt anerkjent fagmiljø og markerer seg så vel nasjonalt som internasjonalt. Ved siden av flere større prosjekter med internasjonalt fokus innen kunstnerisk utvikling er det startet opp et internt samarbeid med andre avdelinger i høgskolen blant annet gjennom å initiere samarbeidsprosjekter mellom kunstutdanningen og ingeniør- og helsefagutdanningene. Dette er et unikt potensial for høgskolen som vil kunne bidra til å profilere høgskolen gjennom helt nye undervisningskonsepter.

2.2.2 Oppnådde resultater i 2012

Kommentarene under er også relevante i forhold til virksomhetsmål 8.

I likhet med de fleste andre forskningsmiljøer har Høgskolen i Østfold hatt en god utvikling når det gjelder vitenskapelig publisering som er et viktig mål for så vel kvantitet som kvalitet innenfor FoU-virksomheten. Spesielt gjelder dette de tradisjonelle profesjonsmiljøene. Når det gjelder uttelling i form av eksterne forskningsmidler er imidlertid resultatene langt fra oppmuntrende, og her ligger et betydelig uforløst potensial som det nå tas konkrete grep for å gjøre noe med. Høgskolen har en betydelig rolle som regional pådriver for FoU, og planlegger i 2013 å gå sammen med de tunge forskningsmiljøene i NCE Smart Energy Markets og Østfoldforskning for å utvikle et administrativt støtteapparat i forhold til søknader om eksterne forskningsmidler og gjennomføring av større prosjekter.

UNISKA-nettverket involverer høgskolene i Oslo og Akershus, Hedmark, Gjøvik, Lillehammer og Østfold samt Högskolan i Dalarna og Karlstads Universitet. I 2012 fikk nettverket tildelt Interregmidler for å kunne videreføre samarbeidet i 2012 og 2013. I 2013 vil det bli arrangert en konferanse med temaet: Grenseløs velferd – Innovasjon i utdanning, forskning og praksis. På denne konferansen ønsker en å samle fagfolk som er opptatt av innovasjon innenfor helse, omsorg og velferdssektoren. Målet er at en gjennom konferansen kan generere ideer til nye samarbeidsprosjekter/søknader innenfor rammen av Interregmidler 2014-2020 som igjen kan gi oss mer kunnskap, erfaring og kompetanse.

De to institusjonelle satsingsområdene ved høgskolen hadde i 2012 sitt siste av tre år med finansiering via høgskolens strategiske midler. Formålet med etableringen av satsingsområdene er å

videreutvikle rammebetingelsene for høgskolens FoU-virksomhet, bidra til å fremme kvaliteten av forskning og styrke FoU-kulturen ved høgskolen. Satsingsområdene skal bidra til å profilere og tydeliggjøre høgskolen som en FoU-institusjon, og medvirke til kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionen. De to områdene er:

1. Kunnskap, kommunikasjon, medvirkning og mangfold i profesjonssammenheng (KUMM)

Hensikten er å finne ut hvordan kunnskapsutvikling, medvirkning og kommunikasjon i lys av mangfold foregår og hvilke konsekvenser slik innsikt har for fag- og profesjonsutøvelse. Det å se kunnskap, kommunikasjon og medvirkning i et mangfoldsperspektiv vil være et godt utgangspunkt for faglig fornyelse av profesjonskunnskap og for forståelse av profesjonsutøvelse i bred forstand. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag, og det er knyttet tre stipendiater til området.

Prosjektet har resultert i flere konferanser/seminarer med internasjonale forelesere, i tillegg til bred nasjonal deltagelse. Arbeidet har også ført til flere publikasjoner, både av nasjonal og internasjonal karakter. I tilknytning til satsningsområdet kan nevnes publikasjonen Inkludering - perspektiver i barnehagefaglige praksiser, hvor flere artikkelforfattere fra Avdeling for lærerutdanning deltar.

2. The Universal Device, A new area of applied informatics research

Hensikten er å utvikle datautstyr som tilfredsstiller både eksperter/entusiaster og tilfeldige brukere. Prosjektet vil bidra til forståelse av sammenhengen mellom sosial og teknologisk utvikling av allestedsnærværende datautstyr. Hypotesen er at en kan legge til en funksjonalitet med relativt dårlig ytelse i eksisterende utstyr, forutsatt at brukerterskelen er passende lav. Et kjent eksempel er at en har lagt inn kameramulighet på mobiltelefoner (kameraene har dårlig ytelse sammenlignet med dedikerte kameraer).

Prosjektet gjennomføres av Avdeling for informasjonsteknologi som oppfatter prosjektet som meget vellykket. Det har engasjert mange fagansatte gjennom publiseringer og veiledning av masterstudenter og doktorgradsstipendiater. Prosjektet har generert mer enn ti vitenskapelige publikasjoner i 2011 og 2012, og det har vært et godt faglig samarbeid med NCE Smart Energy Markets. Avdelingen har p.t. to aktive stipendiater innen The Universal Device, begge med god progresjon. Stipendiatene er i PhD-løp ved hhv. det tekniske universitetet i Wien og Institutt for informatikk ved Universitetet i Oslo. Prosjektets resultater er også omtalt i avsnitt 2.3.5.

Nedenfor er noen eksempler på forskningsaktivitet ved avdelingene i 2012 beskrevet:

Forskningen ved **Avdeling for informasjonsteknologi** dekker et relativt bredt område. Avdelingen har de siste årene hatt vitenskapelige publiseringer innen fagfelt som spenner fra konfliktforskning (sammen med Fredsforskningsinstituttet) til mobile anvendelser for brukere med spesielle behov (sammen med Universitetet i Oslo) og programvare for sikkerhetskritiske systemer (i samarbeid med Institutt for Energiteknikk). Den viktigste årsaken til at avdelingen mangler fokus og samling rundt noen utvalgte fagområder – hvilket for øvrig ble påpekt i Forskningsrådets evaluering av norsk IKT-forskning i 2012 – er utfordringer knyttet til rekruttering av første- og professorkompetente fagansatte. Avdelingen har de siste tre år hatt ansvar for å drive fram ett av høgskolens to FoU-satsingsområder, se over.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har aktive forskningsmiljøer innen språk- og litteraturvitenskap, økonomi og samfunnsfag. Det er allerede utgitt sentrale antologier innen arbeidslivsvitenskap. Fagområdet skatterett har etablert seg med rundt 10 nivåplasserte publikasjoner bare i 2012. Innen språk og litteratur arbeides det både med to fagdidaktiske bokprosjekter samt et prosjekt om barnelitteratur. I tillegg kommer en spennende nyutvikling innen bruk av film i undervisningen i interkulturell kommunikasjon, der en forskergruppe nå er koblet opp mot viktige internasjonale nettverk på dette feltet. Gruppen har i 2012 holdt to foredrag i internasjonale fora (Durham og Toledo) og utvikler dette prosjektet i direkte samspill med egen undervisning. Undervisningsopplegget er dessuten testet med studenter fra Antwerpen. Denne aktiviteten ble anerkjent med høyskolens utdanningskvalitetspris for 2012. Avdelingen har fra før et sterkt forskningsmiljø innen kontrastiv lingvistik og oversettelsesvitenskap med både en monografi og artikler innen emnet. Dette miljøet utviklet en tverrfaglig forskning i tekstvitenskap som til nå har resultert i to antologier med til sammen 35 artikler fra et internasjonalt forskningsmiljø fra i alt fem europeiske land. Tverrfaglighet og internasjonalisering er et viktig trekk ved forskningen ved avdelingen. Avdelingen påpeker at en videreutvikling av de produktive forskningsmiljøene krever et mer aktivt samarbeid med andre institusjoner. Særlig oppleves Universitetet for miljø- og biovitenskap som relevant idet de to institusjonenes fagmiljøer utfyller hverandre godt, og den geografiske avstand er så liten at et tettere samarbeid rent praktisk vil falle naturlig.

Avdeling for lærerutdanning har hatt en omfattende deltagelse i KUMM, høyskolens satsningsområde, se over. Dette har blant annet ført til flere nivåplasserte publikasjoner i 2012, ikke minst antologien: Inkludering - Barnehagefaglige perspektiver, redigert av professor Anne Lise Arnesen. I denne antologien deltar flere av avdelingens forskere. Ansatte ved avdelingen har også tre bidrag i boka "Narratives of Risks", som ble utgitt i tilknytning til KUMM-prosjektet. I tillegg har ansatte ved avdelingen utgitt en vitenskapelig antologi på nivå 2 (Brill), en vitenskapelig monografi på nivå 1 (Nya Doxa), en antologi (festschrift) på nivå 2 (LIT), i tillegg til en rekke lærebøker og artikler. Avdelingen har et sterkt miljø innen forskning på flerspråklige barn (TOBANO), og dette miljøet har også bidratt med flere publikasjoner. Miljøet som fokuserer på barnehageforskning holder høy internasjonal standard, og flere ansatte har vært brukt som gjesteforelesere ved internasjonalt anerkjente institusjoner som Reggio Emilia-instituttet i Stockholm. Også fagmiljøet tilknyttet området Mangfold og Inkludering holder høy standard, og forskergrupper derfra er knyttet opp mot internasjonale nettverk på feltet.

Avdelingen er opptatt av å drive forskning med høy grad av relevans for skole og lærerutdanning. I kraft av sin profesjonsorientering skiller den seg fra den mer teoretiske forskningen man driver ved universitetene. Også her ønsker man å utvikle samarbeid med andre institusjoner, da særlig de to andre høyskolene i Oslofjordalliansen, men avdelingen søker også mot andre samarbeidspartnere. Ikke minst kan Det teologiske Menighetsfakultet, der det allerede eksisterer et tett samarbeid om praktisk pedagogisk utdanning, og Universitetet for miljø og biovitenskap være viktige alliansepartnere.

Avdeling for ingeniørfag har gjennom prosjektet «Simulering og tilvirkning av fononiske/soniske materialer basert på anelastiske/viskoelastiske materialer» utviklet en ny serie med lydløse materialer. Arbeidet med grunnforskning er stort sett gjennomført med tilfredsstillende resultater, og en patentsøknad ble levert Patentstyret 5. oktober 2012. Ytterligere en patentsøknad er under arbeid.

Det er i 2012 satt i gang et nytt forskningsprosjekt for å anvende materialer til hurtiggående fartøyer, i samarbeid med FiReCo AS og Brødrene Aa AS, og prosjektet er blitt innvilget kr 1,9 mill. fra Oslofjordfondet for perioden 2013-2015.

Hessdalprogrammet (samarbeidsprosjekt med Avdeling for informasjonsteknologi) har i samarbeid med italienske og franske forskere avdekket forskjellige fysiske manifestasjoner ved Hessdalfenomenet, som underbygger teorien om plasmaeksitasjoner.

Innen det matematiske fagområdet topologi, er klassifiserende rom en måte å representere lokale geometriske egenskaper på. I samarbeid med forskere på NTNU og Universitet i Århus har avdelingen generalisert formalismen for klassifiserende rom til å omfatte konstruksjoner gitt ved 2-kategorier. Mulige anvendelser av denne teorien kan være innen topologiske kvantefeltteorier.

Avdelingen har bidratt med studier som understreker at laboratoriebaserte screeningmetoder ikke er tilstrekkelig for å konkludere at bakterier har gunstig effekt på helsen, m.a.o. er probiotiske. Dette er viktige observasjoner fordi slike metoder brukes hyppig verden over for å gi bakterier probiotisk status, og samtidig karakteristikken «vitenskapelig dokumentert».

Gjennom Akademi for scenekunst har høghskolen også en viktig rolle å spille innenfor kunstnerisk utviklingsarbeid. Det viktigste kunstneriske utviklingsarbeidet som foregår i regi av **Akademi for scenekunst** er forskningsprosjektet: «Infinite Record: Archive, Memory, Performance». Akademiet er prosjektansvarlig og har knyttet til seg samarbeidspartnerne

- MIT Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, USA
- Muthesius Kunsthochschule, Kiel, Tyskland
- St. John University York, UK

Prosjektet startet i 2011, skal gå over tre år og er finansiert av Prosjektprogram for Kunstnerisk Utviklingsarbeid.

Et forskningsprosjekt som dette er av stor betydning for scenekunstmiljøet ved høghskolen og involverer fagmiljøet til diskurs knyttet til arkivering og dokumentasjon av alle former for «live» kunst.

Avdeling for helse- og sosialfag har en stadig økende forskningsvirksomhet som favner hele bredden av avdelingens fagmiljø. Av de mange prosjektene som er gjennomført i 2012 trekker avdelingen fram blant annet prosjektet «*Fra vedtak til tjeneste*» som er et forskningsprosjekt som har hatt til hensikt å kartlegge faktorene som er med på å påvirke saksbehandlingen og utøvelsen av nødvendig helsehjelp. Avdelingen deltar også i NAPHA-prosjektet (Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid) som handler om å beskrive og dokumentere erfaringsbasert kunnskap – kunnskap om tjenester til mennesker med psykiske lidelser som har behov for omfattende tjenester.

2.2.3 Samspill mellom forskning og utdanning

Se også avsnitt 2.1.5.

Med utgangspunkt i rapporten «Utdanning + FoU = Sant» ble det i november 2012 arrangert en fagdag for fagansatte ved høgskolen. Arrangementet var et samarbeid mellom høgskolens FoU-utvalg og Utvalg for utdanningskvalitet.

Sammenhengen mellom forskning og utdanning ved **Avdeling for informasjonsteknologi** er spesielt tydelig i masterstudiet i anvendt informatikk. Masterstudentene tilbys i første studieår emner som er direkte knyttet til pågående forskning ved avdelingen (p.t. er dette emnene «Interaksjonsdesign», «Maskinlæring» og «Mobile anvendelser»). Emneansvarlig faglærer bruker her i stor grad egen forskning som grunnlag for undervisning og prosjektarbeid, og legger til rette for studentaktiv forskning som kan videreføres i studentenes masteroppgaver i andre studieår. Det kan vises til flere eksempler fra de siste årene (f.eks. fem artikler i 2011 og to i 2012) der dette opplegget har ført til vitenskapelige publiseringer med masterstudenter fra høgskolen som medforfattere.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har alltid hatt et nært samspill mellom forskning og utdanning. Forsking innen språk og litteratur har blitt «omsatt» i undervisningen ved utviklingen av nye metoder og emnetilbud. Dette gjelder bl.a. undervisningen i barnelitteratur i masterstudiet i fremmedspråk i skolen og grunnstudium i engelsk og tysk. Forskingen rundt fagdidaktiske emner har egen undervisning som direkte bakgrunn, og den nye forskningen innen film og interkulturell kommunikasjon utvikles i samspill med og på grunnlag av undervisningen i dette emnet. Innen økonomi og samfunnsfag trekkes utviklingsarbeider direkte inn i undervisningen og mellom arbeidslivsforskningen og masterutdanning i organisasjon og ledelse er det tett kontakt.

Avdeling for lærerutdanning legger vekt på forskningsbasert undervisning, og har egne fora og seminarer der dette blir tematisert. Studentene kan f.eks. innhente og validere informasjon fra ulike kunnskapskilder, for så selv å utvikle, validere og bruke kunnskap i nye sammenhenger. Studentene skal ikke bare løse problemer, men også identifisere problemer – gjerne knyttet til skjulte antagelser, gitte forståelsesrammer og vitenskapelige tenkemåter og metoder. Dette reflekterer den forskning som ansatte ved avdelingen arbeider med.

Avdeling for helse- og sosialfag var sterkt involvert i planlegging og gjennomføring av fagdag for høgskolen hvor tema var: «Hvordan synliggjøre, konkretisere og implementere forsknings- og utviklingsarbeid i utdanningene våre». Ved tildeling av FoU-ressurser til ansatte legges det vekt på prosjekter som innebærer studentdeltakelse og som styrker forskningsbasert undervisning. Avdelingen har gjennomført flere FoU-prosjekter med studentaktiv forskning, og det er ikke uvanlig at studenter er medforfattere på vitenskapelige publikasjoner. To eksempler i 2012 er: «Effekten av prefererte aktiviteter på lykkenivået hos to personer med demens», og «Tidsbasert presentasjon av stimuli med forsterkereffekt og vandring hos en person med demens».

Ved **Avdeling for ingeniørfag** bidrar bachelorstudentene til avdelingens forskning gjennom deltagelse i hovedprosjekter og industriprosjekter. Avdelingens forskning bidrar også til fornying av undervisningen blant annet i faget avanserte materialer og cellebiologi. Studentene skal opparbeide kompetanse og selvtillit til å gjennomføre reelle prosjekter. De skal gjennom arbeidet trene seg i å arbeide i team på en systematisk måte etter anerkjente metoder og modeller for problemløsning og prosjektstyring, og utforme prosjektprodukter etter prinsipper for akademisk skriving, kildebruk og referanseteknikk.

Avdelingen har i løpet av 2012 arbeidet med en forbedret søknad om etablering av masterutdanning innen området fremtidens energiteknologi. Etableringen av en masterutdanning ved avdelingen vil styrke samspillet mellom forskning, utdanning og næringsliv.

Forskningsprogrammet ScienceCamp har bidratt til at forsker og studenter møtes i aktiv feltforskning. Her deltar også elever fra den videregående skolen. Også avdelingens årlige Expo der studentene viser noen av sine prosjekter, er en arena for synliggjøring av samspillet mellom forskning og undervisning. Årets EXPO var den tjuende i rekken og omfatter prosjekter fra 40 studentgrupper.

Ved **Akademi for scenekunst** involverer forskningsprosjektet: «Infinite Record: Archive, Memory, Performance» studenter gjennom ulike workshops som relaterer seg til forskningsprosjektet. Den første workshop finner sted i mai 2013. I tillegg gir akademiets internasjonale engasjement studentene betydelige muligheter til å delta i kunstnerisk utviklingsprosjekt sammen med aktive kunstnere på høyt internasjonalt nivå, se også kommentarer under internasjonalt samarbeid, avsnitt 2.2.10.

Virksomhetsmål 8 HiØ skal legge til rette for at kvalitet og omfang av FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid kan økes.				
Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Omfang i viktige finansieringskilder NFR, RFF, EU 1000 kr	2 017	1 987	1 804	2 200
Antall publiseringspoeng totalt	75,1	90,0		85,0
Forholdet mellom publiseringsnivå 1 og 2 i %	64/36	76/24	HiØ	Gj.sn SH
Antall publiseringspoeng pr undervisnings- og forskningsstilling	0,28	0,33		0,30
Omfang av kunstnerisk utviklingsarbeid	40	85		70 poeng
Andel poeng produsert av kvinner				
Antall doktorgradsdisputaser, herav kvinner	1/0	6/2	3/3	

I besvarelsen av måloppnåelse på dette punktet er følgende temaer vurdert som vesentlige:

- FoU-ledelse
- stimulering av aktivitet
- vitenskapelig publisering
- doktorgradsutdanning
- eksterne forskningsmidler og samarbeid

2.2.4 FoU-ledelse

Ett av temaene i den strategi- og organisasjonsprosess som ble gjennomført i kjølvannet av fusjonsvedtaket, var FoU-organisering. En arbeidsgruppe leverte i september en rapport med innspill til tiltak.

Med bakgrunn i vedtak fattet av høgskolestyret i desember 2012 skal det i løpet av våren 2013 arbeides med å styrke og stramme inn FoU-ledelse på alle nivåer i organisasjonen, med utgangspunkt i rapporten fra arbeidsgruppen. I dette ligger felles mandater, retningslinjer og funksjonsbeskrivelser

for lokale FoU-/KU-utvalg, FoU/KU-leder på avdelingsnivå og forskergrupper samt like retningslinjer for tildeling av forskningstid og forskningsmidler.

Når det gjelder å utarbeide en organisatorisk modell for det administrative støtteapparat for FoU, på institusjons – og avdelingsnivå, vil dette skje med basis i en litt bredere tilnærming og også sett i lys av en eventuell etablering av/erfaring med et samarbeidsprosjekt med NCE Smart Energy Markets og Østfoldforskning. Et slikt prosjekt skal eventuelt legge grunnlag for administrativt samarbeid om FoU-søknader. I denne sammenhengen vil det bli tatt stilling til hvilke FoU-støttetjenester fagansatte skal kunne forvente, lokalt og på institusjonsnivå.

Dekanen er FoU-leder ved **Avdeling for informasjonsteknologi** og styrer tildeling av FoU-midler i samarbeid med studielederne. Fagansatte søker avdelingsledelsen om tildeling av FoU-tid og -ressurser for hvert studieår, i forkant av utarbeidelsen av individuelle arbeidsplaner. Det er ingen formelle forskergrupper ved avdelingen, men det finnes en del prosjekter der to eller flere fagansatte samarbeider om FoU. I forbindelse med skifte av avdelingsledelse i 2013, vil avdeling for IT også endre noe på FoU-ledelsen. Dekanen vil fortsatt være ansvarlig for bruken og styringen av forskningsressurser, men mye av forskningsledelsen vil nå delegeres til en lokal FoU-leder som skal oppnevnes av avdelingsstyret. FoU-leder vil lede et nytt, lokalt FoU-utvalg bestående av forskningsaktive fagansatte.

En betydelig del av forskningen ved **Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag** styres gjennom forskergrupper. Deltakelsen er frivillig, men de som deltar opplever det som fruktbart å la egen forskning påvirkes av andre i gruppen. Forskningsgruppene er innenfor arbeidslivsvitenskap, tekstvitenskap, og interkulturell læring.

Avdeling for lærerutdanning har valgt å ansette studieleder for FoU og masterutdanning. Denne er en del av ledergruppa og deltar jevnlig i ledergruppas møter. Det er også et nært samarbeid mellom FoU-leder og avdelingens studieledere. Samtidig oppfordres ansatte ved avdelingen til å delta i forskergrupper. Det er etablert forskergrupper innen mangfold og inkludering og i tilknytning til Inspira Science center.

Avdeling for helse- og sosialfag oppfordrer til opprettelse av forskergrupper ved avdelingen. Det er vektlagt at det ved etablerte masterutdanninger og framtidige masterutdanninger (to masterutdanninger, en i sykepleie og en i sosialt arbeid) opprettes aktive forskergrupper. Det er også stimulert til forskergruppe innen folkehelse, innbefattet velferdsteknologi.

Avdeling for ingeniørfag har en FoU-koordinator og et FoU-utvalg som fungerer som et rådgivende organ for dekan i saker som er relatert til FoU. Det er ikke blitt foretatt vesentlige forandringer i organiseringen i løpet av 2012.

Ved **Akademi for scenekunst** er de kunstneriske lederne ansvarlig for utviklingen av FoU-/KU-miljøet. For å styrke FoU/KU-virksomheten ved akademiet har den faglige staben blitt styrket med tre personer i august 2012. I januar 2013 er ytterligere en person tilsatt i faglig stilling. Det forventes at dette vil gi resultater i løpet av inneværende år.

2.2.5 Stimulering av aktivitet

For å stimulere til mer vitenskapelig publisering er ordningen med publiseringstipend videreført. De to siste årene har til sammen 16 ansatte blitt tildelt 50.000 kr hver til frikjøp for å publisere i nivå 1- og/eller nivå 2-kanaler. I 2012 var tre av åtte slike stipend øremerket kvinnelige søkere, mot to året før. I 2013 vil det også bli utlyst åtte stipend. To av disse er i utgangspunktet øremerket kvinner.

Etablering av forskergrupper tjener flere hensikter. Det bidrar til å styrke og vedlikeholde forskerfellesskapet samtidig som en slik organisering bryter med de tradisjonelle hierarkiske strukturene og gjør det lettere for unge forskere å få direkte kontakt med, og lære av seniorforskerne. Slik sett kan dette også være et viktig ledd i den interne forskeropplæring.

Det finnes i dag ingen felles forståelse i høyskolen for hva forskergrupper skal være, og det vil derfor bli utarbeidet enhetlige mandater, retningslinjer og funksjonsbeskrivelser for slike grupper. Dette vil være et viktig bidrag til utvikling av en felles forskningskultur.

Da Høgskolen i Østfold for tre år siden etablerte to 3-årige institusjonelle FoU- satsingsområder, ble fagmiljøene tilført strategiske midler slik at de på sikt skulle bli robuste nok til å få eksterne forskningsmidler til videre utvikling og drift, og således bli selvfinansierende. I 2013 vil det bli tatt stilling til om ordningen med institusjonelle satsingsområder skal videreføres.

I 2012 ble det foretatt enkelte endringer i den interne budsjettfordelingsmodellen for å stimulere ytterligere til økt forskningsinnsats. Det gjaldt honorering av publisering og formidling som tidligere utgjorde én av to komponenter i en intern resultatbasert omfordeling. Fra 2013 vil resultatene av publisering og formidling telle fullt ut med et gitt kronebeløp pr oppnådd poeng.

Avdeling for informasjonsteknologi har innført et strengere regime for intern fordeling av FoU-ressurser, med spesiell vekt på publiseringshistorikk, potensiale for vitenskapelig publisering og bygging av forskernettverk (regionalt, nasjonalt og internasjonalt). Dette innebærer også en bevisst skjevfordeling av undervisnings- og veiledningsbelastning, slik at produktive forskere gis bedre betingelser for å drive FoU. Resultatene har vært relativt gode. Avdelingen har gått fra å produsere et énsifret til et tosifret antall vitenskapelige publikasjoner per år (som flest 19), og har hatt tre disputaser i perioden 2009 – 2012.

Gjennom **Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfags** interne FoU-utvalg bevilges midler til gjennomføring av forskning i form av konferanseforedrag, trykkestøtte etc. Ved avdelingen er det nå en rekke forskningsgrupper: innen arbeidslivvitenskap, lingvistikk og litteraturvitenskap. Avdelingen har en overgripende forskergruppe «Tekst i Kontekst» som til nå har organisert større tverrfaglige antologiprojekter. Disse omfatter deltakere fra flere fagmiljø ved avdelingen, fra andre avdelinger ved høyskolen og ikke minst fra eksterne institusjoner i inn- og utland. Avdelingen har også såkalte lunch-seminarer, et uformelt forum for faglig informasjon. Dessuten planlegges det mer omfattende seminarer der forskning fra forskergrupper og andre blir presentert mer inngående.

Forskningsresultatene inkluderer to utgitte antologier på nivå 2 og per desember 2012 ferdigstilte manuskripter til antologi innen fremmedspråkdidaktikk. Flere forskere ved avdelingen har presentert forskning ved konferanser i inn- og utland og disse danner igjen et godt grunnlag for senere vitenskapelige arbeider.

Samarbeidet om antologier har til nå vist seg å være det mest forskningseffektive tiltaket. Det aktiverer mange, det er en god veiledning for mange og fremmer tverrfaglig samarbeid. Spesielt samarbeid mellom forskere både innen avdelingen og på tvers av avdelinger synes å være et godt tiltak, både hva angår publikasjonspoeng og personalutvikling.

Avdeling for lærerutdanning har i løpet av 2012 arrangert seks seminarer for kvalifisering til førstelektor og dosent/professor. Det er også organisert veiledningsteam der førstekompetente veileder høgskolelektorer som ønsker å kvalifisere seg til førstestillingskompetanse. Arbeidet har resultert i seks kvalifiseringer til førstelektor og en kvalifisering til professor i løpet av 2012. To søknader om opprykk til førstelektor er dessuten til vurdering. Avdelingen er også delaktig i tilrettelegging for kurs for førstelektorer i NAFOL-regi (i samarbeid med Høgskolen i Vestfold). Dette er kurs på doktorgradsnivå hvor avdelingen disponerer fem plasser.

I tillegg arrangeres det fagdebatt ved avdelingen. Dette er månedlige samlinger der ansatte kan legge fram utkast til artikler, forskningsarbeider etc. og få respons fra opponent. Det siste året har avdelingens også åpnet fagdebatten for studenter.

Ved **Avdeling for helse- og sosialfag** er det ansatt en FoU-koordinator i 20 % stilling og en FoU-veileder i 30 % stilling. Avdelingen legger vekt på å stimulere til å danne forskergrupper og har i dag følgende seks grupper:

- Forum for helsetjenesteforskning
- Helse og sosialt arbeid og levekår knyttet til avdelingens Brasil-engasjement
- Tverrprofesjonell utdanning og samarbeidspraksis
- Sosialt arbeid
- Psykososialt arbeid i helse- og sosialfaglig praksis.

I kriteriene for forskningsgruppene er det lagt vekt på at når man deler interessen for forskningsfeltet er det ingen restriksjoner på hvem som kan være medlemmer av gruppen. Medlemmer av forskergruppen kan komme fra ulike avdelinger og institusjoner. Dette er en viktig målsetting idet det stimulerer til deltakelse ut fra et faglig hensyn. I tillegg har gruppene mottatt stimuleringsstipend fra avdelingen som et incitament til økt aktivitet.

Eksempler på FoU-tilrettelegging ved avdelingen:

- Ansatte søker FoU tid og ressurser av interne midler. Tildelte midler tilsvarer ca 18 stillinger ved avdelingen. Det er utarbeidet kriterier for tildeling av midler.
- Avdelingen arrangerer «skriveuke». Deltakerne får dekket opphold på et enkelt hotell i fem dager for å dokumentere resultater av forsknings- og utviklingsarbeid.
- Det arrangeres kurs /skriveverksted både for utarbeidelse av forskningsartikler og skrivning av FoU-søknader. Kursene holdes av erfarne forskere ved avdelingen.
- Professor 2 veileder førstekompetente for å oppnå toppkompetanse.
- Det er tildelt kvalifiseringsmidler til fire ansatte ved avdelingen. Midlene er øremerket kompetanseoppbygger til 1.amanuensis og professor.

- I avdelingen er det et FoU – utvalg med representasjon fra alle studieretninger. Utvalget tar opp aktuelle problemstillinger og arbeider kontinuerlig for å fremme forskning på avdelingen.
- Det tildeles stimuleringsmidler til ansatte ved publisering av vitenskapelige artikler. Midlene brukes til videre kompetanseheving, som for eksempel deltakelse på internasjonale konferanser.

Avdeling for ingeniørfag har i 2012 ansatt flere fagpersoner som har et stort potensial til å bedrive avansert forskning, blant annet 1,2 professorer.

Akademi for scenekunst har styrket den faglige staben, med sikte på en økning av FoU-aktiviteten. Forskningsprosjektet «Infinite Record: Archive, Memory, Performance» stimulerer til økt FoU/KU-aktivitet gjennom at fagmiljøet deltar aktivt i seminarer og workshops. «FoU-Kitchen» ble startet opp i 2012 og er samlinger der fagmiljøet drøfter aktuelle problemstillinger innen fagfeltet. En slik møteplass for refleksjon i plenum gir en viktig stimulans og er også en arena for initiering av nye prosjektideer. Gjennom en langsiktig satsning på oppfølging og coaching av søkere til «Stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid», kunstutdanningenes doktorgradsløp, har akademiet en ambisjon om få tildelt kunststipendiatstillinger til akademiet med prosjekter relatert til dette fagfeltet.

2.2.6 Vitenskapelig publisering

De offisielle dataene for vitenskapelig publisering vil ikke foreligge før i april da fristen for rapportering til CRISTin er 3. april 2013. Vi har imidlertid tatt for oss de foreløpige tallene for å kunne gi et visst bilde av oppnådde resultater på dette området. I 2011 ble det registrert i alt 88 poster fordelt med 21 på nivå 2 og 67 på nivå 1. Det er for 2012 grunn til å tro at antall poster vil passere 130, og at det også vil være en markant økning i antall poster på nivå 2. Det er særlig Avdeling for lærerutdanning som står for økningen både totalt og på nivå 2. Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag er fortsatt den avdeling som står for den største andelen av publisering.

2.2.7 Doktorgradsutdanning

Høgskolen legger fortsatt betydelig vekt på kompetanseutvikling som virkemiddel for å øke omfang og kvalitet på FoU-virksomheten. Her kommenteres doktorgradsutdanning. Øvrig kompetanseutvikling er omtalt under virksomhetsmål 12, avsnitt 2.4.2.

Tabell 6. Nye doktorgradsavtaler 2012

Avdeling	Rekrutteringsstipendiat		Annet	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Ingeniørfag	0	0	1	0
Økonomi, språk og samfunnsfag	1	0	0	0
Totalt	1	0	1	0

I løpet av 2012 inngikk to personer avtale om doktorgradsløp. En av disse er rekrutteringsstipendiat og finansieres over grunnbevilgning.

Doktorgradsavtalen inngått ved Avdeling for ingeniørfag tas på deltid over seks år og finansieres over avdelingens grunnbudsjett samt kompetansemidler.

Avdeling for ingeniørfag har for tiden en ubesatt stilling som rekrutteringsstipendiat innen innovasjon og energiteknikk.

Tabell 7. Samtlige doktorgradsavtaler 2012

Avdeling	Rekrutteringsstipendiat		Annet	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Akademi for scenekunst	1	1	0	0
Helse- og sosialfag	4	3	7	5
Ingeniørfag	1	1	1	0
Informasjonsteknologi	2	1	2	0
Lærerutdanning	6	3	7	3
PULS	0	0	1	1
Økonomi, språk og samfunnsfag	7	2	2	1
Totalt	21	11	20	10

Høgskolen i Østfold har per 31. desember 2012 totalt 41 ansatte i doktorgradsløp hvorav 21 av disse er knyttet til rekrutteringsstipendiater. Øvrige doktorgradsavtaler finansieres ved hjelp av strategiske midler, kompetansemidler samt eksterne midler.

Tabell 8. Avlagte doktorgrader (disputert) hele 2012

Avdeling	Rekrutteringsstipendiat		Annet	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Helse- og sosialfag	1	1	1	1
Økonomi, språk og samfunnsfag	0	0	1	1
Totalt	1	1	2	2

I løpet av 2012 har tre av høgskolens ansatte avlagt doktorgrad. Samtlige er kvinner. To av doktorgradene er avlagt ved utenlandske institusjoner.

2.2.8 Eksterne forskningsmidler og samarbeid om forskning og utvikling

Høgskolen har i liten grad lyktes med å øke omfanget av eksterne forskningsmidler. Regnskapet viser at inntekt fra EUs rammeprogram for forskning er økt fra kr 137 000 i 2011 til kr 185 000 i 2012.

Prosjektet «Knowledge and policy in Education and Health – kunnskapsgrunnlag for helsepolitikken» er nå avsluttet med en liten innbetaling i 2012. Høgskolen mottok i 2012 midler gjennom et delprosjekt under «Programme for Employment and Social Solidarity – PROGRESS» som har en tidshorisont fra 2007 – 2013. Prosjektet er et samarbeid med Østfold fylkeskommune, kommuner i Østfold og lokale myndigheter/institusjoner i Baltikum.

Når det gjelder NFR, er det en reduksjon i midler fra kr 1 mill. i 2011 til kr 0,6 mill. i 2012. Dette skyldes at prosjektet «Kvalitetsreformens vurderingsformer» ble avsluttet høsten 2012, og det er ikke gitt tilsagn om nye prosjekter.

Midler fra Oslofjordfondet er økt fra kr 0,8 mill. i 2011 til kr 1 mill. i 2012. Dette gjelder prosjektet «Simulering og tilvirkning av fononiske/soniske materialer» der Avdeling for ingeniørfag fikk tilsagn om totalt kr 2 mill. i 2011. Prosjektperioden er 2011 – 2014. Det arbeides for øvrig også med mulig patentering av resultater fra dette prosjektet, se avsnitt 2.2.2.

For å bidra til flere og bedre prosjektsøknader/søknader om forskningsmidler har høgskolen nå fokus på å finne rett organisering av forskningsadministrasjonen. Høgskolen er av den oppfatning at en kompetanseutvikling på forskningsadministrasjon er nødvendig for å realisere varige forbedringer av bidrags- og oppdragsinntektene (BOA). Høgskolen jobber med å etablere et tettere samarbeid med Østfoldforskning og NCE Smart Energy Markets på dette området.

Høgskolen har også vedtatt nye retningslinjer for forskningsadministrasjon i fagavdelingene. I tillegg har høgskolen fokus på å etablere interne forskergrupper for å skape sterkere forskningsmiljøer og stimulere til felles søknadsarbeid. Også disse aktivitetene forventes over tid å ha positive virkninger på høgskolens BOA-inntekter.

Avdeling for informasjonsteknologi hadde frem til 2010 en relativt stor eksterntfinansiert FoU-virksomhet knyttet til multimedia- og streamingprosjekter for bl.a. Uninett, NRK, Filminstituttet og Stortinget. Etter at disse prosjektene ble faset ut og/eller overtatt av oppdragsgiver selv, har avdelingen foreløpig ikke lyktes med å få eksternt finansiert FoU tilbake på det samme nivået. I 2012/2013 mottar avdelingen eksterne FoU-midler fra bl.a. Universitetet i Oslo, Fredsforskningsinstituttet, Oslofjordalliansen og Arena-prosjektet Arena Magica. Det arbeides med å skaffe eksternt finansiering innen flere fagområder. Søknader til regionalt forskningsfond er under utarbeidelse sammen med Sykehuset Østfold og lærestedene i Oslofjordalliansen, innenfor helseteknologi (spesielt styrt produksjon av helsetjenester). Det er også andre initiativ på gang i samarbeid med NCE Smart Energy Markets.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag påpeker at det er vanskelig for avdelingen å søke eksterne midler med de omfattende krav det er til store EU- og NFR-søknader. Avdelingen mottok støtte fra høgskolens interne satsingsområde KUMM, og har fått midler fra Norgesuniversitetet og Oslofjordfondet.

Avdeling for lærerutdanning søker jevnlig midler fra Oslofjordfondet og NFR. Avdelingen har nært samarbeid med regionale skoler og barnehager om forskningsarbeid. Representanter fra skole og barnehage inngår også i avdelingens nyopprettede FoU-utvalg. Dette styrker nærheten til praksisfeltet.

Avdeling for helse- og sosialfag har arrangert informasjonsdag og seminar om mulige finansieringskilder for eksternt finansiering.

Avdelingen finansierer samarbeidsprosjekter mellom **praksisfeltet og høgskolen**. Dette er midler som skal erstatte de ressursene som tidligere ble brukt til å lønne praksisveiledere. Midlene skal gå til prosjekter som enten har som mål å videreutvikle praksisoppfølging for høgskolens studenter, eller å forbedre tjenesteytingen i praksisfeltet. Prosjektene må være samarbeidsprosjekter mellom

praksisfeltet og høgskolen. Det betyr at prosjektene skal utformes i fellesskap mellom representanter for både kommunesektoren eller spesialisthelsetjenesten og høgskolen.

I retningslinjene for forskergrupper står det at medlemmer av en forskergruppe kan komme fra ulike avdelinger og institusjoner. Dette kommer til uttrykk i samarbeid med bl.a. Østfold fylkeskommune, kommuner i Østfold og spesialisthelsetjenesten.

Avdelingen arrangerer «Åpen dag», der avdelingens samarbeidspartnere i praksisfeltet presenterer reelle problemstillinger fra helse- og sosialfeltet, så som forslag til studentenes bachelor- og masteroppgaver.

Avdeling for ingeniørfag søkte i 2012 om infrastrukturmidler fra Norges Forskningsråd på 17,4 mill. for perioden 2014-2015 innen satsningsområdet materialteknologi. Svar på søknaden vil komme sent i 2013. FiReCo er i samarbeid med avdelingen blitt innvilget kr 1,9 mill. i årene 2013-2015 fra Oslofjordfondet, se avsnitt 2.2.2. Innovasjonsmiljøet har i 2012 levert 5 søknader (to til Oslofjordfondet, en til Norgesuniversitet og to til fylkets regionale utviklingsplan) samlet på ca kr 1,5 mill. Dessverre fikk avdelingen avslag på disse søknadene.

Avdelingen har etablert samarbeidsavtaler med Universitet i Bergen, Borregaard, Nexans, NCE, IFE, Østfold Energi og Frevar om å utvikle forskningsprosjekter knyttet opp mot masterstudiet i fremtidens energisystemer. Avdelingen har en førsteamanuensis som bruker FoU-tiden i sin helhet i en forskningsgruppe på universitetet for miljø og biovitenskap (UMB). Forskningsgruppen, er meget sentral innen UMBs satsningsområde mat- og helse. Denne forskningsgruppen samarbeider også tett med Sykehuset Østfold (SØ). Deler av SØs forskning foregår i laboratoriefasilitetene til denne gruppen på UMB. Avdelingen har for øvrig et samarbeid med Borg Plast Nett (BPN) som består av 32 bedrifter hvor de fleste er i Nedre Glomma området. Østfold fylkeskommune støtter dette samarbeidet.

Akademi for scenekunst har prioritert å styrke kompetansen innen søknadsskriving de siste årene. Dette ga resultat i form av finansiering fra Prosjektprogram for Kunstnerisk Utviklingsarbeid med kr 1,1 mill. i 2012 til prosjektet: «Infinite Record: Archive, Memory, Performance». Det er et uttrykt mål å utvikle forskningsplattformen gjennom eksternt finansierte prosjekter som dette. Gjennom styrkingen av den faglige staben forventes det også at antallet eksternt finansierte prosjekter skal øke.

Akademiet er for øvrig medlem av Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid, en fagstrategisk enhet under Universitets- og høyskolerådet (UHR). Rådet skal arbeide for å styrke kunstnerisk utviklingsarbeid i høyere utdanning og gi råd og innspill til UHR i overordnede faglige og fagpolitiske spørsmål knyttet til dette.

2.2.9 NFRs evaluering av norsk IT-forskning

I februar 2012 la NFR fram rapporten «Research in Information and Communication Technology at Norwegian Universities, University Colleges and Selected Research Institutes». Høgskolen i Østfold ble omtalt som del av denne evalueringsrapporten. Komitéen ga følgende anbefalinger:

- *In order to create a research environment with more strength and visibility, a more focused research agenda and a more active research leadership is needed.*
- *There should be a plan for how to expand the research activities. This could include strategies to obtain additional funding for research.*
- *Ideas to reduced teaching for young people active in research, and external recruitment of strong researchers should be seriously considered.*

Avdelingen har fulgt opp evalueringen gjennom flere tiltak:

Ledelsen av avdelingen legges om fra 1. august 2013, bl.a. med opprettelse av et lokalt FoU-utvalg med egen FoU-leder. FoU-ledelsen har frem til nå vært håndtert av dekan.

Det har i snart et år vært arbeidet med en ny strategisk plan og langsiktig handlingsplan for avdelingen, som skal landes/vedtas i avdelingsstyret i juni 2013. Beskrivelse av satsings-/fokusområder for FoU inkludert strategier og samarbeidspartnere som kan bidra til mer ekstern FoU-finansiering, er en vesentlig del av dette arbeidet.

Avdelingen har i flere år forsøkt å rekruttere sterke forskere eksternt, ved å lyse ut professorstillinger. Problemet har vært å få de gode forskerne til å søke seg til et lite regionalt miljø. Her kan det imidlertid nevnes at det nå foreligger 37 søkere til to stillinger som professor ved avdelingen, og dette bør kunne bety at en forsterkning av forskningsmiljøet vil kunne være på plass i løpet av året.

Det er for øvrig påpekt fra avdelingens side at det er vanskelig å bruke samme metodikk for å evaluere de store grunnforskningsmiljøene ved universitetene som et lite miljø som i større grad driver med forskningsbasert utdanning og anvendt forskning. Avdelingen mener det vil være større nytte i en egen evaluering av de miljøer som ikke har egne PhD-utdanninger spesielt mht bruken av regionale forskningsmidler og bidragene til regional utvikling.

Virksomhetsmål 9 HiØ skal legge til rette for økt deltakelse i internasjonalt samarbeid og internasjonale FoU-prosjekter.				
Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Antall prosjekter med internasjonal deltakelse				
Antall publikasjoner/aktiviteter i internasjonale fora				

2.2.10 Internasjonalt samarbeid

Dersom høgskolen skal stå frem som en attraktiv aktør på den nasjonale og internasjonale kunnskapsarena, må internasjonaliseringsfokuset i forskningen styrkes, bl.a. gjennom utenlandsopphold, deltagelse i internasjonale forskningsprosjekter og ved mer publisering internasjonalt. EU-midler til forskning er en indikator på i hvilken grad høgskolen når opp i konkurransen om internasjonale forskningsmidler. Høgskolen har ikke deltatt på noen prosjekter i EUs 7. rammeprogram, men vil legge forholdene til rette for at ansatte skal få nødvendig faglig og administrativ støtte når mulighetene for deltakelse i internasjonale samarbeidsprosjekter byr seg. Her gjelder også å være proaktiv ved å være til stede på arenaer der potensielle samarbeidspartnere

befinner seg. Høgskolen deltar i et NFR-prosjekt sammen de andre høgskolene på Østlandet. Hensikten med prosjektet er å bygge opp EU-kompetanse ved høgskolene som deltar i prosjektet, med spesiell fokus på det kommende rammeprogrammet, Horizon 2020.

Avdelingene har et ulikt fokus når det gjelder det internasjonale samarbeidet. Nedenfor beskrives noe av den aktivitet som er gjennomført i 2012.

Internasjonalt forskningssamarbeid ved **Avdeling for informasjonsteknologi** er i stor grad basert på den enkelte forskers eget internasjonale nettverk. Det legges i stor grad til rette for internasjonalt samarbeid, bl.a. ved at avdelingen alltid støtter deltagelse på internasjonale konferanser der ansatte har publiseringer, eller på internasjonale nettverksmøter som avdelingen mener er relevante og viktige for FoU-aktiviteten. Forskningsområder ved avdelingen som kan vise til internasjonalt FoU-samarbeid de siste årene, er bl.a. interaksjonsdesign, mobile anvendelser, automatisk programmering, sikkerhetskritisk programvare, konfliktforskning og Hessdalen-prosjektet.

Også ved **Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag** er det internasjonale samarbeidet i stor grad basert på initiativ fra den enkelte forsker og forskergrupper. Det gis økonomisk støtte til deltakelse i internasjonal forskning. Avdelingen har et nært og godt samarbeid med Karlstads universitet innen arbeidslivsforskning. Innen språk har avdelingen lenge hatt samarbeid med Göteborgs universitet, Universitetet på Korfu, Universitetet i Aalborg, Universitetet på Malta, Universitetene i Innsbruck og Freiburg. Intensivprogrammet WissTrans (et EU-program innen undervisning med fem andre universiteter) har resultert i felles forskning og felles seminarer, bla. i Nicosia i februar 2012.

Avdeling for lærerutdanning legger til rette for å øke internasjonalt samarbeid gjennom å tematisere dette i plenumssammenhenger etc. Det er etablert en avtale med Marnix academie, Utrecht, om bilateral lærer-, forsknings- og studentutveksling i Erasmus-programmet. Det er også videreført samarbeid med partnere i det tidligere UNISKA-nettverket. Flere ansatte har deltatt i et samarbeidsprosjekt om tospråklige barn i Skandinavia, flere deltar i et prosjekt om grensesprengende undervisning i Norden (tverrfaglig nettverk), ytterligere andre deltar i prosjekter innen helse/idrettsfag som inkluderer internasjonale deltagere. Flere ansatte har deltatt i bokprosjekter med internasjonale samarbeidspartnere.

Avdeling for helse- og sosialfag har en målsetting om å etablere regionale, nasjonale og internasjonale forskernettverk under samtlige FoU- satsningsområder. Dette følges opp i medarbeidersamtaler hvor ansatte oppfordres til økt internasjonalt samarbeid. Det er også avsatt midler til internasjonale nettverkskonferanser innen sykepleie og for Brasilprosjektene innen fagområdene helse, sosialt arbeid og levekår. Det er også avsatt tid og ressurser til søknader som har som mål å fremme internasjonalt samarbeid. Det er planlagt artikler og bøker med internasjonale samarbeidspartnere. Noen eksempler fra aktiviteten i 2012:

- Deltakelse i Athena, opprinnelig et EU-støttet forskningsprogram der høgskolen er koordinator for en av gruppene i Travelling Concepts
- EU-prosjektet Know&Pol – Knowledge and Policy in Education and Health Sectors. Prosjektet var finansiert over EU's 6. rammeprogram (2006 – 2011/12) og er nå under avslutning.
- Innenfor sykepleie samarbeides det med Institute of Psychiatry, King's College og London South Bank.

- Samarbeid med det føderale universitetet i Espirito Santo (UFES) og deres folkehelseprosjekt CEPAS. Prosjektet omfatter intervjuer av 705 familier i et fattig boområde mht boforhold, arbeid, helse, økonomi, mm. Det skrives nå en fagartikkel, basert på prosjektrresultatene.
- Avdelingen har søkt om kr 3,4 mill. fra Norges Forskningsråd (Latin-Amerika programmet) for å fortsette og utvide prosjektet. Prosjektet vil omfatte en komparativ undersøkelse av utsatthet og ulikhet hos barn i Brasil, Mexico, Argentina og Norge. Prosjektet skal gjennomføres i perioden 2013-2015 og er et samarbeid mellom Høgskolen i Østfold og universiteter i Brasil, Mexico og Argentina.
- Samarbeid med det katolske universitetet i Rio de Janeiro (PUC.Rio) og det internasjonale barneforskningssenteret CIESP om en komparativ undersøkelse hvor man sammenligner folkehelseindikatorer om barn og utsatthet og ulikhet.
- Det er etablert en egen FoU-gruppe innen psykososialt arbeid. Gruppen har knyttet til seg internasjonale fagpersoner. Det er også initiert forskning som omhandler "Livshistorier i praksis" i tilknytning til masterstudiet. I tillegg nevnes at de fleste som er med i FoU-gruppen er med i internasjonale nettverk som kvinnegruppen Athena, European Academy of Nursing Science, internasjonale fora for medisinsk forskning m.m.

Ved **Avdeling for ingeniørfag** har prosjektet «Simulering og tilvirkning av fononiske/soniske materialer» et tett samarbeid med en forskningsgruppe ved University of Beijing. I løpet av 2012 arbeidet en gjesteforsker fra University of Beijing tre måneder ved avdelingen.

Ansettelse av en ny professor har medført at avdelingen har fått et forskningssamarbeid med Universitet i Gent i Belgia og det tekniske universitet i Cartagena i Spania.

Hessdalsprosjektet samarbeider med det nasjonale italienske forskningsbyrået, institutt for radioastronomi i Bologna, direktoratet for atomenergi, CEA i Frankrike og det nasjonale franske forskningssenteret i Arpajon Cedex, innen områdene fysikk, måleteknikk, datakommunikasjon og instrumentering.

Avdelingen samarbeider videre med Innovatum SciScenter og Teknikpark i Trollhättan, Sverige innen området innovasjon og innen realfagsatsning der et større (kr 14,7 mill.) Interregprosjekt ble avsluttet i 2011. Det arbeides nå med en ny Interreg-søknad.

Innen det matematiske området topografi samarbeider avdelingen med Universitet i Aarhus og NTNU, noe som blant annet medførte publiseringen av en vitenskapelig artikkel i 2012.

Akademi for scenekunsts arbeid med internasjonalt samarbeid er en integrert del av alt arbeid som foregår ved seksjonen. Av eksempler på akademiets internasjonale engasjement i 2012 kan nevnes:

- Deltakelse i Ruhrtriennale i Tyskland. Ruhrtriennale omtales som en av de viktigste internasjonale møtesteder for samtidsteater og er en sentral arena for forskning og diskurs. Kunstnerisk leder, Heiner Goebbels, initierte i 2012 det akademiske program hvor akademiet har blitt invitert til å delta både i 2012 og 2013. Akademiets deltagelse innebærer at studentene får vist sine arbeider og kan delta på seminarer og workshops på høyt internasjonalt nivå. Heiner Goebbels vant den internasjonale Ibsen-prisen i 2012.
- Akademiet har gjennom mange år hatt sterke bånd til The Watermill Center, Long Island, New York, USA. Watermill Center er grunnlagt av medlem av Kunstnerisk Råd ved Akademi

for Scenekunst Robert Wilson. Hver sommer deltar en til tre studenter fra akademiet i Watermills sommerprogram. Her møtes kunstnere fra hele verden til forskning, undersøkelser og nyskapning i tverrfaglige møter med andre kunstfag.

- En av de ansatte ved akademiet ble invitert til å delta på Venice Biennale for Performance Art i høst. Han inviterte med seg en av studentene til å delta i forestillingen som fikk stor oppmerksomhet, hvilket bidrar til og åpner muligheten for at høgskolen kan bli invitert til festivalen også neste år.

2.3 Formidling og samfunnskontakt

Sektormål 3:

Universiteter og høyskoler skal være tydelige samfunnsaktører og bidra til formidling, internasjonal, nasjonal og regional utvikling, innovasjon og verdiskaping.

Nasjonale styringsparametere

3.1 Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet utenom EU og NFR

3.2 Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv

3.3 Fleksibel utdanning

2.3.1 Innledende kommentarer

Høgskolen skal være det naturlige stedet for regionen å henvende seg for kompetanse. Derfor jobbes det kontinuerlig med tilgjengelighet og bevisstgjøring overfor regionen, blant annet overfor media, om hva høgskolen har å tilby.

Høgskolen jobber aktivt med å gjøre forskerne bedre på å formidle og med bistå forskere i å gjøre sin forskning kjent.

Gjennom et eget utvalg for formidling og samfunnskontakt (FoS-utvalget) som ble opprettet i 2010, jobbes det med å legge til rette for økt formidling av forskningsresultater og mer koordinert samhandling med regionen. I 2012 var utvalgets hovedfokus å øke formidlingen av forskningsresultater til allmenheten.

FoS-utvalget tar utgangspunkt i tre hovedstrategier når tiltak prioriteres:

- Hvordan legge til rette for at forskerne kan og vil formidle sin forskning?
- Hvordan gjøre forskere bedre i stand til å formidle sin forskning?
- Hvordan motivere forskere til å drive allmennrettet formidling?

Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet, jfr. nasjonal styringsparameter 3.1, er omtalt under virksomhetsmål 10, avsnitt 2.3.2, mens samarbeidet med samfunns- og arbeidsliv, jfr. nasjonal styringsparameter 3.2, er omtalt under virksomhetsmål 11, avsnitt 2.3.4 og 2.3.6. Når det gjelder omtale av fleksibel utdanning, jfr. nasjonal styringsparameter 3.3, vises det til avsnitt 2.1.16.

Virksomhetsmål 10

HiØ skal være regionens førstevalg som leverandør av forskningsbasert kunnskap.

Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Omfang av etter- og videreutdanning				
- Omsetning mill.kr	20,7	20,6	22,3	23,0
- antall deltakere etterutdanning	2 373	3 296	1 379	2 500
- eksternfinansierte studenter vår	633	697	609	650
- eksternfinansierte studenter høst	464	438	459	500
Omfang av bidrags- og oppdragsprosjekter med regional tilknytning				

Kvalitativ styringsparameter

Analyse av søkerlekkasje

Når det gjelder egenfinansierte studier, vises det til virksomhetsmål 2 og avsnitt 2.1.8.

2.3.2 Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet inkludert etter- og videreutdanning

Se også avsnitt 2.1.15.

Etter gjennomføring av et prøveprosjekt på to år ble Senter for kompetanseutvikling (SKUT) i styremøte 21.juni 2012 vedtatt etablert som en permanent administrativ enhet i høgskolen med ansvar for eksternfinansiert etter- og videreutdanning for hele høgskolen. Tallene for 2012 viser en positiv utvikling i omsetningen selv om antall studenter og kursdeltakere er noe redusert. Særlig er det et fall i antall deltakere i etterutdanning. Dette skyldes delvis naturlige svingninger, men vi ser også at stadig mer av de offentlige midlene til etter- og videreutdanning blir styrt sentralt i retning videreutdanning, noe som gir kommunene mindre midler til etterutdanning.

Gjennom strategi- og organisasjonsprosessen som ble gjennomført i 2012, ble det påpekt et behov for å spre aktiviteten noe mer jevnt utover i regionen, og dette medførte at det høsten 2012 ble inngått en intensjonsavtale om opprettelse av to nye studiesentra, ett i Moss og ett i Indre Østfold. Avtalen er tre-årig og skal sikre de to regionene tilbud om fleksibel kompetanseheving i form av eksternfinansierte videreutdanninger på et lokalt studiested i nærområdet ut fra regionens innmeldte behov.

Når det gjelder inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet utenom EU og NFR/RFF, jfr. nasjonal styringsparameter 3.1, viser tallene en negativ utvikling.

Tabell 9. Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet utenom EU og NFR

	2011		2012	
	HiØ	SH	HiØ	SH
Andel i forhold til totale driftsinntekter	2,74	4,37	2,42	3,44

I kroner viser regnskapet for 2012 en reduksjon i bidrags- og oppdragsinntekter med ca kr 1 mill. Det er inntekter fra statlige virksomheter som er redusert, mens inntekter fra kommuner og fylkeskommuner samt næringsliv har holdt seg stabile.

Hovedtyngden av prosjektene/aktiviteten retter seg mot regionen. Det gjelder både etter- og videreutdanning og FoU-prosjekter.

En forutsetning for å kunne bli regionens førstevalg som leverandør av kunnskap er at regionen er kjent med den kompetanse høgskolen kan tilby. Et tiltak for å gjøre høgskolens eksperter mer tilgjengelige for media og potensielle samarbeidspartnere, er en egen ekspertliste/kompetanse-katalog, der eksterne kan søke seg frem til kompetanse ved høgskolen. Denne katalogen jobbes det kontinuerlig med slik at den til enhver tid er mest mulig oppdatert. Dette tiltaket er også relevant for virksomhetsmål 11.

2.3.3 Analyse av søkerlekkasje

Høgskolen har valgt å benytte analyse av søkerlekkasje som en indikator på måloppnåelse under virksomhetsmål 10. Analysen av tallene for 2012 viser at 75 % av primærsøkerne til høgskolens studier kommer fra Østfold. Denne andelen er økt i forhold til 2011 da andelen var 71 %. Av 5 802 primærsøkere til høyere utdanning med bosted i Østfold søkte 2 184 Høgskolen i Østfold, og av de 20 mest søkte studiene var 13 studier ved høgskolen. Av de øvrige studiene på lista var så å si alle studier som ikke tilbys ved høgskolen slik som jus, medisin og politiutdanning. På basis av analysen kan man slå fast at Høgskolen i Østfold fortsatt og i økende grad er førstevalget for fylkets innbyggere ved valg av studiested. Se også avsnitt 2.1.8.

Virksomhetsmål 11 HiØ skal øke sin synlighet som kunnskapsformidler og samfunnsaktør gjennom et aktivt samspill med omverdenen.				
Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Resultater av formidling				Øke samlet aktivitet
F0	261	265	362	
F1	297	109	86	
F2	266	373	401	
F3	17	28	41	
KU1	1	4	-	
KU2	2	3	-	
N1	47	65	91	
N2	23	18	34	
MN1	1	2	4	
MN2	1	1		
Åpne arrangementer				
Kvalitativ styringsparameter Engasjement i formelle samarbeidsfora				

2.3.4 Høgskolens rolle som samfunnsaktør

Tallene i tabellen over er basert på foreløpig registrering i CRISStin, men det forventes ingen større endringer. Vi ser dermed en gledelig utvikling i aktiviteten også utover vitenskapelig publisering. I tillegg til tallene kommer aktivitet definert under begrepet kunstnerisk utviklingsarbeid.

FoS-utvalget oppfordrer til og legger til rette for å ta i bruk andre arenaer enn høgskolen for formidling, dette for å nå et bredere publikum med forskningen. Eksempler på arenaer som er tatt i bruk er Inspiria Science center i Sarpsborg og det nye Litteraturhuset i Fredrikstad.

I 2012 ble det inngått avtale med Litteraturhuset, der Høgskolen i Østfold får en egen programpost kalt Abels hage. I løpet av våren 2013 skal høgskolen synliggjøre sin forskning på fire avtalte kvelder. Arrangementene skal være gratis for publikum og er et ledd i å gjøre forskningen mer tilgjengelig for folk utenfor høgskolen.

Dialogen med Litteraturhuset leder også til at flere av høgskolens eksperter blir brukt til ulike arrangementer/temakvelder som Litteraturhuset står ansvarlig for.

FoS-utvalget arbeider også med å synliggjøre FoU-arbeidet ved institusjonen under Forskningsdagene.

Under Forskningsdagene I 2012 arrangerte høgskolen åpen dag på begge studiestedene for om lag 300 skoleelever på åttende klassetrinn. Elevene besøkte ulike forskningsstasjoner på høgskolens to studiesteder.

Studiested Fredrikstad arrangerte en dag med åpne forelesninger, der forskning fra høgskolen ble presentert for ansatte, studenter og inviterte. På programmet stod også tre gjesteforelesere, blant annet professor Per Fugelli, som var annonsert i avisen og som trakk en del publikum utenfra.

I 2012 ble det for første gang delt ut en formidlingspris ved Høgskolen i Østfold. Prisen skal stimulere forskere og kunstnere til å formidle sin viten utover eget fagmiljø. Prisen er på 10.000 kroner og skal deles ut årlig under Forskningsdagene. I 2012 gikk prisen til Bjørn Gitle Hauge for hans omfattende arbeid med etablering og drift av høgskolens Science Center som var forløperen til dagens Inspiria Science center.

Også nytt under Forskningsdagene 2012, var etablering av arrangementet «Forskerduell» i samarbeid med Inspiria Science center. Seks doktorgradsstudenter presenterte sin forskning på fem minutter i en sal med ca 100 elever fra videregående skole. Ved hjelp av mentometerknapper stemte elevene fram vinneren. Forskerduellen resulterte i stor synlighet i lokal- og regionalmedia. Blant 65 søknader om støtte var Forskerduellen én av 23 søknader som fikk arrangementsstøtte fra Norges Forskningsråd.

I 2012 ble det også satt opp to kronikkskrivekurs for forskere ved høgskolen i regi av Formidlings- og samfunnskontaktutvalget. Det ene kurset var et tilbud i forbindelse med Forskningsdagene. Kursene resulterte i en rekke kronikker i lokalpressen.

Foreløpige tall fra Atekst viser at det er registrert 773 artikler fra Høgskolen i Østfold i 2012. Dette er en oppgang fra 352 artikler i 2011. Atekst er et redaksjonelt arkiv til mange av landets ledende medier og et søkeredskap for å hente frem originale artikler.

Høgskolen i Østfold undertegnet høsten 2012 en avtale med medieovervåkingsbyrået Retriever for lettere å føre statistikk over faktiske tilstedeværelse av høgskolen i både trykte og elektroniske medier samt etermedier. Retriever har også en mer fullstendig liste enn den man får tilgang til via Atekst. For studieåret 2013 vil vi dermed få en mer fullstendig statistikk på høgskolens tilstedeværelse i alle medier, inkludert trykte medier og etermedier (ikke bare elektroniske).

Her er noen eksempler på større artikler som synliggjorde Høgskolen i Østfold som kunnskapsbedrift i 2012:

- Istidens gullalder VG 16.12.2012
- Treningen hjelper mot (nesten) alt Bergens Tidende 30.11.2012
- Hjertego' hardtrening Aftenposten Morgen 30.11.2012
- Fredeligere verden i vente Apollon 19.11.2012

Det ble i 2012 besluttet å sette i gang et eget kurs i populærvitenskapelig forskningsformidling for fagansatte ved Høgskolen i Østfold. Kurspakken starter opp våren 2013. Kurset har som mål å gjøre forskerne bedre i stand til å formidle sin forskning til et bredt publikum. I tillegg ble det i 2012 laget en mediehåndbok for forskere for å gi råd og veiledning i kontakten med media.

Studentprosjekter får også en god del oppmerksomhet, spesielt i lokalmedia. Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for Informasjonsteknologi, har årlig en egen EXPO, der studentprosjekter i samarbeid med næringslivet presenteres. Studentene lager pressemeldinger og får en god del oppmerksomhet omkring sine prosjekter, ofte fordi de synliggjør utvikling i lokalsamfunnet, se også avsnitt 2.2.3.

2.3.5 IPR-policy, kommersialisering og innovasjon

I 2012 og 2013 har det pågått en omfattende arbeidsprosess med sikte på å etablere en rettighetspolitikk for håndtering av immaterielle rettigheter og andre rettigheter knyttet til resultatene av høgskoleansattes arbeid ved Høgskolen i Østfold. Som en viktig del av arbeidsprosessen ble det gjennomført en bred intern høring høsten 2012. Frist for å avgi uttalelse var 3. desember 2012, og vi mottok flere nyttige innspill. Et av høringssvarene påpekte det faktum at høringsdokumentene manglet forslag til regulering av spørsmål knyttet til arbeidsgivers eventuelle bruksrett til undervisnings- og formidlingsmateriale. Problemstillingene rundt bruksrett til slikt materiale anses så prinsipielt viktig at det er grunnlag for å gjennomføre en ny høringsrunde nettopp hvor disse forhold ønskes særskilt kommentert.

Etter gjennomført høringsrunde med frist 15. mars, tas det sikte på å fremlegge et forslag til IPR-policy og reglement for vedtak i høgskolestyret i løpet av våren. Arbeidet med å utarbeide ulike former for avtalemalers påbegynnes snarest mulig etter at det formelle rammeverket er forankret i styrets vedtak.

Når det gjelder kommersialisering av forskningsresultater, har høgskolen allerede samarbeidsavtaler med Inkubator Halden og Borg innovasjon. I 2012 etablerte Høgskolen i Østfold i samarbeid med Fredrikstad kommune, selskapet NyVekst AS. Formålet med selskapet er å fremme vekst i Nedre Glomma-regionen, gjennom å være et senter for innovasjon og nyskaping for studenter, private og for offentlig næringsliv. Ved utgangen av 2012 var det registrert tre studentbedrifter i inkubatoren. En bedrift ble etablert som selskap i 2012, Ut i Fredrikstad. Ytterligere en, SKAI.net, representerte Østfold i NM for studentbedrifter. Det er særlig i tilknytning til Avdeling for ingeniørfag og da spesielt bachelorutdanningen i innovasjon og prosjektledelse at det etableres studentbedrifter. Det ble i 2012 registrert 19 studentbedrifter. Dette antallet vil øke i 2013 da dette vil bli innarbeidet som obligatorisk metode for alle ingeniørstudenter i 2. studieår.

Høgskolens ingeniørutdanning har siden 2005 deltatt i et internasjonalt bilprosjekt, først Shell Eco Marathon, i 2012 for første gang i Formula Student, i regi av Institution of Mechanical Engineers, der studenter verden over utfordres til å designe og bygge en enseters bil og konkurrere i ulike klasser på Silverstonebanen i England. Hensikten er å inspirere til innovasjon og nytenkning. Høgskolens studentteam i 2012, Northern Spirit, besto av 21 studenter, hovedsakelig fra de ulike ingeniørutdanningene ved Avdeling for ingeniørfag, men også med studenter fra bachelorutdanningen i internasjonal kommunikasjon. Bilen scoret høyt på en rekke av kriteriene og endte som nummer 33 av nærmere 100 biler i den totale konkurransen. Det var særlig mangelen på dokumentasjon som hindret en høyere plassering, og det jobbes videre med dette med sikte på ny deltakelse i 2014.

Høgskolen rapporterte i 2011 fire mottatte forretningsideer. En av ideene var knyttet til prosjektet «Simulering og tilvirkning av fononiske/soniske materialer basert på anelastiske/viskoelastiske materialer» der det nå er sendt patentsøknad for de første resultatene, se avsnitt 2.2.2.

De øvrige ideene var knyttet til FoU-satsingsområdet The Universal device ved Avdeling for informasjonsteknologi, se avsnitt 2.2.2. Her ble det planlagte eksperimentet med gjennomføring av Norseman 2012 (<http://www.nxtri.com/>) utført ved hjelp av avdelingens MORA-(mobile race awareness application)applikasjon. Utvikler og forskerassistent Manish Shrestha var i support-teamet, og brukte erfaringen til å fullføre sin masteroppgave. Han har også vært medforfatter og selv presentert en artikkel på Norsk Informatikkonferanse 2012 (nivå 1) om emnet.

2.3.6 Samspill med omverdenen

Råd for samarbeid med arbeidslivet er etablert som et felles råd med de øvrige institusjonene i Oslofjordalliansen og med representanter fra fylkene Akershus, Buskerud, Vestfold og Østfold, se omtale i avsnitt 2.1.14. I dette avsnittet kommenteres også advisory boards og kunstnerisk råd for Akademi for scenekunst.

De to store profesjonsavdelingene, Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for helse- og sosialfag, har et løpende og tett samarbeid med praksisfeltet. Det samme gjelder i stor grad de yrkesrettede studiene ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag.

I forbindelse med den store strategi- og organisasjonsprosessen som ble gjennomført i 2012, ble det foretatt en omfattende kartlegging av høgskolens utadrettede virksomhet. Følgende kriterier ble lagt til grunn:

- Ha et faglig fokus som bidrar til videreutvikling av høgskolens kompetanse og/eller kvalitetsheving av studietilbudet
- Bidra til å bygge høgskolens omdømme og gi synlighet regionalt, nasjonalt og eventuelt internasjonalt
- Bidra til å øke høgskolens attraktivitet

Kartleggingen vil være viktig i det videre arbeidet med å utvikle en strategi for høgskolens samspill med omverdenen.

2.3.7 Utadrettet virksomhet og arrangementer i 2012

Nedenfor er det gjengitt en del eksempler på utadrettet virksomhet og arrangementer som har gjort høgskolen mer synlig i 2012:

- For første gang ble det i januar arrangert utdanningsmesse i høgskolens lokaler. Erfaringene var så vidt positive at man har valgt å gjenta dette i 2013.
- 14. januar presenterte Linda Eide og NRK Prosjekt Hessdalen som en norsk attraksjon i det populære TV-programmet Norsk attraksjon.
- I februar var språklærere fra hele Sør-Norge samlet i Halden til konferanse som en del av pilotprosjektet Forsøk med fremmedspråk på barnetrinnet 2010 – 2012 med formål etterutdanning av lærere. Her er det Høgskolen i Østfold som har vært ansvarlig for region sør, mens NTNU har vært ansvarlig for region nord.
- Akademi for scenekunst hadde åpen dag 16. februar i forbindelse med søkningen for studieåret 2012/2013. Akademiet har også en rekke åpne forestillinger i regi av studentene i løpet av året. Særlig avgangsforestillingen «Merry go round» fortjener å nevnes da den ble vist som invitert gjestespill i Nationaltheatrets Malersal i juni for et kresent Oslo-publikum.
- I mars møttes kvinner fra hele regionen til NCE Smart Women – styreseminar, et samarbeid mellom høgskolen og NCE Smart Energy Markets.
- Høgskolen var aktiv medarrangør ved Framtidskonferansen 2012 i mars med Haddy N'jie som konferansier. Tema var teknologi, energi og miljø i årene framover, og det møtte over 400 deltakere. Konferansen er et samarbeid mellom ledende energi- og IT-virksomheter både regionalt, nasjonalt og internasjonalt og er den eneste konferansen i Norge som retter søkelyset mot samspillet mellom energi og IT i et framtidsperspektiv. På konferansen deles hvert år ut priser for beste forskningsprosjekt, beste studentoppgave og til årets innovatør.
- Profesjonsdagene 2012 ble arrangert i april med tema barn og ungdom i vanskelige livssituasjoner.
- I april møttes også elever fra 6. og 7. klasse ved 13 Østfold-skoler til messe for unge entreprenører i regi av høgskolen og Ungt Entreprenørskap.
- Våren inneholdt to viktige konferanser for barnehagesektoren. Begge var knyttet til tema mangfold og inkludering, jfr. høgskolen FoU-satsingsområder, se avsnitt 2.2.2.
- Avdeling for helse- og sosialfag har etablert et nært samarbeid med brasilianske kompetansemiljøer, og i den forbindelse arrangerte man i juni konferansen «Health and social inequality in Brazil and Norway», støttet av NorLARNet og Østfold fylkeskommune. Konferansen var viktig som grunnlag for videre samarbeid, se avsnitt 2.2.8.
- I august var 240 bedriftsøkonomistudenter samlet til Gründercamp i regi av høgskolen og Ungt Entreprenørskap.
- The International Conference on Technical and Physical Problems of Power Engineering ble arrangert ved studiested Fredrikstad i september, og samlet 30 internasjonale forskere med tema framtidens elektrisitetsforsyning.
- I september feiret sosialfagutdanningen ved Avdeling for helse- og sosialfag 10 års-jubileum med brask og bram. Hele 250 studenter er uteksaminert i disse årene.
- Småbarnsdagene gikk av stabelen i oktober med over 200 deltakere og fokus på psykisk helse hos de minste barna. Arrangementet var et fellesarrangement mellom høgskolen, Fylkesmannen i Østfold og Sykehuset Østfold.

- Høgskolen arrangerer årlig en egen datamesse for ansatte i skoler og barnehager. Årets messe var den niende i rekken og samlet ca 1 000 personer.

2.4 Organisasjon og ressurser

Sektormål 4:

Universiteter og høyskoler skal ha effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sin samfunnsrolle.

Nasjonale styringsparametere:

4.1 Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

4.2 Andel midlertidig ansatte

4.3 Langsiktig økonomisk planlegging

4.4 Robuste fagmiljøer

Nasjonal styringsparameter 4.1 er omtalt under virksomhetsmål 13, avsnitt 2.4.3. Parameter 4.2 kommenteres nedenfor, mens parameter 4.3 er omtalt under virksomhetsmål 14, avsnitt 2.4.4, og parameter 4.4 kommenteres under virksomhetsmål 15, avsnitt 2.4.6.

2.4.1 Midlertidige ansettelser

Høgskolen jobber aktivt for å redusere bruken av midlertidige stillinger innen undervisning og forskning. I forbindelse med rekrutteringsprosesser drøftes problemstillinger vedrørende midlertidige ansettelser vs. faste ansettelser med ansvarlige ledere. Eksternfinansiert virksomhet og usikkerhet knyttet til omfang og behov bidrar allikevel til at en del ansettelser må være midlertidige for å sikre en forsvarlig og fleksibel drift.

Høgskolen har de siste årene hatt en jevn reduksjon av antall midlertidige ansatte med 20,8 % midlertidige i 2010 til 18,2 % i 2011 og nå 17,8 % i 2012. Ved Avdeling for helse- og sosialfag har midlertidigheten økt med 4 %. Denne økningen skyldes i hovedsak frikjøp av ansatte som er i kompetanseløp samt eksternfinansiert virksomhet.

Midlertidighet i administrasjonen forventes betydelig redusert i 2013, da flere avtaler var knyttet opp mot midlertidighet i påvente av en eventuell fusjon. Da høgskolen våren 2012 valgte å avslutte fusjonsprosessen, ble det foretatt en helhetlig gjennomgang av de midlertidige avtalene i administrasjonen. Flere av disse stillingene er nå, per 1. januar 2013, konvertert om fra midlertidig til faste arbeidsavtaler. Andre avtaler er forlenget i påvente av fast utlysning av stillingene.

Midlertidigheten ved Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen knyttes blant annet opp mot flere tidsbegrensede prosjekter med overført midler fra Kunnskapsdepartementet.

Tabell 10. Midlertidige stillinger 2008 - 2012

Avdeling	2008		2009		2010		2011		2012	
	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.
Administrasjonen (teknisk-/adm.)	110	12,4	118	15,8	147	18,6	161,1	27,2	164,3	24,9
Akademi for scenekunst	6,7	3,7	8,4	5,4	8,6	5,6	7,3	4,3	8,5	5,5
Avdeling for helse- og sosialfag	103	13,8	98,8	11,3	81,6	16,2	83,5	11,5	89,4	15,9
Avdeling for informasjonsteknologi	28,1	7,7	26,6	5,4	24,6	4,9	24,3	5,2	26,3	6,2
Avdeling for ingeniørfag	44,4	11,8	51	14,9	51,4	11,1	45,8	6,1	45,3	4,9
Avdeling for lærerutdanning	90,3	22,8	86,5	21,5	88,4	27,6	90,5	21,2	90,9	15,4

Avdeling	2008		2009		2010		2011		2012	
	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.
Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag	47,4	10,4	50	7,4	46,5	7,9	47,6	7,5	54,1	7,5
Fremmedspråksenter	6,2	3,7	9,9	4,6	7,7	3,2	9	2,5	12,4	7,4
Sum	436	86,3	449	86,3	456	95,1	469	85,5	491	87,6

Den nasjonale styringsparameteren 4.2 fokuserer på utvalgte stillingsgrupper.

Tabell 11. Andel midlertidig ansatte i utvalgte stillingsgrupper

	2011		2012	
	HiØ	SH	HiØ	SH
Andel midlertidig ansatte i støtte stillinger	7,7	7,7	5,5	7,6
Andel midlertidig ansatte i saksbehandler/utrederstillinger	17,2	14,0	21,3	12,2
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger	12,2	14,7	11,0	13,6

70 % av økningen i midlertidige saksbehandler-/utrederstillinger gjelder Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen, se også kommentarer foran i forhold til administrative stillinger.

Virksomhetsmål 12

HiØ skal bidra til økt kvalitet i utdanning og FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom målrettet kompetanseutvikling.

Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings- og forskningsstillinger	41,4 %	45,2 %	50,0 %	45 %
Forholdet mellom antall førstelektorer og førsteamanuenser	0,86	0,96	0,82	
Antall publikasjonspoeng	75,1	90,0		85,0

2.4.2 Kompetanseutvikling

Høgskolen har i løpet av det siste året videreført og økt satsingen på kompetanseheving. Dette har vært viktig både i forhold til akkrediteringskravene for de eksisterende studiene, for å kunne legge til rette for utvikling av studieporteføljen i retning av flere masterstudier og for å øke kvalitet og omfang av FoU.

Høgskolen har, med økt oppmerksomhet på ansettelse i førstestillinger samt kompetansehevings-tiltak, vist en jevn forbedring i andel førstestillinger. Utviklingen fra 2010 til 2012 viser en økning i andel førstestillinger fra 41 % til 50 %. Andel toppkompetanse i undervisnings- og forskerstillinger har i samme periode økt fra 5 % til 9 %.

77 av høgskolens ansatte er i et førstekompetanseløp med sikte mot en doktorgrad eller førstelektoropptrykk. Det satses i tillegg sterkt på å styrke toppkompetansen. Totalt 29 personer er inne i løp mot dosent- eller professoropptrykk. I løpet av 2012 har totalt 13 personer fått tildelt opptrykk hvorav tre er knyttet til toppkompetanse. Samtidig som man satser på fortsatt fokus på

rekruttering av personer med høy vitenskapelig kompetanse, forventes en jevn økning av opprykksøknader de neste to årene.

Tabell 12. Kompetanseløp og opprykk 2012

Antall ansatte i kompetanseløp				Antall med opprykk i undervisnings- og forskerstillinger			
Førstelektor	Dr. grad	Dosent	Professor	Førstelektor	Førsteamanuensis	Dosent	Professor
36	41	13	16	8	3	1	2

Se også kommentarer til doktorgradsutdanning i avsnitt 2.2.7.

Virksomhetsmål 13

HiØ skal øke andelen kvinner i førstestillinger med særlig vekt på toppkompetanse.

Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Andel kvinner i førstestillinger:				
- professor	17,9	14,7	42,7	
- professor II	25,0	25,0	0,0	
- dosent	0,0	0,0	0,0	
- førsteamanuensis	40,1	50,1	46,7	
- førstelektor	34,6	40,9	43,5	

2.4.3 Kvinner i førstestillinger

Se også nasjonal styringsparameter 4.1.

Det har de siste årene vært satset spesielt på stimulerings tiltak både gjennom publiseringsstipend og frikjøp for å øke andelen kvinner i førstestillinger, og som tallene over viser, har man så langt lyktes svært godt. Gjennom kompetanseutvikling og nyrekruttering utgjør nå kvinner hele 43 % av professorene ved høgskolen. Dette er betydelig over gjennomsnittet for statlige høyskoler. Det er også relativt god balanse når det gjelder øvrige førstestillinger utenom dosent.

Virksomhetsmål 14

HiØ skal legge til rette for en drift som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene.

Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Driftsutgifter pr avlagt heltidsekivalent 1000 kr	163	164	161	Reduseres
Driftsutgifter pr publiseringspoeng 1000 kr	6 410	5 570		Reduseres
Antall studenter pr undervisnings- og forskningsstilling	18,0	18,6	18,6	
Forholdet mellom antall tilsatte i undervisnings- og forskningsstillinger og antall tilsatte i teknisk/administrative stillinger	2,25	2,08	2,03	

2.4.4 Budsjettfordeling og langsiktig økonomisk planlegging

Som del av den omfattende strategi- og organisasjonsprosessen som ble gjennomført i 2012, ble det foretatt en gjennomgang av budsjettmodell og budsjettprosess. Med basis i dette arbeidet gjorde høgskolen enkelte endringer i sin interne budsjettmodell. Samtidig ble nødvendigheten av å utarbeide langtidsbudsjett forankret i høgskolens ledergrupper og høgskolestyret.

Langtidsbudsjettet må være koplet til høgskolens virksomhetsmål og styringsparametere. En prosess knyttet til langtidsbudsjettering må dermed integreres i høgskolens plansystem. Høgskolen starter i 2013 arbeidet med å revidere sin strategiske plan. Arbeidet med å få på plass en modell for langtidsbudsjettering vil inngå i denne prosessen. Den nye strategiske planen skal vedtas sommeren 2014. På det samme tidspunktet er det planlagt å etablere høgskolens første forankrede langtidsbudsjett. Høgskolen ser for seg at tidshorizonten for et langtidsbudsjett bør sammenfalle med perioden for høgskolens strategiske plan, og rulleres årlig på samme måte som den strategiske planen.

Det er spesielt tre områder som driver høgskolens behov for forbedret langsiktig økonomisk styring gjennom langtidsbudsjettering:

- Høgskolens faglige satsinger er ressurskrevende både i forhold til utvikling av fagporteføljen og i forhold til utvikling av fagstaben. Både kompetanseløft og satsing på nye studier må settes inn i et helhetlig økonomisk perspektiv.
- Høgskolen er i vekst og opplever at det både er behov for økte arealer og for utvikling av eksisterende areal. Høgskolen må håndtere denne utviklingen innenfor sine normale budsjetter, og dette krever langsiktig planlegging og prioritering.
- Høgskolen opplever også et økende behov for å oppgradere og tilpasse sitt undervisnings- og forskningsutstyr. Midler til introduksjon av nye undervisningsmetoder og bruk av ny teknologi må prioriteres inn i en økonomisk plan som går over flere år.

Høgskolen har per utgangen av 2012 en BFV-avsetning på kr 58,1 mill. Av denne er kr 5,3 mill. øremerket Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen. Den øvrige del av virksomheten har således en BFV-avsetning på kr 52,8 mill. Denne avsetningen består dels av midler øremerket fra finansieringskilde, men også for en stor del av midler for gjennomføring av strategiske tiltak. Utviklingstiltakene vil hovedsakelig komme innenfor områdene nevnt over, dvs. være både av faglig og infrastrukturell karakter.

Samtidig som høgskolen skal ha kapital til å gjennomføre satsinger er det viktig for høgskolen å ha kapital til å takle svingninger. Høgskolens kompetansesatsing på faglig side har kostet, noe den betydelige veksten i lønn- og sosiale kostnader i 2012 viser. Samtidig har ikke inntekter utover bevilgning økt i særlig grad. Også i 2013 vil høgskolens drift mest sannsynlig derfor vise et merforbruk. Sammen med virksomhetskapitalen utgjør deler av BFV-avsetningen også en nødvendig kapitalreserve per i dag.

2.4.5 Økonomistyring og effektiv utnyttelse av ressursene

Høgskolen har over flere år hatt en intern budsjettfordelingsmodell som er meget resultatorientert. Fagavdelingene har således ingen ren basisbevilgning. Fagavdelingenes interne bevilgning er i det alt vesentlige drevet av utvikling i studenttall, studiepoengproduksjon og oppnådde faglige resultater. Høgskolen gjorde i 2012 enkelte modifiseringer i den interne budsjettmodellen, noe som blant annet gjorde den enda mer resultatorientert, blant annet gjennom å belønne den enkelte avdelings evne til å anskaffe eksterne forskningsmidler. Høgskolens resultatorienterte budsjettmodell er et viktig fundament for å sikre effektiv ressursallokering.

I arbeidet med den interne budsjettfordelingsmodellen ble det også satt ekstra fokus på bruken av strategiske midler. Hvert år allokterer høgskolestyret en andel av bevilgningen til strategiske formål. Over tid hadde det dannet seg en praksis hvor disse midlene dels ble benyttet til å finansiere ren drift i tillegg til strategiske tiltak. Dette ble gjennomgått for å sikre at de strategiske midlene i størst mulig grad benyttes til utviklingstiltak. Strategiske midler skal i hovedsak benyttes til strategiske utviklingstiltak, stimuleringsmidler (stimulere ønsket adferd) eller tidsbegrenset strategisk styrking/skjerming av viktig aktivitet med midlertidige økonomiske utfordringer.

Høgskolen har en modell hvor det alt vesentlige av kapitaloppbygging skal skje i fagavdelingene eller på styrets hånd som strategiske midler. Høgskolens vurdering er at dette er en god modell. Fagavdelingene har et sterkt eierskap til sin egen økonomiske status og modellen gir institusjonen god oversikt over hvor det er nødvendig med korrektive tiltak for å sikre samsvar mellom inntekter og kostnader over tid. Samtidig kan det også være uheldig om en fagavdeling har anledning til å bygge opp for mye kapital. Høgskolen vedtok derfor i desember 2012 at det fra og med 2013 skal etableres et styringsnivå for hvor mye fri kapital en fagavdeling skal kunne bygge opp. Modellen innebærer at midler i tilfeller hvor styringsnivået overstiges, kan trekkes inn til institusjonelt nivå for å finansiere institusjonelle satsninger. Styringsnivået er tilpasset avdelingenes størrelse. Praktisering av denne nye modellen vil kreve noe læring over tid.

I likhet med øvrig administrasjon er høgskolens økonomifunksjon delt mellom en sentral enhet og lokale fagteam ved studiestedene i Halden og Fredrikstad. Denne organiseringen har høgskolen hatt i to år, og den ble bekreftet som god i høgskolens gjennomgang av administrativ organisering i 2012. Modellen sikrer lokalt partnerskap med fagavdelingene, samtidig som den sentrale enheten har institusjonelt fokus. De lokale økonomiteamene samarbeider tett med fagavdelingene i det løpende og yter både nødvendige regnskapsmessige tjenester og bidrar samtidig til styring. Den sentrale enheten ivaretar fellesadministrasjonen og store fellesfunksjoner, i tillegg til å ha ansvaret for institusjonelle prosesser og institusjonelt rammeverk for økonomi og styring. Organiseringen fungerer godt og utvikles over tid.

Høgskolen har i 2012 lagt økt vekt på å gjennomgå økonomisk status i ledergruppen. Tradisjonelt har fagavdelingenes økonomiske status vært fokusert i avdelingsstyrene, i høgskolestyret, og etter behov i dialog med økonomidirektør og direktør. Ledergruppen har i liten grad gjennomgått de institusjonelle forhold og samlet gått igjennom alle fagavdelingenes status. Høgskolen legger nå økt vekt på å ha gjennomganger i ledergruppen av hele institusjonens økonomi i forbindelse med tertialregnskapene. Høgskolen ser at dette gir nyttig utveksling av informasjon og erfaringer, og bidrar til å skape et bredere eierskap til hele institusjonens økonomi.

Når det gjelder de interne kvantitative styringsparameterne, viser de en stabil utvikling med en liten nedgang i driftsutgifter per produsert enhet.

Virksomhetsmål 15 HiØ skal legge til rette for stabile og stimulerende fagmiljøer som kan jobbe med studieutvikling og FoU/ kunstnerisk utviklingsarbeid i et langsiktig perspektiv.				
Kvantitative styringsparametere	Resultat 2010	Resultat 2011	Resultat 2012	Resultatmål 2012
Kompetansesammensetning/antall stillinger undervisnings og forskningspersonale				
- professor inkl. II-stillinger	12,0	18,7	21,2	
- dosent	2,0	2,0	4,0	
- førsteamanuensis	48,1	49,8	58,8	
- førstelektor	41,6	47,9	48,0	
- høghskolelektor	134,4	129,0	123,4	
- amanuensis	6,0	5,0	4,0	
- høghskolelærer	6,5	4,3	4,8	
- stipendiat	17,9	18,1	18,3	
Totalt	268,5	274,8	282,5	
Forskergrupper				

Det vises til kommentarer under sektormål 2 når det gjelder tilrettelegging for FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid, avsnitt 2.2.5.

2.4.6 Robuste fagmiljøer

Når høghskolen nå har valgt å fortsette som selvstendig institusjon, er det av avgjørende betydning å sikre robuste fagmiljøer. I 2012 har man fortsatt den betydelige satsingen på kompetanseutvikling og nyrekruttering av toppkompetanse.

I det langsiktige arbeidet med etablering av nye mastergrader, har utvikling av kompetanse og forskningsmiljøer rettet inn mot de ulike mastersatsingenes kjerneområder, vært sentrale forutsetninger og føringer for arbeidet. NOKUTs kriterier for undervisnings- og forskningspersonalets kompetanse har vært lagt til grunn for dette, både i forhold til utarbeidelse av planer for systematisk kompetanseutvikling og prioriteringer i forhold til nyrekruttering.

Kompetanseutvikling er omtalt på flere steder i rapporten, se blant annet avsnitt 2.2.7 og 2.4.2.

Av andre tiltak som vil bidra er økt fokus på forskergrupper og spissing av faglige satsingsområder.

Samarbeidet med andre institusjoner vil også ha avgjørende betydning for å styrke fagmiljøene. Her har det i 2012 fortsatt vært fokus på OFA-samarbeidet innen teknologi, lærerutdanning og helse-, miljø- og sosialvitenskap. Se også annet samarbeid omtalt under virksomhetsmål 16, avsnitt 2.4.7.

I den kommende revideringen av strategisk plan er det viktig at høghskolen velger strategier som kan bygge opp under og øke robustheten i fagmiljøene.

Virksomhetsmål 16

HiØ skal gjennom aktiv og konstruktiv deltakelse i samarbeid med andre institusjoner, ivareta regionens behov for høyere utdanning og FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid på en mest mulig effektiv måte.

Kvalitativ styringsparameter

Redegjørelse for prosesser og resultatene av disse

2.4.7 Samarbeid med andre institusjoner

Samarbeid med andre institusjoner er en annen viktig faktor for å styrke og videreutvikle høgskolens status som selvstendig institusjon.

Høgskolen legger stor vekt på å videreføre og videreutvikle samarbeidet i Oslofjordalliansen, se rapport i eget vedlegg. Samarbeidet i 2012 har naturlig nok vært preget av at høgskolen valgte å avslutte utredningen av en mulig fusjon med Høgskolen i Buskerud og Høgskolen i Vestfold, mens de to andre høyskolene valgte å gå videre med fusjonsplanene. Høgskolens fagmiljøer opplever likevel samarbeidet som berikende gjennom en fokusering på felles faglige problemstillinger.

Høgskolen har koordineringsansvaret for den delen av OFA-samarbeidet som gjelder etter- og videreutdanning. Erfaringene herfra er positive og kan overføres til andre fagområder.

Når det gjelder OFA-TEK, mener fagmiljøene at lik emneorganisering legger et godt grunnlag for samarbeid og arbeidsdeling. Det arbeides videre med valgmemner som kan tilbys som fjernundervisning og emner som kan undervises på engelsk. Det arbeides også med etablering av en felles forskerskole.

OFA-helse, miljø og sosialvitenskap ble etablert i forbindelse med vedtaket av strategisk plan for OFA i februar 2012, og har på grunn av fusjonsarbeidet ikke kommet skikkelig i gang. Fokus er på felles praksis og organisering. Høgskolen i Østfold er opptatt av samarbeid knyttet til helseteknologi, folkehelsearbeid og molekylær- og genteknologi.

Det har også vært et samarbeid innen språk og samfunnsfag blant annet med felles forskernettverk. Her har fusjonsarbeidet ført til en lavere aktivitet, og samarbeidet innen økonomi ble nedlagt i april 2012. Høgskolen vurderer nytt samarbeid med Universitetet for miljø- og biovitenskap. Innenfor språk er det fortsatt et betydelig uutnyttet potensial for samarbeid.

Under fusjonsprosessen ble det etablert et samarbeid om utvikling av felles regelverk og organisering av administrative støttetjenester. Dette samarbeidet ble oppfattet som konstruktivt og nyttig og er til dels videreført også etter at Høgskolen i Østfold trakk seg ut av fusjonsprosessen, både i forhold til OFA-TEK og arbeidsplassbasert førskolelærerutdanning, men består nå primært av gjensidig erfaringsutveksling.

Som grensehøyskole har høgskolen vært opptatt av å videreføre samarbeidet i Universitetsalliansen indre Skandinavia (UNISKA) som i tillegg til Høgskolen i Østfold består av høyskolene i Lillehammer, Gjøvik, Hedmark og Oslo Akershus på norsk side og Högskolan Dalarna og Karlstads Universitet på svensk side. Samarbeidet omfatter forskning, utdanning og arbeidsliv. Det ble i 2012 initiert et

samarbeid med Högskolan Väst som har resultert i en intensjonsavtale om faglig samarbeid. Dette skal konkretiseres våren 2013.

Høgskolen i Østfold tilbyr i samarbeid med Høgskolen i Vestfold bachelorstudium i arbeidsplassbasert førskolelærerutdanning. Studiet startet opp høsten 2009 og i 2012 gjennomførte 42 studenter fire nye emner samt både skole- og barnehagepraksis. Studiet avsluttes høsten 2013.

I 2012 inngikk Høgskolen i Østfold samarbeid med Menighetsfakultetet om tilbud av praktisk-pedagogisk utdanning, heltid. Avdeling for lærerutdanning leverer undervisning til MF-studentene på deres studiested. I 2012 er det registrert 15 studenter på dette studiet. Studiet er tenkt videreført også i 2013.

Samarbeidsavtalen med Universitetet i Stavanger om masterutdanning i spesialpedagogikk er nå under avvikling, og siste kull ble tatt opp høsten 2012. Søknad om akkreditering av en egen masterutdanning i spesialpedagogikk er til behandling i NOKUT.

Høgskolens masterutdanning i fremmedspråk i skolen gjennomføres i samarbeid med Göteborgs Universitet og Linné-universitetet i Sverige.

2.5 Annen rapportering

2.5.1 Oppfølging etter etatsstyringsmøtet 2012

Oversikten nedenfor viser de temaer som ble tatt opp i tilbakemeldingen fra departementet etter etatsstyringsmøtet 2012 og hvordan disse er fulgt opp. Det henvises også til aktuelle avsnitt i Rapport og planer (2012-2013) der temaene er nærmere omtalt.

Tema	Oppfølging	Avsnitt
Ny målstruktur – synliggjøring av profil og utfordringer, valg av styringsparametere	Virksomhetsmål og styringsparameter er justert i forkant av 2013. Det vil bli arbeidet videre med mål og strategier i forbindelse med revidering av strategisk plan som starter opp i 2013.	1, 3.1
Oppfølging etter fusjonsbeslutningen	Det er gjennomført en omfattende strategi- og organisasjonsprosess i kjølvannet av høgskolens avslutning av fusjonsprosessen. Resultatene av prosessen er et viktig grunnlag dels for Aktivitetsplanen for 2013 og dels for arbeidet med revidering av strategisk plan.	3.1
Gjennomstrømming og studiepoengproduksjon	Studiepoengproduksjonen økte fra 2011 til 2012 med 9,1 %. Dette er en større økning enn økningen i antall studenter, og innebærer en bedring i antall studiepoeng pr student fra 45,2 til 47,1.	2.1.1.1
Avslag på mastersøknader	Etter at flere mastersøknader ble avslått eller administrativt avvist av NOKUT, har høgskolen i 2012 arbeidet videre med forbedringer av søknadene, og har nå inne fire søknader til behandling i NOKUT.	2.1.13
Implementering av kvalifikasjonsrammeverket	Gjennomført	2.1.7
Forskningssamarbeid	Omfanget av samarbeid med miljøer utenfor høgskolen er økende. Se også prosjekt i 2013 knyttet til et mer formelt samarbeid med NCE Smart Energy Markets og Østfoldforskning.	2.2.2, 2.2.8
Oppfølging av Forskningsrådets fagevalueringer	Det ble i 2012 gjennomført en nasjonal fagevaluering av IT-forskning der også Høgskolen i Østfold ble omtalt. Komitéens anbefalinger er fulgt opp i den aktuelle avdelingen.	2.2.9
Inntekter fra EU og NFR/RFF	Regnskapet for 2012 viser at inntekter fra EU er økt fra kr 137 000 i 2011 til kr 185 000 i 2012. Inntekter fra RFF er økt fra kr 805 000 i 2011 til kr 1 022 000 i 2012, mens inntekter fra NFR er redusert fra kr 1 045 000 i 2011 til kr 597 000 i 2012.	2.2.8
Utvikling i BOA-inntekter	Tar man med betalingsstudier, viser inntekter utover bevilgning en økning i 2012. Dette skyldes i hovedsak økt omsetning innen etter- og videreutdanning. Det arbeides aktivt videre med å øke oppdrags- og bidragsinntekter utenom etter- og videreutdanning med særlig vekt på samarbeid i regionen.	2.3.2

Tema	Oppfølging	Avsnitt
Råd for samarbeid med arbeidslivet	De fire institusjonene i Oslofjordalliansen (OFA) har opprettet et felles Råd for samarbeid med arbeidslivet. Rådet møttes høsten 2012 der utkast til strategi for OFA-RSA ble gjennomgått og diskutert. På møtet ble også status for de tre samarbeidsprosjektene i OFA innen teknologi, lærerutdanning og helse-, sosial- og miljøfag presentert.	2.1.14, vedlegg 1
Midlertidighet	Andelen midlertidig stillinger er redusert fra 18,2 % i 2011 til 17,8 % i 2012. Dette er lavere enn gjennomsnittet for statlige høyskoler.	2.4.1
Likestilling	Det er utarbeidet handlingsplan for 2013. Ny plan med lenger tidshorisont vil bli utarbeidet av det nye likestillings- og diskrimineringsutvalget i løpet av 2013	2.5.8

2.5.2 Aktivitetskrav

Tabell 13. Aktivitetskrav og resultater i utvalgte studier 2009 - 2012

Studium	2009		2010		2011		2012	
	Krav	Resultat	Krav	Resultat	Krav	Resultat	Krav	Resultat
Sykepleierutdanning	95	108,9	95	122,7	136	123,7	136	132,3
Bioingeniørutdanning	28	22,8	28	15,1	28	22,5	28	17,0
ABIOK-utdanning	17	18,8	17	12,9	17	18,0	17	19,7
Vernepleierutdanning	64	46,0	64	47,1	64	67,3	64	62,8
SUM	204	196,5	204	197,8	245	231,5	245	231,8

Tallene gjelder studieårene 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 og 2011/2012.

Bachelorutdanning sykepleie

Resultatet for 2012 samsvarer ikke med aktivitetskravet. Selv om man har overbooket betydelig, har frafallet samtidig vært stort. Frafallet er spesielt stort ved deltidsstudiet. Det er foreløpig ikke gjort noen systematisk kartlegging av årsakene, men tilbakemeldinger tyder på at flere har problemer med å få tilrettelagt for studier i jobben, og det er krevende å kombinere studiene med jobb og familieliv. Gjennomsnittlig poengsum ved opptak er gradvis redusert fra 2009 til 2012, dette påvirker også vurderingsresultater og gjennomstrømming. Det vil derfor kun bli tatt opp studenter til heltidsstudiet for studieåret 2013/2014.

Samtidig registrerer vi at aktivitetskravet ble økt fra 95 til 136, en økning på 41 - hvilket tilsvarer det antall nye studieplasser høgskolen fikk i 2009. Dette synes å være en urimelig stor økning. Det tidligere aktivitetskravet på 95 var basert på et opptak på 120 og tok dermed høyde for et frafall på 20 %. Det er ikke realistisk å forvente en 100 % gjennomstrømming i de nye studieplassene. Dersom det legges til grunn samme forutsetning om frafall i de nye plassene, vil et mer realistisk aktivitetskrav være 128.

I tillegg til at det satses betydelig på formell kompetanseheving blant ansatte, har utdanningen blitt tildelt strategiske midler til tiltak som skal bidra til å oppfylle aktivitetskravet, sikre økt gjennomstrømming og opprettholde studiepoengproduksjonen.

Studieleder har videre fulgt opp en analyse gjennomført i 2011 knyttet til innhold, undervisningsmetoder, organisering, vurderingsform og eksamensresultater. Til tross for at det er lagt ned et stort arbeid i utvikling av studieplaner og undervisningsplanlegging, gjenspeiles ikke dette i eksamensresultatene. Med utgangspunkt i dette og ekstern evaluering, skal studieplan (emnebeskrivelse) og undervisningsplan (organisering av undervisningen) for emnene vurderes på nytt, og evt. omarbeides. Til hjelp i dette arbeidet er det gjennomført et kurs over tre dager i fagdidaktikk for samtlige ansatte ved utdanningen. Fokus var emnenes læringsutbyttebeskrivelser, innhold og vurderingsformer.

Videreutdanning i anestesi-, intensiv- og operasjonssykepleie

Fra å ha hatt en nedgang i resultatene fra 2009 til 2010, kan man i 2011 og 2012 vise til at resultatet igjen ligger over aktivitetskravet. Det svake resultatet i 2010 skyldtes at man ikke fikk fylt opp alle studieplassene, mens søkingen igjen var svært god i de etterfølgende to år. Som det er anført ved rapporteringen foregående år, er opptaket helt avhengig av sykehusets stipendordninger, som varierer fra år til år, noe som medfører at måloppnåelsen i stor grad er avhengig av hvor mange stipender som sykehuset tildeler sine ansatte. Likeledes er resultatet avhengig av opptaksfrekvensen. Det er opptak hver 18. måned, slik at det veksles mellom opptak i januar det ene året og august 18 måneder senere. Det kan derfor bli utakt med studieåret og aktivitetskrav.

Bachelorutdanning vernepleie

Det er høsten 2011 tatt opp studenter til både vernepleie heltid og deltid. Ved opptak er det ut fra erfaringstall betydelig overbooket, slik at man trass i høyt frafall første studieår tilnærmet innfrir aktivitetskravet i 2012. Frafallet har vært spesielt stort ved deltidsstudiet. Det har vært gjennomført kurs for å lese raskere og mer effektivt og akademisk skrivekurs med studieteknikk som tiltak for å redusere frafall i studiet både i heltids- og deltidsstudiet.

Bioingeniørutdanning

Det interne opptaksmåltallet er de senere år redusert fra 40 til 25 som følge av lave søker- og opptakstall, lav inntakskvalitet og høy frafallsprosent.

Fra studieåret 2013-2014, og i tre år, gjennomføres et prosjekt med opptak til studiet via y-vei (fagbrev helsefagarbeider).

2.5.3 SAK i ingeniørutdanningen

SAK i ingeniørutdanningen har siden etableringen av Oslofjordalliansen i stor grad vært konsentrert om pilotprosjektet OFA-TEK, se også vedlegg 1. Samarbeidet fokuserer både på FoU og utdanning. Når det gjelder FoU, fokuserer samarbeidet primært på å utvikle felles EU-søknader. Når det gjelder utdanning, er det utviklet felles emneorganisering og felles læringsutbyttebeskrivelser i 1. studieår i bachelorutdanningene. I tillegg er det utarbeidet felles beskrivelse av sluttkompetanse for BA-studiene. Dette legger grunnlag samarbeid og eventuelt arbeidsdeling på emnenivå i regionen. Det overordnede fokus for samarbeidet i OFA-TEK er å styrke regionens teknologimiljø og utvikle det til et realistisk alternativ til andre sterke nasjonale teknologimiljøer.

2.5.3.1 De ulike studieprogrammenes profilering og forhold til SAK

Bygg er avdelingens største bachelorprogram og har et aktivt laboratorium innen betong med ekstern omsetning. Fagmiljøet er i utvikling og leverer emner via fjernundervisning til andre høyskoler og universitet (Høgskolen i Narvik og Universitetet i Tromsø).

Elektro oppgraderes med nytt laboratorieutstyr, og studiet vurderer mulighet for profilering mot automasjon i samarbeid med dataingeniør ved Avdeling for informasjonsteknologi. I et UNISKA-samarbeid gis det fjernundervisning i enkelttemner mellom institusjonene Høgskolen i Østfold, Høgskolen i Gjøvik og Karlstads Universitet. Elektro samarbeider i dag med Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for informasjonsteknologi innen velferdsteknologi, noe som gir nye muligheter for en ingeniørutdanning med satsning mot helsesektoren - teknologi og helse/velferd.

Maskin har større FoU-prosjekter, med 2,2 professorer på fagområdet materialteknologi. Det er her flere prosjekter finansiert fra Oslofjordfondet, og det vil bli søkt om flere. OFA-TEK sikrer nettverk over Oslofjorden.

Industriell design har samarbeid med NTNU om opptak av studenter på høyere årstrinn slik at ledig kapasitet ved NTNU kan utnyttes. En sammenslåing med en av de andre studieretningene vurderes i planperioden.

Kjemi starter opp på nytt etter to år uten opptak. Dette forutsetter tilstrekkelig antall studenter. Oppstart av kjemi vil gi mulighet for fortsatt samundervisning med bioingeniørutdanningen.

Avdeling for ingeniørfag ønsker å vurdere mulighetene for å kunne tilby **doble bachelorgrader** – for eksempel ingeniørfag og innovasjon og prosjektledelse, industriell design og maskin. Det planlegges tilbud om teknologistudium for syke- og vernepleiere, noe som er sterk etterspurt bl.a. fra Sykehuset Østfold i forbindelse med byggingen av nytt Østfoldsykehus.

Masterutdanningen «Framtidens energiteknikk» er til akkrediteringsvurdering hos NOKUT. Planlagt studiestart er høst 2014. En framtidig masterutdanning i framtidens energiteknikk ved Høgskolen i Østfold vil være et solid tilskudd til øvrige masterprogrammer innen OFA-TEK, og det vil være gode samarbeidsmuligheter i OFA-TEK gjennom dette masterprogrammet.

2.5.3.2 Avdelingens engasjement for utvikling av SAK i ingeniørutdanning

Nasjonalt råd for teknologisk utdanning (NRT). SAK er ett hovedfokus på NRT-samlinger. Avdelingen deltar med representanter i fag- og rådsmøter, og har til nå hatt gode erfaringer med hensyn til fagutvikling og samarbeid. For eksempel gjennomføres det, som et resultat av fagmøte for elektro høst 2012, et sikkerhetskurs for elektroingeniørstudenter i uke 8 i 2013 ved Høgskolen i Østfold. På kurset deltar ca. 70 studenter fra flere høyskoler. Det kan også nevnes at fagmiljøer samarbeider om lærebøker og undervisningsmateriell for øvrig.

OFA-TEK. Gjennom OFA-TEK har avdelingen utviklet nye studieplaner for ingeniørstudiene med modeller som gjør det mulig for studenter å bytte studiested etter første studieår. Sluttkompetanse og læringsutbyttet for fellesemner er utarbeidet. Det foreligger planer om valgemenner som kan gis som nettbasert undervisning på tvers av Oslofjorden, og det er også utarbeidet planer for hvilke emner som kan tilbys på engelsk, spesielt med tanke på studentutveksling/innkommende studenter.

På grunn av fusjonsarbeidet både mellom høyskolene i Buskerud og Vestfold og mellom UMB og Norges Veterinærhøgskole vil disse planene ikke bli iverksatt i 2013.

FoU-samarbeid utvikles bl.a. gjennom mål om opprettelse av forskergrupper for de forskjellige fagområdene. Høsten 2012 ble Forskergruppe for anvendt informatikk opprettet.

Avdeling for ingeniørfag vil delta aktivt i videre SAK-arbeid for videreutvikling av studier. I OFA-TEK er det enighet om at det store bedriftsnettverket bør være tilgjengelig for alle institusjonene, spesielt med tanke på å legge til rette for studiepoenggivende praksis og FoU-søknader/-prosjekter.

2.5.4 Evaluering av førskolelærerutdanningen

Se vedlegg 2.

2.5.5 Universell tilrettelegging

Høgskolen støtter opp om regjeringens mål om at Norge skal være universelt utformet i 2025 gjennom et kontinuerlig fokus på å tilrettelegge det fysiske, sosiale og pedagogiske læringsmiljøet på en slikt måte at så mange som mulig blir inkludert gjennom de ordinære løsningene. Målet er at behovet for spesialløsninger som kan virke stigmatiserende for enkelte studentgrupper skal reduseres. Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne danner bakteppet for høgskolens arbeid med universell tilrettelegging, se <http://lovdata.no/all/tl-20080620-042-0.html#11>. Henvisninger til lovparagrafer i avsnittene nedenfor gjelder denne loven.

Leder for bygningsmessig drift sørger i samarbeid med eierne av høgskolens lokaler for at våre lokaler til en hver tid oppfyller de krav som stilles til universell utforming av bygg og anlegg (§ 10). Informasjons- og kommunikasjonssenheten og leder for IT-drift har ansvaret for universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologien (§ 11). Studie- og forskningsenheten og Program for undervisning, læring og studiekvalitet (PULS) har et overordnet blikk på universell utforming av det pedagogiske læringsmiljøet gjennom studieplanprosessen, i utarbeidelsen av arbeidskrav og undervisnings- og eksamensformer, og knyttet til organisering av fleksible studiemodeller.

Stuediestedsadministrasjonene i Halden og Fredrikstad behandler og innvilger et stort antall søknader om individuell tilrettelegging, spesielt knyttet til gjennomføring av eksamen (§ 12). Personal og organisasjonssenheten har ansvaret for at høgskolen oppfyller krav om forbud mot trakassering og diskriminering (§ 4 og § 6).

Høgskolens ulike utvalg har en ombudsrolle i forhold til den faktiske implementeringen av tiltak som omhandler universell tilrettelegging i de ulike deler av virksomheten. Spesielt sentrale i dette arbeidet er Likestillings- og diskrimineringsutvalget og Læringsmiljøutvalget, der sistnevnte blant annet har ansvaret for å følge opp at tiltakene i «Handlingsplan for universell utforming og studenter med funksjonsnedsettelse» blir iverksatt. Avvikssystemet Sei ifrå har etablert seg som en viktig kilde til informasjon om utfordringer knyttet til universell utforming av læringsmiljøet.

Se for øvrig avsnitt 2.1.3.2 for konkrete tiltak som er implementert, og avsnitt 2.1.2.2 for informasjon om Sei ifrå og utvalgenes rolle i kvalitetssystemet.

2.5.6 Studentkapasitet

Det vises til avsnitt 2.3.6 i Rapporteringskravene for 2012 der institusjonene er bedt om å gi en oversikt over antall studieplasser som institusjonen kan øke kapasiteten med på kort sikt (høsten 2013). Se vedlegg 4 med utfylt skjema.

Høgskolen fikk gjennom revidert nasjonalbudsjett i 2012 tildelt 15 nye studieplasser øremerket ingeniør-/teknologiutdanning. I høgskolestyrets møte 21. juni 2012 (sak 50/12) ble plassene fordelt med 11 plasser til Avdeling for informasjonsteknologi (dataingeniør) og 6 plasser til øvrig ingeniørutdanning ved Avdeling for ingeniørfag. Antall plasser var da omregnet fra tildeling i kategori D til dagens ingeniørutdanning i kategori E. Dette medførte at opptaksmålet for dataingeniørutdanningen kunne økes fra 25 studenter til 36 studenter. Ved studiestart møtte 34 studenter. I øvrig ingeniørutdanning var opprinnelig opptaksmål 120 studenter. Ved studiestart møtte 156 studenter.

Så vel søkningen som et økende samarbeid med teknologibedrifter/-miljøer i fylket avdekker et fortsatt behov for å øke kapasiteten innen teknologi-/ingeniørutdanning. Avdelingene anslår potensialet til 30 studieplasser.

Høgskolen har fulgt opp de signaler som ble gitt i fjorårets Rapport og planer med en prioritering av masterutdanninger. På grunn av at søknader om nye masterutdanninger foreløpig ikke er ferdigbehandlet i NOKUT vil det være eksisterende masterutdanninger der det er mulig å øke opptaket på kort sikt. Det gjelder:

- masterutdanning i psykososialt arbeid 15 plasser
- masterutdanning i organisasjon og ledelse 25 plasser

Masterutdanning i psykososialt arbeid er et deltidsstudium som startet opp høsten 2012 med 56 studenter. Det var hele 204 primærsøkere til studiet, og potensialet for å øke opptaket er derfor stort.

Når det gjelder masterutdanning i organisasjon og ledelse, har høgskolen arbeidet aktivt mot kommunene for å markedsføre spesialiseringen knyttet til utdanningsledelse. Det vil derfor være ønskelig å kunne øke opptaket til dette studiet.

2.5.7 Midler tildelt over kap.281

Høgskolen har ikke mottatt midler over kapittel 281 i 2012.

2.5.8 Likestilling

Høgskolen har over flere år hatt høy bevissthet om likestilling og likebehandling i organisasjonen. Dette har vært nødvendig, og behovet er understreket ved tidligere undersøkelser vedrørende likestilling og likelønn. Den positive utviklingen har resultert i bevisst rekruttering for å oppnå bedre kjønnsmessig balanse innen de ulike stillingskategoriene.

Høgskolen har en handlingsplan for likestilling og likebehandling. Nåværende plan er gjeldende for 2013. Planen er forankret i vedtatt mandat for likestillings- og diskrimineringsutvalget (LDU) ved høgskolen og vedtatt av høgskolestyret. Handlingsplanen er gitt ett års varighet, av hensyn til at nytt LDU skal på plass i 2013. Nytt LDU vil utarbeide ny handlingsplan med lenger varighet i løpet av 2013.

Handlingsplanen beskriver høgskolens strategi og tiltak for likestillings- og likebehandlings-arbeidet og skal danne utgangspunkt for de enkelte avdelingens strategier og resultatmål. De tiltak enhetene velger å iverksette skal reflekteres i plandokumenter og budsjett. Oppfølging av likestilling og likebehandlingsarbeidet ved høgskolen er en lederoppgave. Arbeidet skal synliggjøres og følges opp ved at mål og virkemidler forankres på alle ledernivå i virksomheten.

Den 12. november 2012 ble det, i regi av Likestillings- og diskrimineringsutvalget og Læringsmiljøutvalget, gjennomført et halvdags-seminar med både interne og eksterne foredragsholdere. Tittelen var «Den flerkulturelle høgskolen».

Styret og høgskolens øverste ledelse skal sikre at likestillingsaspektet er vurdert i alle vedtak, og at det er minimum 40 % representasjon av det underrepresenterte kjønn ved oppnevning av utvalg, arbeidsgrupper og lignende.

Ledere med innstillingsrett til ansettelser skal påse at mangfoldsperspektivet er ivaretatt. Ansettelsesrådene og -utvalgene skal påse at likestillings- og inkluderingsaspektet er vurdert ved ansettelse.

Ved høgskolen skal likestilling og likebehandling synliggjøres i:

- studie- og arbeidsforhold
- undervisning
- forskning
- planer og rapporter
- all øvrig administrativ virksomhet

med en jevn fordeling av kvinner og menn:

- på alle studienivåer og fagområder
- blant undervisnings- og forskerpersonale
- blant teknisk/administrativt tilsatte
- i styrer/råd/utvalg

Dette innebærer at studenter og ansatte ved høgskolen gjenspeiler mangfoldet i befolkningen og at det legges til rette for at alle blir verdsatt og respektert.

I planperioden skal høgskolen legge vekt på:

- Holdningsskapende arbeid
- Tilstrebe kjønnsbalanse i alle typer stillinger
- Øke andelen kvinner med førstekompetanse og høyere, bl.a. ved å utrede muligheten for samarbeid med UMB om eget opprykksprosjekt for kvinner.
- Øke rekruttering av kvinner ved fagmiljøer og studier som tradisjonelt er mannsdominerte og vice versa
- Rekruttering og tilrettelegging for minoritetsspråklige studenter

Høgskolen har en stor andel av studenter fra andre land og kulturer som tilsier at det er både naturlig og nødvendig at vi fokuserer på likebehandlingsperspektivet.

Ved utlysning og ansettelser følger høgskolen de generelle statlige krav for å sikre mangfold i arbeidsstyrken. Som følge av dette innkalles alltid søkere med innvandrerbakgrunn eller nedsatt funksjonsevne til intervju dersom de ellers fyller kompetansekravene for stillingen.

Ett av høgskolens mål er å tilstrebe kjønnsbalanse i alle typer stillinger. Tallene fra 2012 viser at høgskolen har en tilnærmet kjønnsbalanse totalt sett med 53,6 % kvinner. Andelen kvinnelige ansatte er stabil i administrasjonen.

Kvinneandelen er fremdeles lavest innen fagområdene ingeniørfag, informasjonsteknologi og økonomi, språk og samfunnsfag. Samtidig ser vi en tendens i retning av større kvinneandel ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen har hatt en nedgang i kvinneandelen, noe som bidrar positivt med tanke på kjønnsbalanse. Avdeling for lærerutdanning og Akademiet for scenekunst har tilnærmet kjønnsbalanse blant sine ansatte.

Tabell 15. Prosentvis fordeling av kvinner pr. avdeling 2008 - 2012

Avdeling	2008		2009		2010		2011		2012	
	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %
Adm.	110,3	68,2	118,2	65,3	146,9	65,2	161,1	67,4	164,3	67,3
Scenekunst	6,7	38,8	8,4	54,8	8,6	55,8	7,3	47,9	8,5	55,3
Helse- og sosialfag	102,8	65,0	98,1	64,3	81,6	66,8	83,5	65,9	89,4	66,0
Informasjonsteknologi	28,1	11,7	26,2	9,9	24,6	8,1	24,3	12,4	26,3	11,4
Ingeniørfag	44,4	22,7	51,0	29,0	51,4	30,7	45,8	35,6	45,3	35,1
Lærerutdanning	90,3	40,6	86,5	44,3	88,4	46,1	90,5	46,9	90,9	47,2
Økonomi, språk, s.fag	47,4	27,8	50,0	32,4	46,5	31,0	47,6	31,5	54,1	33,3
Fremmedspråksenter	6,2	83,9	9,6	87,5	7,7	74,0	9,0	72,2	12,4	67,7
SUM	436,2	48,8	448,0	50,3	455,6	51,3	469,0	53,4	491,0	53,6

Høgskolen har beveget seg i riktig retning når det gjelder å nærme seg kjønnsbalanse innen undervisnings- og forskningsstillinger. I 2011 var 40 % av de førstekompetente kvinner, i 2012 var tallet steget til 43 %. Dersom denne utviklingen holder seg, vil målsettingen om kjønnsbalanse innen disse stillingene være nådd ved utgangen av 2014. På lavere nivå har vi oppnådd tilnærmet kjønnsbalanse, med en liten overvekt av kvinner.

Tabell 16. Kjønnsmessig fordeling av undervisnings- og forskningsstillinger 2012

	UF-stillinger		
	Førstekompetanse	Lavere nivå	Totalt
Kvinner	0,43	0,52	0,47
Menn	0,57	0,48	0,53

67 av høgskolens ansatte arbeider i deltidsstillinger (deltidsstilling mellom 30 % og 90 %) hvorav 64,2 % er kvinner. Det er en klar hovedvekt av kvinnelige deltidsansatte i teknisk- administrative stillinger. 78,1 % av deltidsstillingene innehas av kvinner. Dog ser vi en nedgang i bruken av deltidsstillinger fra 2011. Da var 73 personer i deltidsstillinger, hvorav 69,9 % av disse var kvinner. Av teknisk/ administrative deltidsstillinger utgjorde kvinner hele 88,6 % i 2011. Her har vi hatt en nedgang på over 10 %.

Det er en tilnærmet jevn fordeling mellom kvinner og menn i deltidsstillinger innen undervisnings- og forskerstillinger. Denne fordelingen har endret seg svært lite de siste tre årene.

Tabell 17. Kjønnsmessig fordeling i deltidsstillinger 2012

	HiØ		Tek/Adm		UFF	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Kvinne	43	64,2	25	78,1	18	51,4
Mann	24	35,8	7	21,9	17	48,6
Totalt	67	100	32	100	35	100

Kilde SAP/Lønnsversikt med faktisk avlønningsprosent pr 31.12.12

Vi har i 2012 tatt ut registrering av kjønnsmessig fordeling av fraværsdager grunnet syke barn. Som det framkommer av tabellen under er det en klar kjønnsmessig forskjell. Størst er forskjellen blant undervisnings- og forskningsansatte, hvor hele 84 % av fraværet knyttet til syke barn er registrert på kvinnelige medarbeidere. Dog er det registrert få fraværsdager grunnet syke barn blant undervisnings- og forskningsansatte totalt, og det må derfor antas at ikke alt fravær er registrert. Blant teknisk- administrativt ansatte fordeler fraværet seg med 2/3 på kvinner og 1/3 på menn.

Tabell 18. Kjønnsmessig fordeling på antall fraværsdager grunnet syke barn 2012

	HiØ		Tek/Adm		UFF	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Kvinne	135	69,2	114	67,1	21	84,0
Mann	60	30,8	56	32,9	4	16,0
Totalt	195	100	170	100	25	100

Kilde SAP/Lønnsversikt med faktisk avlønningsprosent pr 31.12.12

I 2012 har høgskolen hatt et Likestillings- og diskrimineringsutvalg. Det er foreslått å endre dette i 2013, slik at det kun blir et Likestillingsutvalg. Dette antar vi vil kunne styrke fokuset på likestillingsperspektivet ved virksomheten, samtidig som anti-diskrimineringsperspektivet ivaretas gjennom andre råd og utvalg.

2.5.9 Større investeringsprosjekter

Høgskolen har tidligere rapportert om et mulig rehabiliteringsprosjekt av gammel bygningsmasse ved studiested Fredrikstad. Et eventuelt prosjekt vil ha et betydelig økonomisk omfang, og vil kreve departementets godkjenning. Prosjektet ble i 2011 grovkalkulert til å kunne innebære en årlig leieøkning på mellom kr 3 mill. og kr 5 mill. for høgskolen. Høgskolen besluttet i 2012 sammen med huseier å gjennomføre et mindre forprosjekt for å få frem en mer robust prosjektkalkyle. Dette arbeidet er gjort i 2013, og høgskolen mottok i slutten av februar prosjektrapporten. Høgskolen vil nå behandle den mottatte prosjektrapporten før den videre prosess i saken besluttes. Høgskolen søkte om kr 10 mill. i finansiering til dette prosjektet i forbindelse med satsingsforslag for 2014.

Høgskolen har også tidligere rapportert at Halden kommune har store planer for utbygging av området hvor høgskolen er lokalisert, og at dette kunne bety en ombygging av den svømmehall som i dag er lokalisert i høgskolens bygg. Svømmehallen eies av Halden kommune og Statsbygg i fellesskap. Saken har hatt liten reell fremdrift og er fortsatt uavklart.

Ved høgskolens ingeniørutdanninger er det kartlagt et oppgraderings-/utskiftingsbehov for utstyr på ca. kr 5,0 mill. Utdanningene er utstyrskreven, og det er svært utfordrende for fagavdelingene å finne rom for nødvendige investeringer innenfor dagens inntektsnorm. I den forbindelse søkte høgskolen om kr 2,5 mill. i midler til innkjøp av utstyr i forbindelse med satsingsforslag for 2014. Mottatte midler i bevilgningen for 2013 på kr 0,5 mill. er for øvrig i sin helhet øremerket utstyrsanskaffelser ved disse utdanningene.

Høgskolens Avdeling for informasjonsteknologi har et faglig samarbeid med NCE Smart Energy Markets i Halden. I forbindelse med at NCE og flere bedrifter i NCE-klyngen etablerer seg i den nye kunnskapsparken på Remmen i 2013/2014, ønsker Avdeling for informasjonsteknologi å etablere en reell, fullskala Smarthus-lab som et fellesprosjekt med NCE. Dette vil være en egen bygning, eventuelt et integrert element i bygningsmassen, som skal være en utviklings- og forskningsomgivelse både for energi- og miljøvennlig teknologi og helse- og omsorgsteknologi. Prosjektet vil dermed involvere minst tre avdelinger ved høgskolen (Avdeling for informasjonsteknologi, Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for ingeniørfag) og være en god plattform for læring og tverrfaglig FoU innenfor flere fagområder. Per i dag foreligger det ingen detaljert prosjektskisse, men antydning av investeringsramme er kr 5,0 mill. Det kan være aktuelt for høgskolen å søke om investeringsmidler til dette prosjektet i forbindelse med satsingsforslag 2015.

2.5.10 Forvaltning av fullmakter

I 2012 har høgskolen i samarbeid med Fredrikstad kommune etablert selskapet NyVekst AS. Selskapet har som formål å fremme innovasjon og vekst ved å bringe studenter, forskere, næringslivet og gründere tettere sammen. Høgskolens eierandel er på 50 %, og det er investert kr 15.000. Selskapet er lokalisert i høgskolens lokaler i Fredrikstad, mens kommunen står for driftsmidlene.

Høgskolen har fra før to små aksjeposter i henholdsvis Borg Innovasjon og Inkubator Halden. Disse selskapene er regionale aktører som skal fremme innovasjon og næringsutvikling. Selskapenes

virksomhet er av en slik karakter at høghskolen kan dra nytte av deres kompetanse i samarbeidsprosjekter der høghskolen finner dette formålstjenlig.

Høghskolestyret ga i desember 2012 høghskoledirektøren fullmakt til å fremforhandle en avtale om kjøp av aksjer i Østfoldforskning. Høghskolen forventer at en emisjon vil bli gjennomført i 2013. Høghskolen har tilbudt kr 312 500 for en eierandel på ca. 8 %. Østfoldforskning er en betydelig kunnskapsaktør i fylket. Gjennom et eierskap ønsker høghskolen å bidra til utvikling i Østfoldforskning for å legge grunnen for et sterkere faglig samarbeid. I tillegg er målsettingen å øke høghskolens kompetanse på søknadsprosesser om forskningsmidler. Høghskolen mener også det er viktig å ta en eierposisjon i Østfoldforskning for å gi regionen et tydelig signal om en utadvendt høghskole som enda sterkere ønsker å bidra i regionale utviklingsprosesser.

Høghskolen har i 2012 ikke gjennomført nye kurantprosjekter i Halden i regi av Statsbygg. I Fredrikstad har høghskolen gjennomført et mindre innredningsprosjekt finansiert av byggets eier, noe som har medført en økt leie på ca. kr 20 000. Avtalt leieperiode tilsvarer hovedleieavtalen med utløp i 2030.

I forbindelse med høghskolens flytting av ingeniørutdanningene fra Sarpsborg til Fredrikstad i 2010 stilte Fredrikstad kommune et grusområde vederlagsfritt til rådighet for parkering for høghskolens studenter og ansatte i tre år. Totalt er det anslått at høghskolen disponerer 400 plasser. I 2012 har høghskolen hatt utstrakt dialog og formell kommunikasjon med kommunen for å forlenge denne avtalen. Høghskolen har også hatt dialog med det politiske parti som har flertall i bystyret i Fredrikstad i saken. Kommunen har inntil nå ikke vært på linje med høghskolen i denne saken, og det er sannsynlig at bystyret i Fredrikstad i mars 2013 fatter vedtak om at høghskolen skal betale for å ha grusplassen til rådighet for parkering. Når Fredrikstad kommune sitt endelige tilbud foreligger, vil høghskolen ta stilling til om det skal inngås en avtale om å leie den aktuelle grusplassen eller ikke. En eventuell leieavtale vil mest sannsynlig gå frem til 2019.

I Halden er det en utfordring for høghskolen å ivareta institusjonens vekst i den eksisterende bygningsmasse. I påvente av å finne gode langsiktige løsninger i Halden har høghskolen i 2012 fått oppført et lite modulbygg med 18 kontorplasser. Modulbygget er i utgangspunktet leiet for to år, men forutsatt Halden kommune sin dispensasjon kan bygget stå i fem år. Et av høghskolens langsiktige alternativ er å leie kontorarealer i kunnskapsparken på Remmen, som i disse dager oppføres ved siden av høghskolens eget bygg. Høghskolen har allerede leiet et lite areal dedikert til inkubatorvirksomhet i tre år i forbindelse oppføring av byggetrinn 1 av forskningsparken. Dersom byggetrinn 2 igangsettes, er det aktuelt for høghskolen å leie arealer i dette som en langsiktig løsning på dagens arealutfordringer. Dersom løsningen på høghskolens arealutfordringer ikke finnes i kunnskapsparken på Remmen, må andre alternativer vurderes.

2.5.11 Sikkerhet og beredskap

Høghskolen har i 2012 revidert sin beredskapsplan for kriser og krisehåndtering på bakgrunn av gjennomført risiko – og sårbarhetsanalyse. I revisjonsarbeidet er det gjort endringer i organisering av kriseteam, slik at høghskolen nå har ett sentralt og to lokale kriseteam. Det er utarbeidet en en-sides informasjon til alle ansatte med viktige telefonnummer og en kort forklaring om hva som må gjøres når en hendelse oppstår.

Fredrikstad og Halden kommuner har inngått avtaler med høghskolen om egnede lokaler i hver av byene for evakuering ved en eventuell hendelse som måtte kreve at vi forlater studiestedet. Politiet har innhentet informasjon om blant annet høghskolens bygg, oppmøtesteder og alarmanlegg i tilfelle terrorhandlinger i høghskolens bygg.

I samarbeid med politiet er det avholdt informasjonsmøte med gjennomgang av reviderte rutiner med ledere og annet personale som vil ha en viktig funksjon ved en eventuell hendelse i høghskolens lokaler eller i høghskolens regi. Det er i samarbeid med politiet avholdt teoretisk øvelse for kriseteamene ved høghskolen i mars 2013.

Høghskolen har i 2012 hatt beredskapstilsyn med to representanter fra KD. Tilbakemeldingen fra tilsynet er positiv, men det påpekes også områder som kan forbedres. Risiko- og sårbarhetsanalysen er et nødvendig verktøy i forbedringsarbeidet og et levende dokument som skal gjennomgås minst hvert annet år.

2.5.12 Inkluderende arbeidsliv

Høghskolen i Østfold er bundet til «Samarbeidsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv». Intensjonsavtalens delmål 1 Sykefravær, er å redusere legemeldt sykefravær til 5,6 % på nasjonalt nivå. Høghskolen opprettholder sitt mål om 95 % nærvær blant ansatte. Det totale sykefraværet for 2012 er 4,7 %, en svak økning fra 2011, da sykefraværet var 4,6 %.

Tabell 19. Sykefravær 2006 – 2012

Sykefraværsprosent	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Egenmeldt og legemeldt fravær	4,1 %	4,3 %	3,5 %	4,6 %	3,9 %	4,6 %	4,7 %

Tabell 20. Fordeling av legemeldt og egenmeldt fravær 2012

Fravær	Egenmeldt		Legemeldt		
	1-3 dager	4-6 dager	1-3 dager	4-16 dager	Mer enn 16 dager
Sykefraværsprosent	0,48 %	0,13 %	0,04 %	0,52 %	3,50 %

Etter at det kom nye regler om oppfølging av sykmeldte 1. juli 2011, er rutineene for sykefraværsoppfølging revidert og lagt inn i høghskolens HMS- rutiner. Her er arbeidsgivers og arbeidstakers rettigheter og plikter tydeliggjort.

Bedriftshelsetjenesten har en aktiv rolle i høghskolens sykefravær- og HMS- arbeid. De bistår aktivt i nødvendig tilrettelegging på arbeidsplassen, i møter med ansatte og som aktiv deltaker i høghskolens arbeidsmiljøutvalg. I 2012 har det vært gjennomført helse-/miljøundersøkelse ved én avdeling i regi av bedriftshelsetjenesten.

Det har i 2012 lyktes høghskolen å forhandle fram avtaler om rimelige treningstilbud for ansatte. Det har vært viktig å finne gode felles ordninger for ansatte som et fraværforebyggende tiltak. Helsefremmende tiltak for ansatte har stått på handlingsplanen for HMS-arbeidet, og i tillegg til fremforhandlede avtaler om treningstilbud, har ansatte også tilbud om ulike treningsformer i regi av høghskolen.

I henhold til intensjonsavtalens delmål 2, rekruttere/beholde arbeidstakere med redusert funksjonsevne, bestreber Høgskolen i Østfold seg på å gi personer med funksjonsnedsettelse jobbmuligheter, og høgskolen er innstilt på å stille praksisplass til rådighet for personer med funksjonsnedsettelse. Store deler av høgskolens lokaler er nye og godt tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. Utfordringene ligger i den gamle bygningsmassen med færre muligheter for praktiske løsninger. Dette gir noen lokale utfordringer i tilretteleggingsarbeidet.

Høgskolen har i flere perioder hatt personer utplassert for arbeidstrening. Det siste året har det vært flere henvendelser om dette, og de lokale lederne stiller seg positive til denne formen for arbeidskraft. Det er ulike erfaringer med ordningen, men vi opplever god kommunikasjon og godt samarbeid med NAV på dette området.

Intensjonsavtalens delmål 3 er å øke den gjennomsnittlige avgangsalderen blant de ansatte. Høgskolen vil følge dette opp i henhold til vårt seniorpolitiske dokument og legge vekt på å finne frem til gode og kreative løsninger på lokalt nivå, slik at seniorene føler seg verdsatt og ønsker å stå lenge i jobb. I samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene er det forhandlet fram seks ekstra dager fri utover det som er avtalt sentralt.

Seniorperspektivet skal være tema i medarbeidersamtalen fra medarbeideren fyller 55 år.

Det er et mål ved høgskolen at alle ansatte (i mer enn ett år) skal ha årlig medarbeidersamtale med sin nærmeste leder. I 2012 rapporterte våre administrative ledere inn antall gjennomførte medarbeidersamtaler. Det ble i løpet av året gjennomført 142 medarbeidersamtaler med teknisk-/administrativt ansatte og ledere. Totalt skulle det ha vært gjennomført 179 dersom alle hadde vært gjennomført. Det gir en gjennomføringsprosent på 79,3.

De lederne som ikke har gjennomført medarbeidersamtaler med sine medarbeidere har fått tilbud om bistand/veiledning fra personal- og organisasjonsenheten.

For 2013 er planen at også lederne ved undervisning- og forskningsavdelingene skal rapportere inn gjennomførte medarbeidersamtaler.

2.5.13 Lærlinger

Høgskolen i Østfold har i dag fem lærlinger tilknyttet virksomheten. IT-drift og Avdeling for informasjonsteknologi har fire lærlingsavtaler knyttet opp mot IKT-servicefag. Ved studiested Halden har høgskolen avtale om en lærling innen kontor- og administrasjonsfaget.

Fra 2013 utvider høgskolen sine målsettinger om inntak av antall lærlinger, og vil fra høsten av tilby ytterligere en lærlingplass innen kontor- og administrasjon ved studiested Fredrikstad, samt en lærlingplass på renhold.

3. PLANER FOR 2013

3.1 Plan for virksomheten

Styret for Høgskolen i Østfold fattet i møte 29. mars 2012 følgende vedtak knyttet til fusjonsprosessen mellom høgskolene i Buskerud, Vestfold og Østfold:

1. *Fusjonsprosessen mellom de tre høgskolene avsluttes.*
2. *Prosjektorganiseringen avvikles.*
3. *Styreleder informerer Kunnskapsdepartementet om styrets beslutning og vurdering av styreperioden.*
4. *Styret ber administrasjonen å foreslå en strategi- og organisasjonsprosess for HiØ til neste styremøte.*

Vedtaket innebar at man valgte å fortsette som en egen selvstendig høgskole, og påvirket således det videre arbeidet med utvikling av målstrukturen. I kjølvannet av vedtaket er det i 2012 gjennomført to viktige prosesser som smeltet sammen i behandlingen av Aktivitetsplanen for 2013:

- Strategi- og organisasjonsprosess
- Justering/videreutvikling av høgskolens virksomhetsmål og styringsparametere

Høgskolestyret fattet for øvrig også vedtak om å videreføre den gjeldende strategiske planen i påvente av en grundig revideringsprosess gjennomført av det nye styret som tiltrer fra 1. januar 2013.

3.1.1 Nærmere om strategi- og organisasjonsprosessen

Direktøren fulgte opp punkt 4 i styrets vedtak gjennom å skissere en omfattende strategi- og organisasjonsprosess, der man tok fatt i høgskolens viktigste kortsiktige utfordringer og nedsatte bredt sammensatte arbeidsgrupper med konkrete mandater for hvert tema. Gruppene leverte sine innspill i september. Innspillene ble deretter presentert og diskutert i styreseminarer høsten 2012 der styret ga sine signaler med hensyn til risikovurderinger og prioriteringer med sikte på det videre planarbeidet både for 2013 og videre framover.

Følgende temaer ble behandlet i prosessen:

- videre utvikling av Oslofjordalliansen
- relasjoner mot nasjonale og internasjonale organer
- budsjettmodell og styringsprosess
- masterportefølje og utvikling av masterstudier
- HiØ-standard
- faglig organisering
- administrativ organisering
- FoU-organisering
- ett HiØ
- attraktiv arbeidsplass for toppkompetanse
- en institusjon attraktiv for hele regionen
- gjennomstrømming og studiekvalitet
- IKT og undervisning – neste generasjons læring

Innspillene fra arbeidsgruppene pekte på en rekke konkrete tiltak som alle ble gjenstand for behandling og sortert slik:

- følges opp umiddelbart
- tiltak i Aktivitetsplanen 2013
- tiltak som vurderes i seinere planer
- tiltak som ikke er aktuelle å følge opp

Et betydelig antall av tiltakene er fulgt opp i Aktivitetsplanen for 2013.

Arbeidet med og resultatene av strategi- og organisasjonsprosessen er også omtalt under flere avsnitt i rapportdelen av dette dokumentet.

3.1.2 Justering av virksomhetsmål og styringsparametere

På grunn av gjennomføringen av ovennevnte strategi- og organisasjonsprosess ble arbeidet med videreutvikling av målstrukturen lagt til høsten 2012. Styret godkjente prosess for justering av virksomhetsmål og styringsparametere i sitt møte 6. september 2012 (sak 63/12), og oppnevnte da en bredt sammensatt arbeidsgruppe som skulle fremme forslag til nye/justerte mål og parametere. Arbeidsgruppen besto av to representanter fra styret (styreleder og en ekstern representant), en studentrepresentant (studentleder), en hovedtillitsvalgt, en dekan, en studieleder og en teknisk/administrativ representant. Gruppen la fram sitt forslag til endringer i en rapport 1. oktober 2012, og dette dannet grunnlag for forslag til nye/justerte virksomhetsmål og styringsparametere lagt fram for styret i møte 25. oktober 2012 (sak 75/12).

I forbindelse med planarbeidet for 2013 ble det åpnet for ytterligere innspill fra så vel organisatoriske enheter som faste utvalg, og dette medførte at direktøren fremmet enkelte forslag til justeringer i forbindelse med styrets behandling av Aktivitetsplanen for 2013 (møte 13. desember, sak 100/12). De mål og styringsparametere som ble vedtatt i denne forbindelse, er gjort gjeldende for 2013 og 2014. Det forventes at arbeidet med revidering av strategisk plan kan medføre ytterligere endringer fra 2015.

Se egen rapportering til DBH som viser de vedtatte virksomhetsmålene. Aktivitetsplanen for 2013 følger som vedlegg 3.

3.1.3 Revidering av strategisk plan for Høgskolen i Østfold

Samtidig med igangsettingen av arbeidet med strategi- og organisasjonsprosessen ble arbeidstittelen «Å bygge Norges mest attraktive høyskole» lansert. Denne visjonen fulgte med videre inn i oppfølgingen, og styret valgte også denne overskriften som arbeidsvisjon inn i arbeidet med revidering av strategisk plan.

I sak til styremøte 13. desember 2012 (sak 103/12) skisserte direktøren hvordan man så for seg den videre prosessen for å sikre at den allerede gjennomførte strategi- og organisasjonsprosessen ble ivarettatt gjennom de etablerte styringsprosessene:

- Etablere ambisiøse aktivitetsplaner for 2013 og 2014 som sikrer momentum i høgskolens utvikling med basis i fusjonsprosessen og strategi- og organisasjonsprosessen
- Benytte perioden fram til våren 2014 til å gjennomføre en bred strategiprosess med arbeidsvisjonen «bygge Norges mest attraktive høyskole»
- Oppdatere styringsmodellen i tråd med revidert strategisk plan. I dette ligger blant annet å definere styringsparametere som kan måle om visjonen om å «bygge Norges mest attraktive høyskole» oppnås.

Det overlates til det nye styret som tilrådte 1. januar 2013 å gjennomføre revideringen av strategisk plan. Det tas i den forbindelse sikte på å fremme forslag til prosess i styreseminar/-møte 6.-7. mars 2013 med målsetting om å vedta ny strategisk plan i juni 2014. Et vesentlig grunnlag i dette planarbeidet er å klarlegge hva de ulike interessentene i høgskolens virksomhet oppfatter som viktig for å kunne vurdere høgskolen som attraktiv. De viktigste interessentene er vurdert å være:

- Studentene, herunder også potensielle studenter
- Eierne og de som forvalter det lov- og regelverk som institusjonen må forholde seg til
- Eksterne samarbeidspartnere
- Ansatte
- Høyskolestyret
- Samfunnet

3.2 Plan for tildelt bevilgning

Se også kommentarer i avsnitt 2.4.4.

Høgskolen har i henhold til endelig tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet fått tildelt en ramme på kr 498 437 000.

I tråd med høgskolens budsjettfordelingsmodell fordeles den gitte bevilgningen først etter formål før det foretas en fordeling etter ansvar. I tabellen nedenfor er fordelingen etter formål vist.

Tabell 21. Fordeling av bevilgning 2013 etter formål

Modul	Komponent	Beløp	%-andel	Andel 2012
Husleie		94 500 000	19,0	19,7
1. Strategi	Strategiske midler til styrets disposisjon	10 907 000	2,2	2,4
2. Undervisning	Øremerking	10 468 000	2,1	1,2
	Utvalg	370 000	0,1	
	Utveksling	1 920 000	0,4	0,1
	Studiepoengproduksjon	88 335 000	17,7	17,8
	Studenttall	87 485 000	17,5	
	Studieportefølje	21 873 000	4,4	21,8
3. FoU	Rekrutteringsstipendiater	7 639 000	1,5	1,7
	Utvalg	190 000	0,1	0,3
	Småforsk	673 000	0,1	0,1

Modul	Komponent	Beløp	%-andel	Andel 2012
4. Infrastruktur	Avlagte doktorgrader	408 000	0,1	
	Eksterne midler	2 337 000	0,5	
	Publisering/formidling	18 170 000	3,6	
	Kompetanse	13 400 000	2,7	6,7
	Utvalg	70 000	0,0	0,6
	Administrasjon/fellestjenester	139 692 000	28,0	27,6
SUM		498 437 000	100,0	100,0

Høgskolens budsjettfordelingsmodell ble gjennomgått i 2012 som del av den strategi- og organisasjonsprosess som ble igangsatt etter fusjonsbeslutningen. En arbeidsgruppe utarbeidet forslag til endringer som ble framlagt for og behandlet av styret i oktober, og endringene ble gjennomført fra budsjett 2013. Endringene omfattet i stor grad en opprydding av formål med en rendyrking av de fire modulene. Innen FoU-modulen ble det etablert en ny komponent, eksterne midler, som belønner anskaffelse av eksterne forskningsmidler.

Bevilgningen i 2013 øker med 5,9 % i forhold til opprinnelig bevilgning 2012. For andre året på rad øker husleiekostnadene med under 2 %, og økte ressurser kan derfor kanaliseres til primæraktiviteten, primært Utdanningsmodulen som øker med 9,4 %.

I nedenstående tabell framkommer fordelingen fordelt på driftsenheter.

Tabell 22. Oversikt over samlet fordeling i budsjettsaken for 2013 - ansvar

Driftsenhet	Ramme 2013	Ramme 2012
Fagavdelingene		
Akademi for scenekunst	10 933 000	10 666 000
Avdeling for helse- og sosialfag	65 831 000	61 537 000
Avdeling for informasjonsteknologi	24 033 000	22 471 000
Avdeling for ingeniørfag	33 380 000	32 280 000
Avdeling for lærerutdanning	68 461 000	63 474 000
Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag	44 699 000	41 795 000
Sum fagavdelingene	247 337 000	232 223 000
Fellestjenestene		
Sum Støttetjenester inkludert husleie	234 192 000	222 828 000
Øvrige midler		
Strategiske midler	10 907 000	9 687 000
Faste utvalg	630 000	
Institusjonelle FoU-satsingsområder	0	1 000 000
Øremerkede formål/tilskudd/utvalg	4 924 000	4 984 000
Ufordelt ny/frigjorte stipendiatstillinger	447 000	
Sum Øvrige	16 907 000	15 671 000
SUM	498 437 000	470 722 000

Driftsenhetene tildeles rammer hovedsakelig bygd på aktivitet og oppnådde resultater, og utarbeider deretter detaljbudsjetter for sin samlede virksomhet. Frist for utarbeidelse av detaljbudsjettene er 15. mars. Det foreligger derfor ikke komplette budsjetter for alle driftsenhetene på nåværende tidspunkt. Tabellen nedenfor er derfor fylt ut på grunnlag av erfaringstall. Se også DBH.

Tabell 23. Plan for disponering av tildelt bevilgning 2013 (1 000 kr)

	Budsjett 2012	Regnskap pr 31.12.2012	Budsjett 2013
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	474 234	480 494	520 000
Tilskudd og overføringer fra andre	22 912	30 062	17 500
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner		7	10
Salgs- og leieinntekter	19 041	25 116	28 000
Andre driftsinntekter	187	495	500
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>516 374</i>	<i>536 174</i>	<i>566 010</i>
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	342 171	347 397	380 000
Andre driftskostnader	192 400	175 773	180 250
Avskrivninger	11 345	13 743	13 000
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>545 916</i>	<i>536 913</i>	<i>573 250</i>
Ordinært driftsresultat	-29 542	-739	-7 240
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	33	15	10
Finanskostnader	23	25	10
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>10</i>	<i>-10</i>	<i>0</i>
Resultat av ordinære aktiviteter	-29 532	-749	-7 240
Ekstraordinære inntekter og kostnader			
Ekstraordinære inntekter	0	0	0
Ekstraordinære kostnader	0	0	0
<i>Sum ekstraordinære inntekter og kostnader</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Avregninger			
Avregning statlig og bidragsfinansiert virksomhet	-33 889	-3 984	-10 240
<i>Sum avregninger</i>	<i>-33 889</i>	<i>-3 984</i>	<i>-10 240</i>
Periodens resultat	4 357	3 235	3 000
<i>Disponeringer</i>			
Tilført annen opptjent virksomhetskaper	0	0	0
<i>Sum disponeringer</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

VEDLEGG 1. Orientering om Oslofjordalliansen

1. Innledning

Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB), Høgskolen i Buskerud (HiBu), Høgskolen i Vestfold (HiVe) og Høgskolen i Østfold (HiØ) startet i desember 2007 et samarbeid med sikte på å utvikle en strategisk allianse for å kunne styrke rekruttering, forskning og muligheter for samfunnsoppdrag for institusjonene i en stor region. Man så også for seg at en slik allianse ville kunne bli en betydelig nasjonal og internasjonal aktør innen utdanning og forskning.

Samarbeidet bygger på samarbeidsavtale datert 20. mai 2010 og Strategiplan 2012 – 2014. Planen har en todelt strategiperiode – 2012-2014 og 2014-2017 – og har følgende hovedgrep:

- Å spisse samarbeidsområdene
- Videreføre forskningssamarbeidet og samarbeidet med fylkeskommunene
- Vurdere fellestiltak eller samarbeidsformer innen:
E-campusutvikling, EU-finansierte aktiviteter, patentering, kommersialisering og næringsutvikling

Samarbeidet i den første perioden har vært konsentrert om fagområder og fellesområder der alle parter deltar og der det er vist stort potensial for merverdi ved felles tiltak.

I 2012 har arbeidet i alliansen blitt preget av resultatene av fusjonsprosessen mellom høgskolene i Buskerud, Vestfold og Østfold som endte med at Østfold trakk seg ut samtidig som de to andre institusjonene fortsatte med sikte på fusjon fra 1.januar 2014. Sammen med erfaringene fra den første strategiperioden gjør denne utviklingen det nødvendig med en diskusjon om strategi for den neste strategiperioden.

2. Felles råd for samarbeid med arbeidslivet, RSA

De fire institusjonene i alliansen har fått adgang til å etablere et felles råd for samarbeid med arbeidslivet. Rådet består av medlemmer fra arbeidslivet i regionene, fylkesordførerne, fylkesmennene, representantene fra samarbeidsprosjektene, studentene og rektorene.

Forslag til strategi for OFA-RSA er utarbeidet og utvalgte områder fra strategien skal implementeres i 2013.

3. Rapport fra samarbeidsprosjektene

3.1 OFA Helse-, miljø- og sosialvitenskap

Fagområdet omfatter utdanninger for sykepleiere, vernepleiere, folkehelsevitere, velferdsvitere, barnevernspedagoger, sosionomer, jordmødre, radiografer og optikere og samler kompetanse og samarbeider om forskning og studier innen helse-, miljø- og sosialvitenskap.

OFA-HELSE hadde i 2012 3200 studenter hvorav 640 på masternivå og 41 på PhD nivå. Utdanningene er lokalisert til Drammen, Fredrikstad, Horten, Kongsberg og Ås.

Aktiviteter og resultater i 2012

Samarbeid innen utdanning på bachelor- og mastergradsnivå:

- Ferdighetstrening - utviklet og evaluert pedagogiske undervisningsopplegg
- Aksjonsforskning - det er utarbeidet en studieplan i Aksjonsforskning for et felles nettbasert kurs på masternivå (5 studiepoeng)
- e-campus - vurdert kompetansebehov for undervisningspersonell
- Praksisnært samarbeid i forhold til læringsutbytte og «skills» med ulike private, kommunale og statlige bedrifter
- Benytte kompetanse innen OFA-HELSE til gjesteforelesning

Samarbeid innen forskning:

- Psykisk helse og rus (UMB, HiVe, HiBu, HiØ) - spesialnummer i «Psykisk Helse» med 10 artikler med tema psykisk helse i hjemmet. Nettverksbygging og workshop
- Aktiv aldring (UMB, HiVe, HiBu)- arbeider mot felles søknad innen aktiv aldring i forhold til forebygging/ helsefremming av eldre i hjemmet
- Videreutvikle forskningsprosjekter mot EUs 7 rammeprogram og Horizon 2020
- Samarbeid med kommunehelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste i ulike kommuner i forhold til praksisutdanning og forskning
- Synsforskning (UMB, HiBu)
- Robotassisterte intervensjoner for demente (UMB, HiVe)
- Stort nettverk av internasjonale samarbeidspartnere

HiBu sitt Vitensenter helse og teknologi i Drammen er en kreativ møteplass for innovasjon, forskning og læring. Vitensenteret utvikler og tar i bruk helse- og velferdsteknologi, kunnskap og kompetanse, og skal fungere som en felles møteplass etter Kvadrupel-helix-modellen (offentlig sektor, næringsliv, brukere og akademia).

3.2 OFA - teknologi

OFA's mandat til teknologipiloten:

- Bli Norges fremste industrinære kunnskapstilbyder
- Felles ingeniørutdanning
- Bygge sterkere fagmiljøer for å styrke utdanning, forskning og samarbeidet med næringslivet
- Bedre markedsposisjonen
- Forberedelse for universitetsdannelse

Aktiviteter og resultater i 2012

Samarbeid innen utdanning:

- Felles ingeniørutdanning fra høsten 2011
- Nasjonal pilot/læringsarena for innføring av ny rammeplan for ingeniørutdanning
 - Framlegging på KD's nasjonale konferanse om kvalifikasjonsrammeverket eksempel fra ingeniørutdanningene
 - Samarbeidsmøter med AU/NRT
- Sømløse overganger B – M - PhD

- Utvikling/igangsetting av masterutdanninger
- Bidratt til utvikling av felles studieadministrative plattformer /IKT-plattformer
- Etablering av robuste fagmiljøer gir resultater i forskning

Samarbeid innen forskning:

- Felles forskningsstrategi vedtatt og skal implementeres:
 - Mikro- og nanoteknologi
 - Maritim teknologi
 - Systems engineering
 - Energi- og miljøvitenskap
 - ICT
- Stort antall søknader til RFF innen satsningene fra de fire institusjonene 2010 – 2012. Utgjør 70-80 % av total uttelling fra OFA-institusjonene

Noen eksempler på implementeringer

- Etablert prosjektgruppe innen Anvendt Informatikk, ledes fra Halden
- Søknad til Oslofjordfondet. «Romio» (Renere Oslofjord med innovativ og helhetlig tilnærming for forurensingsreduksjon). Forprosjektsøknad fra HiVe (prosjektansvarlig) og UMB/IMT (prosjektledelse), NIVA, AQUA ROSIM AS.
- Samarbeid med NCE Smart Energy Markets. Forprosjekt «Desentralisert integrert kraftproduksjon («Power to the people»)). Deltakere fra akademia UMB/IMT og trolig HiØ Deltar som partnere i to søknader om forskerskole sendt 30. mai 2012

3.3 OFA - Lærerutdanning

Ved de fire institusjonene er det ca 14 000 studenter i lærer/lektorutdanning.

Kompetanse

Nærmere 40 % er tilsatt på professor/dosent/førstestillingsnivå. Fordeling av ansatte etter fagområde:

- samfunnsvitenskap/RLE – 65 %
- språk – 44 %
- pedagogikk/utdanningsvitenskap – 37 %
- naturfag/realfag – 32 %
- praktiske og estetiske fag – 16 %

Arbeid i arbeidsgruppene

Praktisk-pedagogisk utdanning

- Samarbeider om opptak: fordeler søkere
- Samordner didaktikktilbudene – bedre progresjon og overgangsmuligheter
- Gjennomført følgeforskning: behov for å effektive beslutningsordninger
- Implementering av nye rammeplaner for lektorutdanning trinn 8-13

Etter- og videreutdanning

- Koordinerer nasjonale EVU-midler i en av seks regioner i Norge (OFA)
- Forvalter nå kr 2,1 mill. til videreutdanning innen læringsmiljø, klasseledelse og vurdering.

- Forvalter kr 16,8 mill. for gjennomføring av ni EVU-kurs innen norsk, engelsk, matematikk, leseopplæring, mat og helse, naturbruk.

Barnehagelærerutdanning - BLU

- Samarbeid om oppfølging av NOKUT-evaluering
- Implementering av ny rammeplan for BLU
- Gjennomfører prosjektet Arbeidsrelatert førskolelærerutdanning

Grunnskoleutdanning (GLU 1 og 2)

- Samarbeidsprosjekt om grunnleggende ferdigheter
- Etablert i fellesskap studiet grunnskolelærerutdanning 1.-7. trinn
- Innføring/fordeling av valgfag i lærerutdanningene

Forskning og utvikling

- Knyttet til «såkorn-prosjekter», andre prosjekter, seminarer og konferanser har følgende hovedtema vært fokusert:
 - Praksisopplæring i PPU
 - Danning i skole og barnehage
 - Grunnleggende ferdigheter
 - Aksjonsforskning og aksjonslæring
 - Veiledningskunnskap
 - Vurderingskunnskap

Samspill med skolesektor og arbeidsliv

- Levering av nye kandidater/lærere til grunnopplæringene med “fersk” kompetanse innen fagområder som matematikk, naturfag, samfunnsfag, språk, kunst og håndverk, idrett, helse- og sosialfag, naturbruk og pedagogikk/didaktikk.
- Masteroppgaver, dr. gradsavhandlinger og forskning som bygger på data og kommunikasjon med skoler, skoleeiere og virksomheter i arbeidslivet
- Regionale samarbeidsprosjekter mellom LU-ene ved de fire høyskolene og skoler/skoleeiere i de respektive nærområdene (fast Samarbeidsråd UMB-nærregionen)
- Regionalt samarbeid angående karriereveiledning og GNIST
- Det gis tilbud om forskerskoler, matematikktrening for skoleelever mv. hvor bedrifter også er involvert.

Veien videre

Nyere rammer og retningslinjer for kvalitetsutvikling, lærerutdanning og ungdomstrinnssatsing legger viktige føringer for lærerutdanningene framover. Sentrale hovedmål er å bidra til en opplæring som er:

- Mer praktisk og variert
- Mer utfordrende
- Mer relevant

De nye rammeplaner (foreløpig på høring) – eksempler på kompetanse:

- PPU: kunne samarbeide med aktører som er relevante for skoleverket
- Lektorutdanning: bidra til innovasjonsprosesser og nytenking og gjennomføre profesjonsrettet utviklingsarbeid
- Yrkeslærerutdanning: kunne legge til rette for entreprenørskap og at lokalt arbeidsliv, samfunns- og kulturliv involveres i opplæringen.

VEDLEGG 2. Oppfølging av NOKUT-evaluering av førskolelærerutdanningen

Med bakgrunn i «Evaluering av førskolelærerutdanning i Norge 2010» (NOKUT) ble det oversendt en rapport som oppfølging i februar 2011. Denne rapporten er nr. 2 etter NOKUT evalueringen og representerer 2012. Rapporten er inndelt i 3 deler: kortsiktige tiltak, langsiktige tiltak og kontinuerlige tiltak.

Status på de kortsiktige tiltakene:

Kortsiktige tiltak

Tiltak	Mål	Ansvar	Resultat/tidsplan
Videreføre referansegruppens (2010-2012) resultater fra arbeid med fokus på NOKUT s evaluering Etablere programutvalg som jobber frem nye program og emneplaner for ny forskrift (BLU)	Videreutvikling av kvalitet, identifisere problemområder, videreutvikle forholdet til praksis i utdanningen og samarbeidet med praksisfeltet	Studieleder	Det jobbes videre med å heve kompetansen for praksis- lærere, praksisvurdering og fellesskapet av lærerutdannere på ulike arenaer. Fokuserer på vurderingskriterier for bestått praksis
Evaluering – vedtak om utvidet EVA2 (programnivå)	Forankring av tiltaksplan i studiekvalitetsutvalg og institusjonen	Kvalitetsrådgiver og studiekvalitetsutvalg	Gjennomført
Økt fokus på førskolelærerutdanningen i høgskolens markedsføringstiltak	Øke inntakskvalitet til studiet og rekruttering til yrket	Dekan Informasjonssjef	I 2012 var det 20 % øking i søkertallene. Departementet jobber med en Glød kampanje. Det er etablert nettverk i Østfold.
Personalmøte med sammenheng, helhet og krav som overordnet tema	Legge til rette for økt samarbeid mellom fagpersoner. Motivere for praksisrelevant undervisning. Bevisstgjøring av krav til forskningsbasert undervisning.	Studieleder og trinnleder	Pågående gjennom personalmøter og ved personalseminar og skriftlig informasjon.
Vurdere omfanget av praksis før studieåret 2011/2012	Kartlegge om antall praksisuker går på bekostning av andre fagområder/teori	Studieleder	Førskolelærerutdanningen har innført praksisomfanget likt det nasjonale kravet.
Gjennomgang av rutiner for timeplanlegging og praktisk organisering av utdanningen	Sørge for tilfredsstillende informasjon og bedre praktisk tilrettelegging av undervisning	Administrasjonssjef	Lærerutdanningen har innført bruk av fronter som informasjonskanal. I tillegg utprøves facebook.
Akademisk danning	Økt bevissthet om faglig refleksjon, debatt, perspektiver og synspunkter	Trinnledere	Dynamisk prosess
Stimulere til å opprettholde videreutdanningstilbudet Ledelse ved HiØ/SKUT (betalingsstudium)	Møte kompetansebehov i sektoren	Dekan Leder for SKUT	Utløst og markedsført for opptak studieåret 2011/2012 Det har ikke vært nok søkere til dette studiet.

Statusrapport kortsiktige tiltak:

Den nedsatte referansegruppen bestående av praktikere, studenter og lærere ble avsluttet i august 2012. Gruppen har hatt tre møter i løpet av perioden 2012 hvor de har jobbet med fokus som fra student til elev, dannelsesperspektivet, skikkethet og praksis.

Den 30. august 2011 gjennomførte Avdeling for lærerutdanning seminaret «Vi lærerutdannere» med Vivi Nilssen. Dette ble videreført i august 2012. Høgskolen er her i gang med en god prosess i forhold til å tydeliggjøre samhandling og ansvar, likheter og ulikheter på ulike arenaer med fellesskapet som lærerutdannere. Neste skritt blir å følge opp dette videre i kommende praksismøter. Danning og særlig akademisk danning er et punkt som videreføres og jobbes med kontinuerlig. Vår erfaring er at vi må holde fokus på skriftlighet og akademisk skriving. Vi vil fortsette å jobbe med å styrke praksissamarbeidet ved å diskutere temaer i undervisningen, mulige samarbeid mellom praksisfeltet og høgskolen og skikkethet til yrket. Utdanningen har gått over til Fronter som læringsplattform hvor all informasjon legges ut. Så langt gir dette gode tilbakemeldinger på studentevalueringer.

Førskolelærerutdanningen har redusert antall uker i praksis, slik at alle uker nå er veiledet og til sammen utgjør 20 uker pr. student. Markedsføring av studiene er en kontinuerlig prosess hvor høgskolen til nå har hatt gode søkertall. Utfordringen pr. dato handler også om å gi informasjon om hva som kreves og forventes av en førskolelærerstudent slik at studentene har et realistisk bilde om hva som kreves i studiet. Dette ble blant annet tatt opp på seminaret for rådgivere i fylkets videregående skoler i mars 2012.

Fokus på personalmøter i 2012 har vært ny forskrift og videre oppfølging av NOKUT- evalueringen. I tillegg ble det gjennomført et seminar i juni 2011 for ansatte i førskolelærerutdanningen og et felles seminar i OFA (Oslofjord alliansen) 1. og 2. november 2011 hvor NOKUT- evalueringen var hovedtema. I tillegg har utdanningen gjennomført samtaler med hver enkelt ansatt i førskolelærerutdanningen i forhold til NOKUT-oppfølgingen generelt og i forhold til samarbeid spesielt. Det er også påbegynt et langsiktig arbeid om å vurdere en mer programrettet tilhørighet for ansatte. Når det gjelder ledelse som tema i utdanningen, gjennomgås dette i pedagogikk emne 3 hvor pedagogisk ledelse og faglig ledelse er sentralt. Ellers henviser vi til styrerutdanningene som er etablert nasjonalt for administrativ og økonomisk ledelse av virksomheter.

Kontinuerlige tiltak

Tiltak	Mål	Ansvar	Resultat/tidsplan
Økt fokus på markedsføring Glød kampanje fra Kunnskapsdepartementet	Øke inntakskvalitet og rekruttering til yrket	Dekan Informasjonssjef	Løpende
Evaluerings – utvidet EVA 2 undersøkelse		Kvalitetsrådgiver og studie kvalitetsutvalg	Løpende
Akademisk danning	Økt bevissthet om faglig refleksjon, debatt, perspektiver og synspunkter	Studieleder	Fast tema for oppstarts-samling og for profesjons-dager og ellers i undervisnings sammenheng.
Rapportering til styret - oppfølging etter evaluering - arbeid med ny rammeplan	Styret involveres i arbeidet med kvalitetsarbeid og ny rammeplan for utdanningen	Dekan og høgskoledirektør	Ved strategiske tidspunkt, frem til implementering av ny førskolelærerutdanning 2012. Ny utdanning programplan i høgskolestyret vår 2013.
Rapportering til Kunnskapsdepartementet		Dekan og høgskoledirektør	Rapportert (som vedlegg til rapport og planer)2011, nå 2012. Gammel forskrift fases ut fra 2013.

Statusrapport kontinuerlige tiltak:

Det jobbes kontinuerlig med markedsføring og fokus på barnehagelærerutdanningen både nasjonalt og regionalt. Det er særlig den nasjonale Gnist-kampanjen som fokuseres og markedsføres. Internt er førskolelærerutdanningen med i utdanningsmesser (Kongsten i Fredrikstad og Remmen i Halden) og også i informasjonen til videregående skoler i fylket.

Akademisk danning er et pågående fokus som tok utgangspunkt i akademisk skriving og i akademisk meningsutveksling. Høgskolen har også i oppstartsamlingene hatt fokus på dette med faglig uenighet og debatter som arbeidsmåter i academia. Dette fordi studentene hadde oppfattet uenighet mellom lærere som motarbeiding (NOKUTs institusjonsrapport 2010), men som også kan ha vært faglig diskusjon. Det jobbes kontinuerlig med evalueringsarbeid etter høgskolens rutiner. Det legges også vekt på å ha tett kontakt med tillitsvalgte på hvert trinn blant annet gjennom trinn- og teammøter og dialog i det daglige.

Langsiktige tiltak

Tiltak	Mål	Ansvar	Resultat/tidsplan
Evaluering – høgskolens internrevisjonsteam	Dybdekunnskap om utdanningen, med vekt på problemstillinger fra NOKUTs evaluering og intern evaluering	Høgskoledirektøren	Løpende
Økt samfunnskontakt i form av redaksjonelt stoff	Heve utdanningens status i samfunnet og internt	FoU-leder og informasjonssjef	Glød-kampanjen fra Kunnskapsdepartementet
Fortsatt kompetanseheving med bakgrunn i planlagte doktorgradsprogram og førstelektorprogram	Øke formell kompetanse Forskningsnær undervisning	Dekan og personaldirektør	Løpende
Rapportering til styret om resultater/status for internt forskningsprosjekt om inntakskvalitet, studieinnsats etc.	På styrets oppfordring, ønsker å følge med på pågående prosjekt – også for å kunne dra nytte av resultater i andre sammenhenger.	Studieleder og FoU-leder	Prosjektet er ennå pågående og ikke sluttført.
Utarbeide ny rekrutteringsplan	Skaffe oversikt over erstatningsbehov etter naturlig avgang og kompetansebehov ut fra føringer i ny rammeplan.	Dekan og personaldirektør	Pågående

Status rapport langsiktige tiltak:

Dette er prosessarbeid som er preget av en kontinuerlig dynamikk som det er vanskelig å rapportere på. Det pågår en kontinuerlig kompetanseheving blant ansatte. Andelen med høyere kompetanse er markant økende. Det oppfordres til praksisnær forskning. Avdeling for lærerutdanning har etablert et programforum for forskning og utvikling med medlemmer fra praksisfeltet (barnehage og skole). Høgskolen i Østfold har fattet vedtak om å avslutte fusjonsprosessen og er inne i en ny gjennomgang av videre planlegging og strategi. I tillegg skal førskolelærerutdanningen gå over til en ny forskrift med virkning fra august 2013 om barnehagelærerutdanning. I denne forskriften inngår læringsutbyttebeskrivelser og kunnskapsområder, og det er krav om profesjonsrettet og integrert undervisning. Dette blir en helt ny utdanning for kommende barnehagelærere. I løpet av 2 år for heltidsstudenter og 3 år for deltidsstudenter vil den gamle førskolelærerutdanningen være utfaset.

VEDLEGG 3. Aktivitetsplan for 2013

A. INNLEDNING

Fra 2012 ble det innført ny målstruktur for universitets- og høyskolesektoren der departementet fastsetter sektormål og nasjonale styringsparametere, mens institusjonene selv må formulere underliggende virksomhetsmål med egne styringsparametere tilpasset sin egenart og sine utfordringer og strategier.

På grunn av at fusjonsspørsmålet ikke var avklart da Aktivitetsplanen for 2012 ble vedtatt, ble det utarbeidet foreløpige virksomhetsmål kun for dette året. Det var da forutsatt at man skulle foreta en ny gjennomgang av virksomhetsmålene så snart det var fattet vedtak i fusjonssaken. I etterkant av den endelige fusjonsbeslutningen fattet styret to viktige vedtak:

- Den strategiske planen ble forlenget inntil nytt styre kunne initiere og gjennomføre en revidering av planen.
- Det ble igangsatt en organisasjons- og strategiprosess, populært kalt 100-dagers planen, som engasjerte store deler av organisasjonen og som favnet vidt med hensyn til temaer.

I lys av dette ble det foretatt en ny gjennomgang av virksomhetsmål og styringsparametere med sikte på justering/endring inn mot 2013. Forslag ble fremmet for styret i møtet 25.10.2012, og styret fattet da følgende vedtak:

1. *Forslag til nye virksomhetsmål og styringsparametere godkjennes og legges til grunn ved planlegging av høyskolens virksomhet i 2013.*
2. *Direktøren gis anledning til å komme tilbake til styret i desembermøtet med eventuelle behov for tilleggsforslag og justeringer som måtte oppstå i arbeidet med aktivitetsplanen for 2013.*
3. *Virksomhetsmål og styringsparametere tas opp til ny vurdering så snart Strategisk plan er revidert*

Foreliggende Aktivitetsplan med budsjетtrammer tar utgangspunkt i sektormålene gitt gjennom statsbudsjettet for 2013 samt høyskolens strategiske plan for perioden 2010 – 2017, men den er i stor grad også preget av oppfølgingen av 100-dagers planen. Når det gjelder virksomhetsmål og styringsparametere, la direktøren fram enkelte forslag til justeringer eller tilføyelser i saken til styret. Disse ble vedtatt, og foreliggende plan forholder seg dermed til de justerte forslagene.

Når det gjelder styringsparameterne, er de delt inn i kvantitative og kvalitative styringsparametere. Parameterne skal bidra til å illustrere om utviklingen går i riktig retning. For noen parametere vil det være naturlig å angi et ambisjonsnivå for kommende år. Andre fungerer imidlertid mer som en illustrasjon enn i en analyse uten at det er hensiktsmessig å angi noe resultatmål. Parameterne er fortsatt preget av at vi er inne i en utvikling, og for en del av dem vil det først være mulig å rapportere resultater fra 2012/2013. Vedlegg 3 viser en sammenstilling av alle parametere med definisjon/kommentarer.

Det gjøres oppmerksom på at når det i en del tilfeller kun brukes betegnelsen FoU, inkluderer den ut fra vår egenart også kunstnerisk utviklingsarbeid.

B. AKTIVITETSPLAN 2013

Aktivitetsplanen er forankret i de overordnede målene gitt gjennom statsbudsjettet og høgskolens strategiske plan for perioden 2010 – 2017.

1. HØGSKOLENS VERDIGRUNNLAG

Den strategiske planen trekker opp følgende:

Høgskolen i Østfold skal kjennetegnes ved:

- synlighet og kompetanse
- fleksibilitet og tilgjengelighet
- samhandling og engasjement
- åpenhet og troverdighet
- respekt, toleranse og likestilling

gjennom å

- være kvalitetsbevisst i alle prosesser
- tilby relevante og fleksible studier for kunnskapssamfunnet
- være en pådriver for livslang læring
- være det naturlige kompetansesenteret i og for regionen
- være nasjonalt synlig på utvalgte fagområder
- være en flerkulturell institusjon med respekt og toleranse for kulturelt mangfold
- ha bred samfunnskontakt og oppfattes som en viktig samfunnsaktør
- være en internasjonalt orientert institusjon
- være aktiv i samarbeidet med andre kunnskapsinstitusjoner, offentlig virksomhet og næringslivet
- være en arbeidsplass preget av likeverd, respekt, deltakelse og medbestemmelse

I forbindelse med gjennomgangen av virksomhetsmål 2013 er høgskolens egenart presisert slik:

Høgskolen i Østfold skal kjennetegnes ved:

- profesjons- og arbeidslivsorientering
- tverrfaglighet og innovasjon
- en bred faglig portefølje hovedsakelig utledet av regionens behov for forskningsbasert kunnskap
- tydelige faglige satsingsområder
- aktivt samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner i inn- og utland
- tett interaksjon med samfunns- og næringsliv

2. UTDANNING

2.1 Sektormål og høgskolens langsiktige mål

Sektormål 1:

Universiteter og høyskoler skal gi utdanning av høy internasjonal kvalitet i samsvar med samfunnets behov.

Nasjonale styringsparametere

- 1.4 Gjennomføring på normert tid
- 1.5 Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere
- 1.6 Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet

Høgskolens langsiktige mål:

Høgskolen i Østfold skal

- ha studier med relevans for kunnskapssamfunnet
- tilby utdanning av høy kvalitet i et inspirerende læringsmiljø
- tilby utdanning med høy fleksibilitet
- være kjennetegnet ved tydelig forskningsbasert undervisning
- være en pådriver for livslang læring
- ha et flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø
- integrere internasjonale aspekter i all undervisning

2.2 Studentmåltall og endringer i studietilbudet

Studentmåltallet for 2013 er vedtatt av høgskolestyret i møte 22.11.2012 (sak 93/12) og innebærer at høgskolen skal tilby utdanning til 3 932 studenter (heltidsekvivalenter). Dette er 120 heltidsekvivalenter høyere enn det som er forutsatt som minimum i grunnbevilgningen. Samtidig reflekterer det den faktiske utviklingen, og viser at høgskolen løser sitt samfunnsoppdrag på en effektiv måte.

Måltallet inkluderer videreføring og nytt opptak til de nye studieplassene høgskolen ble tildelt i 2009, 2011 og 2012.

Vedtatt fordeling i studentmåltall mellom avdelingene er vist i sammendrag i nedenstående tabell. Måltallet fordelt på studier framgår av vedlegg 1.

Tabell 1. Måltall 2013 fordelt på avdelinger¹

Avdeling	Registrert 01.10.2012	Måltall 2012	Måltall 2013	Endring 2012/2013	Opptak 2012	Opptak mål 2013
Akademi for scenekunst	25,0	26,0	30,0	4,0	16	14
Avd. for helse- og sosialfag	1 219,0	1 117,5	1 202,5	85,0	550	480
Avd. for informasjonsteknologi	440,0	360,0	390,0	30,0	175	160
Avd. for ingeniørfag	500,0	480,0	505,0	25,0	192	190
Avd. for lærerutdanning	1 049,3	997,5	1 009,5	12,0	668	633
Avd. for økonomi, språk og samfunnsfag	892,5	765,0	795,0	30,0	490	435
Sum	4 125,8	3 746,0	3 932,0	186,0	2 091	1 912

I måltallet for 2013 ligger følgende endringer i forhold til 2012:

Det er nytt opptak ved Akademi for scenekunst. Opptaks målet er tilbake til normalen på 14.

For Avdeling for helse- og sosialfag er det gjort følgende endringer:

- Det tas ikke opp til deltid sykepleie, men opptak til heltid økes fra 130 til 160.
- Det tas opp nytt kull til bachelorstudium i arbeids- og velferdsfag som startet høsten 2011. Studiet er nå fullt utbygd.
- Det legges opp til opptak både i heltid og deltid vernepleie også i 2013.
- Det tas ikke opp til masterutdanning i psykososialt arbeid som ble startet i 2012. Måltall omdisponeres til videreutdanninger i akuttgeriatri og vold i nære relasjoner.
- Ny 30-studiepoengsenhet i velferdsteknologi er vedtatt etablert med sikte på oppstart høsten 2013 med et måltall på 15 (opptak 30 studenter).

For **Avdeling for lærerutdanning** bygger måltallene på følgende:

- Det er nytt opptak til grunnskolelærerutdanningen som er gitt ett samlet måltall uten å skille mellom 1.-7. og 5.-10.trinn. Departementets veiledende norm er 60 % i 1-7 trinn og 40 % i 5-10 trinn. Studiene er nå fullt utbygd, mens allmennlærerutdanning fases ut våren 2013.
- Fra høsten 2013 innføres ny barnehagelærerutdanning samtidig som førskolelærerutdanningen utfases. Dette påvirker ikke måltallet.
- Usikkerheten rundt 60- og 30-poengsenhetene medfører redusert måltall i disse studiene.
- Det legges opp til nytt opptak i masterutdanning i mangfold og inkludering som ble startet høsten 2011.
- Masterutdanning i spesialpedagogikk ble ikke akkreditert, og det tas derfor ikke opp studenter til dette studiet i 2013. Måltallene fordeles mellom masterutdanning i mangfold og inkludering og PPU.

Ved **Avdeling for informasjonsteknologi** er opptakstillene justert i tråd med utviklingen de seineste årene.

Måltallene for **Avdeling for ingeniørfag** bygger på:

- Det tas opp studenter til nytt kull i Kjemi.
- Det tas opp studenter til nytt kull i Industriell design.
- Øvrige studier justeres ut fra utviklingen de siste årene og basert på at avdelingen får beholde måltall som i 2012 ble avsatt til nytt masterstudium.

¹ Opptakstill er oppgitt i antall personer, måltall er oppgitt i antall heltidsekvivalenter

Ved **Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag** er det lagt inn følgende:

- Det er gitt samlet måltall for årsstudiene i språk.
- I tillegg er det gitt et særskilt måltall for fordypningsenhet i engelsk for grunnskolelærerutdanningen.
- Masterutdanning i organisasjon og ledelse inkluderer modul i utdanningsledelse.

2.3 Aktivitetskrav

Høgskolens aktivitetskrav er knyttet til antall avlagte 60-studiepoengsenheter på første årstrinn i utvalgte utdanninger. Fra tidligere har det vært knyttet krav til sykepleierutdanning, vernepleierutdanning og bioingeniørutdanning. Fra 2008 kom også ABIOK-utdanningene² inn.

Tabellen nedenfor viser kravene fra og med 2009.

Tabell 2. Sentrale aktivitetskrav 2009 - 2013

Aktivitetskrav utvalgte utd.	2009		2010		2011		2012	2013
	Krav	Resultat	Krav	Resultat	Krav	Resultat	Krav	Krav
Sykepleie	95	108,9	95	122,7	136	123,7	136	136
Vernepleie	64	46,0	64	47,1	64	67,3	64	64
Bioingeniør	28	22,8	28	15,1	28	22,5	28	28
ABIOK	17	18,8	17	12,9	17	18,0	17	17
SUM	204	196,5	204	197,8	245	231,5	245	245

2.4 Virksomhetsmål, risikofaktorer, styringsparametere og tiltak 2013

Virksomhetsmål 1

Høgskolen skal ha en dynamisk studieportefølje tilpasset regionens arbeidsliv.

Risikofaktorer

- manglende arenaer for samhandling
- liten evne til omstilling

Kvalitative styringsparametere

Analyse av arbeidsmarkedet
Dialog med arbeidslivet

Tiltak 2013

1. Som grunnlag for revidering av Strategisk plan og valg av faglige satsingsområder foretas det en gjennomgang av studieporteføljen for å vurdere hvordan den er tilpasset behovene i regionens arbeidsliv.

² Videreutdanninger i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie

Virksomhetsmål 2.

Høgskolens bachelorutdanninger skal være profesjons- og arbeidslivsorienterte og ta utgangspunkt i regionens behov for kompetanse.

Risikofaktorer

- manglende kunnskap om regionens behov for kompetanse

Kvalitative styringsparametere

Analyse av arbeidsmarkedet

Dialog med arbeidslivet

Tiltak 2013

Se tiltak 1

Virksomhetsmål 3.

Høgskolens masterutdanninger skal være forankret i vedtatte faglige satsingsområder og utvikles i samspill med eksterne partnere.

Risikofaktorer

- manglende styring av utvikling/etablering
- manglende dialog med omverdenen

Kvalitative styringsparametere

Beskrivelse av hvorledes og i hvor stor grad de enkelte masterutdanningene oppfyller virksomhetsmålet.

Tiltak 2013

2. Det gjennomføres et utredningsprosjekt som skal legge grunnlag for å formulere en masterstrategi inn mot revideringen av Strategisk plan.

Virksomhetsmål 4.

Høgskolen skal legge til rette for livslang læring og fleksibilitet i studiene.

Risikofaktorer

- manglende tilrettelegging av tilbud
- manglende kompetanse

Kvantitative styringsparametere	Resultat	Resultatmål 2013
Antall i videreutdanninger og årsstudier gj.snitt vår/høst	2012: 1 578	+ 5 %
Antall i etterutdanning	2011: 3 296	3 400
Antall i høyere grads studier pr 1.10	2012: 502	500
Andel studenter over 30 år	2012: 38 %	
Antall studenter i fleksibel og desentral utdanning	2012: 280	300
Utvikling i antall studenter (alle)	2012: 5 268	+ 5 %
Tiltak 2013 3. Som grunnlag for å utarbeide en helhetlig strategi for fleksibel utdanning inn mot Strategisk plan foretas det en begrepsavklaring av hva som menes med begrepet «fleksible studier» samt en kartlegging av hvilke studier som faller inn under dette. 4. Det utvikles to nye moduler i IKT som påbygging til basiskurs i høgskolepedagogikk. 5. Det gjennomføres en undersevaluering av ordning med drift av etter- og videre-utdanningsentra i Moss og Indre Østfold.		

Virksomhetsmål 5.

Høgskolen skal legge til rette for et internasjonalt fag- og studiemiljø.

Risikofaktorer

- utilstrekkelige språkferdigheter
- få tilbud tilrettelagt for internasjonale studenter
- manglende tilrettelagte muligheter for utveksling

Kvantitative styringsparametere	Resultat	Resultatmål 2013
Antall utvekslingsstudenter (totalt/inn/ut)	2011: 129/70/59	150
Ansattmobilitet (totalt/inn/ut)	2011: 4/1/3	8
Antall internasjonale studenter	2012: 321	
Antall studietilbud som utlyses mot et internasjonalt marked	Krever definisjon	
Kvalitativ styringsparameter Redegjørelse for gjennomført aktivitet		
Tiltak 2013 6. Det avsettes særskilte midler som skal gi grunnlag for å utvikle nye fagpakker/nye utvekslingsmuligheter for studentene. 7. Det legges til rette for individrettet språkopplæring for ansatte med sikte på økt ansattmobilitet. 8. Det utarbeides en årsrapport på engelsk.		

Virksomhetsmål 6.

Høgskolen skal være et attraktivt lærested med tidsmessige lokaler og relevant teknisk utstyr basert på prinsippet om universell utforming.

Risikofaktorer

- manglende investeringer
- manglende dialog med studentene
- manglende bevissthet med hensyn til læringsmiljø og universell utforming

Kvantitative styringsparametere

Utvikling i antall studenter (alle)

Resultat

2012: 5 268

Resultatmål 2013

+ 5 %

Antall kvalifiserte førstevalgssøkere pr studieplass

2011: 1,2

Opprettholde

Kvalitative styringsparametere

Tilstandsrapport for bygninger og utstyr, se Virksomhetsmål 19

Studentevalueringer

Tiltak 2013

Se tiltak 32

9. Høgskolen skal delta i den nasjonale læringsmiljøundersøkelsen 2013 som gjennomføres av Universell.no.
10. Det foretas en gjennomgang av høgskolens serviceerklæring.
11. Det avsettes kr 500 000 i strategiske midler til utstyr i teknologi- og ingeniørutdanningene.
12. Det avsettes kr 2 000 000 i strategiske midler til en gradvis oppgradering av undervisningsutstyr.
13. Det avsettes kr 1 000 000 i strategiske midler til oppgradering av fellesarealer/kantine ved studiested Halden.

Virksomhetsmål 7.

Studentenes studieprogresjon og læringsutbytte skal sikres gjennom god oppfølging i et inspirerende og inkluderende læringsmiljø.

Risikofaktorer

- manglende dialog med studentene
- manglende tilrettelegging og oppfølging

Kvantitative styringsparametere

Karakterfordeling eks. stryk

A

11,8 %

B

25,2 %

C

31,7 %

D

20,1 %

E

11,2 %

Resultatmål 2013

Andel med karakter A og B skal øke

Strykprosent

7,7 %

Under sektorgjennomsnittet

Studiepoeng pr student

45,2

46,5

Gjennomføring i henhold til avtalt studieplan

85,1

87,5

Kvalitative styringsparametere

Studentevalueringer

Frafallsanalyser

Tiltak 2013

Se tiltak 9 og 13

14. Høgskolen vil sammen med studentene ta initiativ til å revidere opplegget for fadderukene med sikte på økt faglig innhold.

Virksomhetsmål 8.

Studentenes læringsutbytte skal være tilpasset arbeidslivets og regionens behov og gi kandidatene evne til å stimulere og utvikle arbeidslivet.

Risikofaktorer

- lite engasjerte studenter
- manglende fokus på innovasjon og nytenkning i studiene

Kvalitative styringsparametere

Analyse av informasjon fra arbeidslivet

Kandidatundersøkelser/avtakeranalyser

Tiltak 2013

15. Arbeidet med å utvikle en mal for kandidatundersøkelser slutføres og det utarbeides et opplegg for en bred gjennomføring.
16. Det etableres et prosjekt med en prosjektstilling for å legge grunnlag for et eget alumniopplegg for høgskolen.

3. FORSKNING OG UTVIKLING

3.1 Sektormål og høgskolens langsiktige mål

Sektormål 2:

Universiteter og høyskoler skal i tråd med sin egenart utføre forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.

Nasjonale styringsparametere

2.1 Resultatoppnåelse på forskning i forhold til egenart

2.2 Samspill mellom forskning og utdanning

Høgskolens langsiktige mål:

Høgskolen i Østfold skal

- ha en FoU-aktivitet som er preget av høy kvalitet, gir grunnlag for videreutvikling av studieporteføljen og gjør institusjonen til en attraktiv samarbeidspartner
- ha en FoU-produksjon som støtter opp under de studier institusjonen tilbyr
- være en pådriver for felles FoU-virksomhet innenfor Oslofjordalliansen
- være en FoU-institusjon som kjennetegnes ved samarbeid på tvers av tradisjonelle faggrenser

3.2 Virksomhetsmål, risikofaktorer, styringsparametere og tiltak 2013

Virksomhetsmål 9

Høgskolen skal legge til rette for at kvalitet og omfang av FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid kan økes, primært i samarbeid med regionale aktører.

Risikofaktorer

- lite målrettet styring av FoU-ressursene
- utilstrekkelig FoU-ledelse
- utilstrekkelig kompetanse
- svak FoU-kultur
- manglende dialog med regionen

Kvantitative styringsparametere	Resultat 2011	Resultatmål 2013
Antall publiseringspoeng	90,0	+ 5 %
Forholdet mellom nivå 1 og 2 - %	76/24	
Antall publiseringspoeng pr UF-stilling	0,33	0,35
Antall doktorgradsdisputaser	6	5

Kvalitative styringsparametere

Beskrivelse av samarbeid med regionale aktører

Tiltak 2013

Se tiltak 30

17. Det utarbeides en intern modell for organisering av FoU-arbeid, inkludert både institusjons- og avdelingsnivå samt forskergrupper.
18. Det etableres et samarbeidsprosjekt med NCE og Østfoldforskning som skal legge grunnlag for administrativt samarbeid om FoU-søknader.

Virksomhetsmål 10

Høgskolen skal legge til rette for økt internasjonalt samarbeid om FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid med utvalgte samarbeidspartnere.

Risikofaktorer

- utilstrekkelige språkkunnskaper
- lavt ambisjonsnivå
- manglende koordinert FoU-ledelse
- manglende oversikt over relevante samarbeidspartnere

Kvantitative styringsparametere

Antall prosjekter med internasjonal deltakelse

Resultat 2011

Foreligger ikke data

Resultatmål 2013

Antall publikasjoner/aktiviteter i internasjonale fora

Foreligger ikke data

Tiltak 2013

Se tiltak 7

Virksomhetsmål 11.

Faglige satsingsområder skal primært være forankret på flere avdelinger og i eksterne nettverk.

Risikofaktorer

manglende evne til prioritering

Kvantitative styringsparametere

Omfang av områder med flere avdelinger involvert

Resultat 2011

Foreligger ikke data

Resultatmål 2013

Omfang av områder med eksterne nettverk involvert

Foreligger ikke data

Tiltak 2013

Se tiltak 23

Virksomhetsmål 12.

Høgskolen skal ha et tett samspill mellom FoU/KU og utdanning for å bedre utdanningskvaliteten og legge til rette for forskningsprosjekter i utdanningene.

Risikofaktorer

- manglende dialog og koordinering mellom utdanning og FoU

Kvantitative styringsparametere**Resultat 2011****Resultatmål 2013**

Antall studentprosjekter knyttet til ansattes FoU/KU

Foreligger ikke data

Antall studentprosjekter knyttet til FoU/KU hos eksterne samarbeidspartnere

Foreligger ikke data

Tiltak 2013

Se tiltak 2

4. FORMIDLING OG SAMFUNNSKONTAKT

4.1 Sektormål og høgskolens langsiktige mål

Sektormål 3:

Universiteter og høyskoler skal være tydelige samfunnsaktører og bidra til formidling, internasjonal, nasjonal og regional utvikling, innovasjon og verdiskaping.

Nasjonale styringsparametere

- 3.1 Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet
- 3.2 Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv
- 3.3 Fleksibel utdanning, se virksomhetsmål 4

Høgskolens langsiktige mål:

Høgskolen i Østfold skal

- være en tydelig og profesjonell kunnskapsformidler i regionen
- være en pådriver for kunnskapsheving samt samfunns- og næringsutvikling i regionen gjennom kritisk analyse, innovasjon og verdiskaping basert på FoU-resultater

4.2 Virksomhetsmål, risikofaktorer, styringsparametere og tiltak 2013

Virksomhetsmål 13

Høgskolen skal være regionens førstevalg som leverandør av forskningsbasert kunnskap.

Risikofaktorer

- dårlig markedsføring av etter- og videreutdanning og studier generelt
- lite omfang av/dårlig kvalitet på formidling av FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid
- manglende samarbeid med arbeidslivet
- for lite synlige i media

Kvantitative styringsparametere

Omfang av betalt etter- og videreutdanning

- videreutdanning (gj.sn. vår/høst)
- etterutdanning

Resultat

2012: 533
2011: 3 296

Resultatmål 2013

575
3400

Omfang av bidrags- og oppdragsprosjekter med regional tilknytning

Foreligger ikke data

Kvalitativ styringsparameter

Analyse av søkerlekkasje

Tiltak 2013

Se tiltak 5

Virksomhetsmål 14

Høgskolen skal øke sin synlighet som kunnskapsformidler og samfunnsaktør i regionen.

Risikofaktorer

- for lite aktiv utad
- manglende ressurser, koordinering og systematisering i formidlingsarbeidet
- lite fokus på formidling og samfunnskontakt

Kvantitative styringsparametere	Resultat 2011		Resultatmål 2013
	Antall	Poeng	
Resultater publisering/formidling	868	3 394	+ 10 %
Åpne arrangementer	Foreligger ikke resultater		
Antall medieoppslag	Foreligger ikke resultater		

Kvalitativ styringsparameter

Engasjement i formelle samarbeidsfora

Tiltak 2013

Se tiltak 5.

19. Det utvikles en mal for dokumentasjon/synliggjøring av FoU/KU-arbeid.
20. Det utvikles en kurspakke med tema forskningsformidling.
21. Det foretas en gjennomgang av komponenten for publisering/formidling i budsjettfordelingsmodellen med sikte på en avklaring av hva som skal registreres og hvordan man best kan synliggjøre kunstnerisk utviklingsarbeid.

Virksomhetsmål 15.

Høgskolen skal styrke og formalisere samarbeidet med regionale aktører.

Risikofaktorer

- manglende arenaer for samhandling
- manglende ressurser
- manglende styring

Kvalitativ styringsparameter

Engasjement i formelle samarbeidsfora

Tiltak 2013

Se tiltak 18

22. Høgskolen skal utvikle et mer formalisert samarbeid med Østfoldforskning.

5. ORGANISASJON OG RESSURSER

5.1 Sektormål og høgskolens langsiktige mål

Sektormål 4:

Universiteter og høyskoler skal ha effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sin samfunnsrolle.

Nasjonale styringsparametere:

- 4.1 Andel kvinner i dosent- og professorstillinger
- 4.2 Andel midlertidig ansatte
- 4.3 Langsiktig økonomisk planlegging
- 4.4 Robuste fagmiljøer

Høgskolens langsiktige mål:

Høgskolen i Østfold skal

- ha støttefunksjoner og infrastruktur som bidrar til å sikre god kvalitet på primæroppgavene
- være en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsplass
- til enhver tid ha en organisering som er tilpasset oppgaver og rammebetingelser og som bygger opp under høgskolens strategiske vegvalg
- være en troverdig og velfungerende høyskole
- være en institusjon preget av samarbeid på tvers av avdelinger og mellom primæroppgaver og støttefunksjoner
- arbeide for at Oslofjordalliansen utvikles med sikte på bedre ressurstilgang, utviklingsmuligheter og synlighet
- arbeide for redusert miljøbelastning og energiforbruk

5.2 Virksomhetsmål, risikofaktorer, styringsparametere og tiltak 2013

Virksomhetsmål 16.

Høgskolens virksomhet skal bygge på tydelige institusjonelle strategier som bidrar til å klargjøre høgskolens samfunnsrolle.

Risikofaktorer

- Manglende evne til å gjøre strategiske prioriteringer
- uavklart ambisjonsnivå

Kvalitative styringsparametere

Strategisk plan

Tiltak 2013

23. Arbeidet med en revidering av strategisk plan skal planlegges og påbegynnes med sikte på å vedta en ny strategisk plan våren 2014.
24. Med basis i forprosjekt startet i 2012, skal det gjennomføres delprosjekter som skal legge grunnlag for en helhetlig tjenstedesign og kommunikasjonsplattform for høgskolen, inkludert nettsider, intranett, kommunikasjon mot studenter og øvrig intern og ekstern kommunikasjon.
25. Det skal gjennomføres en miljøkartlegging av høgskolens virksomhet. Kartleggingen skal inngå i plangrunnlaget for revidering av strategisk plan.

Virksomhetsmål 17.

Høgskolen skal søke faglige og administrative gevinster gjennom samarbeid med andre institusjoner.

Risikofaktorer

- manglende interesse
- lite målrettet ledelse

Kvalitative styringsparametere

Redegjørelse for gjennomførte tiltak

Tiltak 2013

26. Det skal utredes om en revitalisering av Uniska er mulig og riktig for høgskolen.
27. Det skal inviteres til et nærmere faglig samarbeid med Karlstads Universitet og Högskolan Väst på relevante fagområder.

Virksomhetsmål 18

Høgskolen skal bidra til økt kvalitet i utdanning og FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom målrettet kompetanseutvikling.

Risikofaktorer

- utilstrekkelig utdannings- og FoU-ledelse
- utilstrekkelige økonomiske ressurser
- manglende planer og oppfølging
- manglende incentiver

Kvantitative styringsparametere	Resultat	Resultatmål 2013
Andel førstestillinger	2011: 0,45	0,48
Forholdet 1.lektorer/1.amanuenser (årsverk)	2012: 48,0/58,8	
Antall publikasjonspoeng	2011: 90,0	+ 5 %
Andel kvinner i 1.stillinger, inkludert professor/dosent	2012: 44 %	45 %

Tiltak 2013

28. Det utarbeides et program for lederopplæring for nye ledere inkludert studieledere med fokus på utdanningsledelse.
29. Det gjennomføres en kartlegging av ansattes kompetanse med sikte på systematisering og synliggjøring.
30. Muligheter for samarbeid med UMB om et eget opprykksprosjekt for kvinner som skal kvalifisere seg til dosent/professor, utredes.

Virksomhetsmål 19.

Høgskolen skal ha en strategisk og effektiv økonomistyring som bygger på en langsiktig vurdering av aktiviteten og finansieringen av denne.

Risikofaktorer

- manglende ressurser
- manglende kompetanse
- svak/manglende kopling mellom plan og virkelighet

Kvantitative styringsparametere

	Resultat 2011	Resultatmål 2013
Utvikling i kapitalnivå fri kapital	Foreligger ikke data	
Studiepoeng pr student	45,2	46,5
Omfang av finansiering utover bevilgning	10,1 %	15 %
Status kompetanse – se virksomhetsmål 18		

Kvalitative styringsparametere

Status bygg og utstyr

Prosedyrer for økonomirapportering, budsjettering og langtidsbudsjettering

Tiltak 2013

31. Det utvikles et system for langsiktig økonomisk planlegging.
32. Det etableres en ordning med årlige statusrapporter for utstyr og bygninger.

Virksomhetsmål 20.

Høgskolen skal til enhver tid ha en effektiv organisering med klare ansvars- og myndighetsforhold og et godt arbeidsmiljø.

Risikofaktorer

- utydelig ledelse
- utydelig organisering og oppgavefordeling

Kvantitativ styringsparameter

	Resultat 2011	Resultatmål 2013
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler i forhold til antall ansatte	Foreligger ikke data	

Kvalitative styringsparametere

- Redegjørelse for gjennomførte tiltak
- Medarbeiderundersøkelse

Tiltak 2013

33. Det foretas en gjennomgang av organisasjons- og styringsstruktur med sikte på en klargjøring av ansvars-/oppgavefordeling og servicenivå, herunder delegering av myndighet og dimensjonering av ressurser.
34. Det foretas en gjennomgang av tilsettingsprosedyrene med sikte på effektivisering.
35. Det utarbeides institusjonelle retningslinjer og målsettinger for elementene i arbeidsplanene.
36. Det utvikles et verktøy for rapportering av endringer i antall ansatte og årsverk.
37. Gjennomgangen av utvalgsstruktur og mandater for utvalgene sluttføres.
38. Det gjennomføres en medarbeiderundersøkelse basert på den nasjonale sektorundersøkelsen.

VEDLEGG 4. Kapasitet til å øke opptaket høsten 2013

Utdanningsinstitusjon: Høgskolen i Østfold

Overordnede spørsmål som besvares helt kort og konsist, jf. den strategiske delen av Rapport og planer (2012-2013).

1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med høsten 2013, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?

Svar spm 1: Høgskolen vurderer det som mulig å øke masterutdanningene med i alt 40 heltidsekvivalenter og ingeniør-/teknologi-utdanningene med 30 heltidsekvivalenter.

2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?

Svar spm 2: For bachelorutdanningene innen helse- og sosialfag er det knapphet på praksisplasser som hindrer ytterligere økning.

3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?

Svar spm 3: Masterutdanninger

4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvikle av samme årsaker?

Svar spm 4: Nei

		Opptak høst 2012 (antall studieplasser)	Planlagt opptak høst 2013 (antall studieplasser)	Muligheter for økning i opptakskapasitet høst 2013?
		Antall	Antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	86	30	30
	<i>herav</i> Barnevernspedagog	0	0	0
	Bioingeniør	0	0	0
	Sosionom	0	0	0
	Sykepleier	0	0	0
	Vernepleier	0	0	0
	ABIOK	0	0	0
	Eldreomsorg	0	0	0
	Master	86	30	30
	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>			
Lærerutdanning	Samlet	0	0	0
	<i>hvorav:</i> Integrert femårig lærerutdanning	0	0	0
	Grunnskolelærer - steg 1-7	0	0	0
	Grunnskolelærer - steg 5-10	0	0	0
	Praktisk-pedagogisk utdanning	0	0	0
	Treårig faglærerutdanning	0	0	0
	Førskolelærerutdanning	0	0	0
	Yrkesfaglærerutdanning	0	0	0
	Toårig masterutdanning	0	0	0
	Ettårig barnehagepedagogikk	0	0	0
	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>			

Realfag og teknologiske fag	Samlet	367	350	30
	<i>hvorav: (spesifiser studietilbud ved behov)</i>	367	350	30
Andre fag	Samlet	44	40	50
	<i>hvorav: (spesifiser studietilbud ved behov)</i>	0	0	0
	Master organisasjon og ledelse	44	40	50

Mulighet for økning i opptakskapasitet er antall studieplasser, ikke heltidsekvivalenter.